8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 500 lir
Leto XXXIX. Št. 78 (11.494)
TRST, nedelja, 3. aprila 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

ŽE V KAMPANJI

Datum upravnih volitev je znan: 26. in 27. junij. Formalno ga mora potrditi le še parlament. Volitve bodo, kot znano, za obnovitev dveh deželnih svetov v deželah s posebnim statutom — v Dolini Aosta in v Furlaniji - Julijski krajini, istočasno pa tudi za obnovitev štirih pokrajinskih svetov, med njimi goriškega, ter za obnovitev nekaj več kot 1100 občinskih svetov, med katerimi onih v Tržiču in v Ronkah. Volilnih upravičencev za vse te volitve je nekaj več kot 7 milijonov 300 tisoč in med njimi so tudi vsi slovenski volilni upravičenci: vsi za deželne volitve, tisti v goriški pokrajini za deželne in povrhu za pokrajinske, tisti v občinah Tržič in Ronke pa bodo volili kar trikrat: za deželo, za pokrajino in za svoji občini. Naše narodnostne skupnosti se te volitve direktno tičejo in nam ne more biti vseeno kakšen bo njihov izid in v kakšnih tonih bo potekala volilna kampanja.

Ta je dejansko že v polnem teku. Začela se je že precej prej, kot je bil znan datum volitev, saj se je glede na zakonske določbe vedelo, da bodo konec junija ali najkasneje v prvih dneh julija. Kot je običaj, imamo opravka že s prvimi napovedmi, ki imajo sicer tudi določen propagandno - psihološki cilj, ki pa nedvomno temeljijo na nekaterih resnih predpostavkah. Prevladuje mnenje, da v deželi do posebnih sprememb ne bo prišlo, toda vsi vemo, da imajo tudi le minimalni premiki svoj politični pomen, ki ga stranke potem še potencirajo vsaka v svojo korist in ki lahko tudi pogojujejo sestavo večinskih zavezništev in odborov. Toda pustimo ob strani to plat vprašanja in poglejmo kako se posamezne stranke na volitve pripravljajo in kakšne tone ubirajo, pri čemer ne smemo izgubiti izpred oči, da bodo prav volitve v naši deželi, zlasti še kar zadeva tržaško področje, pomemben kazalec političnih usmerjanj.

Eno od vprašanj, ki je že v ospredju, je vprašanje deželne enotnosti. V ostro polemičnem tonu ga je načel tržaški župan Cecovini v imenu Liste za Trst z očitki, da je deželna uprava dejansko v funkciji Furlanije na škodo Trsta. Ostro ga je zavrnil predsednik deželne vlade Comelli, rekoč, da Cecovini laže, ko to trdi. Z enakim očitkom je Cecovinija zavrnil novi deželni tajnik KD. Komunisti so za 9. t.m. najavljeno zborovanje o vprašanjih dežel zastavili na temo: «Kakšni odnosi dežele z državo in s krajevnimi ustanovami za utrditev avtonomije in enotnosti Furlanije - Julijske krajine?»

Dejansko se zastavlja vprašanje, kakšna naj bo naša deželna ureditev: ali dežela s centraliziranim aparatom kot doslej, ali dežela avtonomij brez travmatičnega ločevanja ob večjem upoštevanju nekaterih področnih posebnosti, ali celo dežela po vzorcu Tridentinsko Južne Tirolske s strogo ločenima pokrajinskima upravno - finančnima avtonomijama.

Težnje po večji avtonomiji pokrajin in nižjih krajevnih uprav so žive in v mnogočem odražajo stremljenje po večji učinkovitosti, večji neposrednosti in zato večji demokratičnosti upravljanja. Toda take so težnje le dotlej, dokler vodijo račun o komplementarnosti dežele kot celote in njene specifičnosti kot dežele s posebnim statutom. Brškone so v ozadju politični egoistični interesi, kot je to primer Liste za Trst, postane jasno, da ne gre za avtonomijo z vsem tistim, kar lahko predstavlja kot inštrument demokracije, marveč za prozoren poizkus liste, v okviru tržaške pokrajine utrditi politični vplив z vsem tem, kar negativnega predstavlja Lista za Trst. Iz vidika slovenske narodnostne skupnosti bi vsako razkosavanje dežele s teh pozicij predstavljalo še dodatno nevarnost za enotno obravnavanje Slovencev in globalnega zaščitnega zakona.

Drugi vidiki volilne kampanje se nakazujejo v izjavah deželnih vodstev KPI in KD o njunih razgovorih z osrednjimi vodstvi obeh strank v Rimu. Gre na eni strani za politično linijo KPI o «alternativi», ki naj bi ob sedanjih upravnih volitvah pokazala praktične možnosti uveljavljanja. Krščanska demokracija odgovarja s sklicevanjem na dosedanjo dejavnost deželne uprave in postavlja vprašanje alternative na raven soočanja programskih in političnih osnov zanjo.

Tretji vidik, specifičen za tržaško pokrajino in občino, je tesno povezan s krizo v obeh krajevnih upravah. Dvojno zavezništvo laično - socialističnega pola na eni strani z Listo za Trst (brez KD), na drugi strani s KD, z obveznostjo za njen vstop v obe krajevni upravi skupno z LpT, in vztrajanje Liste za Trst na pogoju za vstop KD v odbora v izpolnitvi vsaj ene od njenih treh zahtev (posebni kontingenti proste cone za Trst) s strani vlade, je privedlo do dejanske zamrznitve krize do po deželnih volitvah. Težko je danes predvidevati, kakšen položaj bo nastal po volitvah, toda gotovo je, da bi ošibitev volilnih opozicij Liste in okrepitev demokratičnih sil lahko predstavljala izhodišče za izhod iz sedanjega položaja, z novimi večinami. Proti taki možnosti je Lista že zastavila svojo volilno kampanjo, ki ponovno oživlja nacionalistično demagogijo o «slovenski nevarnosti».

Da so iz vseh teh treh aspektov tokratne deželne volitve velikega pomena tudi za slovensko narodnostno skupnost, je razumljivo iz splošnih in iz posebnih razlogov. Splošni so zapopadeni v vlogi dežele Furlanije - Julijske krajine kot mejne dežele s SR Slovenijo in SFR Jugoslavijo in torej v vlogi sodelovanja na tem področju komplementarnih gospodarskih in političnih interesov, zlasti v sedanjem premagovanju zaostrenega gospodarskega položaja; posebni so zapopadeni v sami vlogi slovenske manjšine v deželi kot veznega člena med sosednjima državama, kar pa predpostavlja tudi ureditev njenega enakopravnega položaja in utrditev njene prisotnosti v upravnih telesih. Izvolitev slovenskih predstavnikov v deželni svet zato ni le obveznost političnih strank, za katere glasujemo Slovenci in ki imajo v svojih programskih načelih zapisan boj za naše narodnostne pravice, pač pa je stvar vseh slovenskih volivcev, da po svojih idejnih in strankarskih opredelitvah zagotovijo izvolitev maksimalno možnega števila Slovencev. (—en)

NA VČERAJŠNJI TISKOVNI KONFERENCI V MOSKVI

Gromiko uradno ponovil in razčlenil sovjetski «ne» vmesnim predlogom ZDA

Navedel je pet razlogov, zaradi katerih je Reaganova pobuda nesprejemljiva - Prvi odmevi s sedeža NATO, Washingtona in iz Farnesine

Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko med včerajšnjo tiskovno konferenco v Moskvi (Telefoto AP)

MOSKVA — Tiste, ki so po prvih odločno neugodnih sovjetskih odmevih na najnovejše Reaganove vmesne predloge za razoroževanje še upali v spravljivejši uradni odgovor iz Moskve, je včerajšnja Gromikova tiskovna konferenca dokončno razočarala. Prvi podpredsednik sovjetske vlade in zunanji minister Andrej Gromiko, se je odločil osebno stopiti na bojišče, da bi kar najbolj neposredno in odločno zavrnil ameriške predloge. «Reagan ne ponuja rešitev, ki bi vodile k miru in k sporazumevanju, njegove ponudbe niso resne,» je dejal Gromiko na enem od svojih izredno redkih javnih srečanj s predstavniki tiska, ki mu je neposredno, po televizijskem zaslonu, sledil tudi ameriški predsednik. Navedel je štiri točke, zaradi katerih je ameriški predlog za Sovjetsko zvezo «nesprejemljiv» in «nesmiseln».

Ameriška «vmesna rešitev» po Gromikovem mnenju predvsem ne upošteva francoskih in britanskih raket srednjega dometa, ki so sestavni del globalnega obrambnega sistema pakta NATO in so torej usmerjene proti SZ. Drugič, predlog ne upošteva stotine ameriških jedrskih bombnikov srednjega dometa, ki lahko dosežejo sovjetsko ozemlje z evropskih kopenskih oporišč ali z letalonosilk, ki se zadržujejo okoli starega kontinenta. Tretjič, ZDA zahtevajo, naj SZ uniči svoje odvečne evroizstrelke, namesto da bi jih premestila na svoje azijsko ozemlje in tako vzpostavila ravnotežje s tamkajšnjimi ameriškimi silami. In končno, Reaganov predlog bi v primeru uresničitve atlantskemu zavezništvu omogočil imeti dva in polkrat višje število jedrskih konic, kot bi jih imela SZ.

V primeru, da velesili ob koncu leta ne bi dosegli sporazum v Ženevi in bi torej NATO začel umeščati rakete «pershing 2» in «cruise», bo Sovjetska zveza znala zaščititi svoje interese in preprečiti zrušenje sedanjega vojaškega ravnovesja, je opozoril Gromiko, ni pa pojasnil, kako bo to storila. Vsekakor je prepričan, da ni nobenega upanja za dosego sporazuma o evroizstrelkih pred iztekom leta, če se stališče ZDA ne bo spremenilo. Razumnejše bi zato bilo, če bi ameriška administracija izdelala objektivnejše predloge, ki ne bi bili v nasprotju z načeli enakopravnosti in enake stopnje varnosti, je poudaril Gromiko in dodal, da je Washington pričakoval odločni sovjetski «ne» še preden je obelodanil svoje najnovejše predloge.

Gromikove izjave so v atlantskih krogih v Bruxellesu včeraj sprejeli z «razočaranjem», čeprav niso nikogar presenetile. Uradnih odmevov sicer ni in jih je pričakovati šele po velikonočnih praznikih, kljub temu pa nekateri poudarjajo, da je Moskva v bistvu navedla tri kriterije za morebiten sporazum o omejevanju evroizstrelkov. Ti so seveda v popolnem nasprotju s petimi ameriškimi kriteriji in torej jasno nakazujejo «vroče konice» ženevskih pogajanj.

Enako razočaranje nad sovjetskim odgovorom veje tudi iz prvih komentarjev ameriškega state departmenta, ki v sporočilu, izdanem neposredno po Gromikovem nastopu pravi, da je Sovjetska zveza svetu dolžna pozitivnejši odgovor. Italijansko zunanje ministrstvo pa v svoji izjavi obžaluje, ker sovjetski odgovor po prvi presoji potrjuje nepopustljivost izhodiščnih stališč na ženevskih pogajanjih, ki da se jim ne obetajo nič kaj ugodne perspektive v luči ponavljanja enosmernih odgovorov in živahnih polemičnih tonov do najnovejših zahodnih predlogov.

Podaljšali so zakon za potresno področje F-JK

RIM — Zakonski dekret, na podlagi katerega lahko obrtniška, trgovska in turistična podjetja v tistih občinah FJK, ki jih je leta 1976 prizadel potres, prosijo za določene ugodnosti, so podaljšali do 31. decembra 1984.

Vsem bralcem vesele velikonočne praznike

NOVIH 5 ARETACIJ PO NALOGU TRIDENTINSKEGA SODNIKA PALERMA

Nadaljnji zapleti v mednarodnem tihotapstvu z orožjem in mamili

V zaporu tudi tržiški kapitan Partel in bivši agent tajnih služb Pugliese

RIM — Velika preiskava o mednarodnem tihotapstvu z orožjem in mamili, ki jo vodi sodstvo iz Trenta, zadobiva čedalje večje razsežnosti. V zadnjih dneh marca (a vest so razširili šele včeraj) so agenti davčne policije iz Rima, v sodelovanju s finančnimi stražniki in s karabinjerji iz Trenta, aretirali nadaljnjih 5 osumljencev vpletenih v nečeden posel zamenjave orožja z mamili na mednarodni ravni. Zaporni nalog je izdal preiskovalni sodnik iz Trenta Carlo Palermo (ki je nedavno zasliševal v Bolgariji turškega mešetarja Celenka) z obtožbo «tihotapstva in posredništva pri trgovanju v orožjem».

Policijska akcija je stekla hkrati po raznih krajih države v noči med 30. in 31. marcem. V Rimu so aretirali Glauca Partela, rojenega v Tržiču, diplomiranega pomorskega kapitana, a znanega izvedenca za raketne izstrelke in trgovskega posrednika ter Ivana Galileosa, rojenega v Egiptu, a italijanskega državljana, lastnika uvozno - izvoznega podjetja. V Pomezii so ujeli Carla Bertoncinija, lastnika tovarne elektronskih delov za vojaške naprave, v Olbii na Sardiniji pa Vincenza Giovannellija, trgovskega posrednika, ki je delal tudi za ameriško vojaško postojanko na otoku Maddalena.

Najzanimivejša osebnost med aretiranci je pa bivši karabinjerski kapetan in bivši agent vojaških tajnih služb SIFAR in SID Massimo Pugliese, ki so ga prijeli v Milanu. Med službovanjem na Sardiniji je imel namreč zaupne stike z banditom Grazianom Messino, ki ga je baje prepričal, naj ne sodeluje z «rdečim milijarderjem» Feltrinellijem pri načrtu, da bi otok spremenil v «sredozemsko Kubo». Pri tajnih službah je pa deloval v času pred letom 1968, ko so se v njih pojavili odkloni, ki so terjali njihovo korenito preureditev. Neki Massimo Pugliese (morebiti imenjak?) je bil tudi v seznamu tajne framasonske lože «P2».

Agenti so izvedli ob aretacijah tudi hišne preiskave na domovih in v uradih osumljencev ter pregledali tudi njihove varnostne blagajne v raznih bankah, pri čemer so zaplenili mnogo «posebno zanimive dokumentacije».

Perzijskemu zalivu grozi ekološki šok

BAHREIN — V kratkem se bo v Bahreinu sestala komisija držav, ki mejijo na Perzijski zaliv, da bi razpravljali o hudi ekološki nevarnosti, ki grozi temu področju. V morje tega zaliva namreč teče nafta iz (v vojni poškodovanih) iranskih vrelcev, ki grozi, da bo uničila v tamkajšnjih vodah vse kar je živega.

Etna trenutno še ni nevarna

CATANIA — Ognjeniška dejavnost Etne včeraj ni prinesla bistvenih novosti. Lava, ki prihaja na dan v višini 2.500 m je dosegla višino 1.450 m in se premika s hitrostjo kakih 30 metrov na uro. Tok lave je zdaj dolg že kake štiri km, vendar se njegovo čelo nahaja šest km od najbližjega naselja, Nicolosija, ki ima 4.000 prebivalcev. Naselju sicer trenutno ne grozi nobena nevarnost, vendar so oblasti za vsak slučaj razglasile stanje pripravljenosti.

Vulkanologi so ocenili kot zelo pozitivno oceno, da iz globine zemlje prihajajo na dan tudi plini, kar vsekakor zmanjšuje nevarnost kake večje kataklizme.

Velika noč v Italiji brez gneče na cestah

RIM — Sodeč po dosedanjih pokazateljih letošnji velikonočni prazniki ne bodo zabeležili kakega turističnega rekorda, pač pa se odvijajo v znamenju poprečkov. Promet je na cestah, avtocestah, železnici, ladjah in letalih sicer večji kot običajno, vendar pa praktično nikjer ne prihaja do «prometnih infarktov».

Če so se italijanska mesta v preteklih dneh polagoma praznila, pa so jih zato «polnili» tuji turisti, zlasti Nemci, Švicarji in Francozi (ti kljub zadnjim valutnim omejitvam). Prav zaradi nemških in avstrijskih turistov je na nekaterih mejnih prehodih na Južnem Tirolskem, Venetu in naše dežele prišlo do daljših vrst (ponekod celo do 5 km), vendar le v včerajšnjih dopoldanskih urah.

Italijanski turisti pa v teh dneh pridno izkoriščajo odlično zasneženost smučišč, ki leže višje od 800 metrov, saj je tam zdaj mnogo boljša smuka, kot je bila celo v zimskih mesecih. Polna so zimska turistična središča vzdolž skoraj vsega alpskega loka, pa tudi v Abrucih, saj so praktično vsi hoteli razprodani prav do 5. aprila.

Precej tujih turistov pa je v teh dneh privabilo v Italijo, zlasti v Rim, tudi sveto leto.

Z UTEMELJITVIJO, DA KRŠI ZAKONODAJO

Radikalnemu radiu grozijo z zaprtjem

Za kulisami verjetno Fanfani in neocentristične težnje demokristjanov, ki jih motijo neposredni prenosi parlamentarnih sej

RIM — Minister za pošto in telekomunikacije Gaspari je včeraj zahteval od zasebne radijske postaje «Radio radicale», naj preneha prenose po več italijanskih deželah. Demokristjanski minister meni, da s tem, da krije velik del državnega ozemlja, radijska postaja krši zakon, ki obvezuje zasebne radijske in televizijske postaje naj se omejijo na krajevne oddaje. Če v teku petih dni voditelji radikalnega radija ne bodo ubogali, bo ministrstvo odstranilo naprave za telekomunikacijo in oddajanje radijskih oddaj.

Tajnik radikalne stranke Marco Pannella je z izredno ostrino odgovoril na to brzojavko, ki je prispela včeraj popoldne v uredništvo radikalnega radia: «Mi ne bomo ubogali te fašistične odredbe,» je dejal. Radikalni radio obstoja že od 1979 in njegova osnovna značilnost je, da neposredno prenaša vse pomembne parlamentarne seje in pomembne kongrese strank. Kot kaže, je prav ta značilnost neposrednih prenosov razburila številne parlamentarce, ki menijo, da so dolgi govori poslancev radikalne stranke pravzaprav le sredstvo za radijsko propagando. V prejšnjih dneh je demokristjan Ruffini (bivši obrambni minister, katerega med drugim dolžijo, da je prijatelj nekaterih znanih sicilskih mafijskih voditeljev) začel zbirati podpise k zahtevi o prepovedi neposrednih prenosov radikalnega radia. Zbral je 200 podpisov, predvsem demokristjanov, a med podpisniki so tudi socialisti.

Nikakor ne more biti naključje, da v nekaj dneh grozi zaprtje dvema levičarskima dnevnikoma «Manifestu» in «Paese sera» ter radiu, ki po vsej državi oddaja dokaj ostre politične komentarje. Prav tako ne more biti naključje, da se vse to dogaja, ko je predsednik vlade Fanfani, politik, ki je od nekdaj znan o tem, da ne ljubi preveč svobode tiska. In prav tako verjetno ni naključje, da se tik pred upravnimi volitvami, ki so že zelo blizu, pa čeprav bomo volili konec junija, v krščanski demokraciji zopet pojavljajo neocentristične težnje. Podtajnik Mazzotta je tako že govoril, da je za bodoča leta možno edinole ravnotežje med KD in manjšimi laičnimi strankami, skoraj brez socialistov. Včeraj pa je uradno strankino glasilo Il Popolo napadlo socialiste zaradi zadnjega srečanja med Craxijem in Berlinguerjem o levičarskih upravah: obtožba, da gre za obnavljanje social-komunističnega frontizma, krepko spominja na petdeseta leta. **R. G.**

Težak obračun potresa v Kolumbiji

POPAYAN — Po zadnjih podatkih je v 500 let starem kolumbijskem mestu Popayano v zadnjem potresu izgubilo življenje kakih 200 oseb, več tisoč je ranjenih v mestu in okolici je ostalo v 16 minut trajajočem potresu brez strehe kakih 40.000 oseb, povsem uničenih pa je 10.000 stanovanj. Na širšem področju je uničenih 70 odst. vseh stavb.

Potres je bil tako silovit, da je na pokopališču vrglo iz zemlje 600 tam pokopanih trupel. Pomoč nesrečnemu prebivalstvu doteka iz raznih strani, vendar je položaj kljub temu skrajno resen.

Priprave «skupine 77» za UNCTAD v Beogradu

BUENOS AIRES — Visoki funkcionarji okrog 100 držav «skupine 77» delajo vzporedno na treh dokumentih, o katerih bodo dokončno sklepali zunanji ministri držav v razvoju, ki bodo zasedali prihodnji teden v argentinski prestolnici, da izdelajo skupna stališča za junijski sestanek ustanove OZN za trgovino in razvoj (UNCTAD) v Beogradu. Mimo politične deklaracije, ki bo osnova nastopu držav v razvoju na konferenci UNCTAD, pripravlja «skupina 77» program svojih aktivnosti, oziroma sodelovanja med državami v razvoju, ter predlog o konkretnih ukrepih za izhod iz svetovne gospodarske krize.

Glede tesnejšega sodelovanja med članicami (ki jih je že 125) «skupine 77» obravnavajo predvsem stališča o gospodarskem razvoju, ki so izšla z nedavnega vrha neuvrščenih v New Delhiju. Hkrati proučujejo najugodnejše mehanizme za usklajevanje delovanja pri pobudah skupnega interesa, kot je sklicanje svetovne konference o monetarnih vprašanjih, za katero je prišla ideja iz New Delhija in o čemer bodo sklepali prihodnji teden na ravni ministrov.

V SFRJ povišali prometni davek

BEOGRAD — Po sklepu skupščine SFRJ se je občutno povečal prometni davek na vrsto izdelkov in proizvodov široke potrošnje. Za mineralne vode znaša od 2. aprila davek 17,4 odstotka, za vse vrste sladkorja 10 odstotkov, za tekoči naftni plin v jeklarnah za gospodinjstva 15 odstotkov, za avtomobilski pogon pa 60 odstotkov. Za kvalitetnejše cigarete bo treba plačati po novem 51,72 odstotka prometnega davka, za naravna vina 5 odstotkov, za vse vrste športnih rekvizitov pa 17,4 odstotka.

BEOGRAD — V Dragobilju pri Prištini je 33-letni pripadnik albanske narodnostne skupnosti na Kosovu Ahmet Paciarizi brez razloga ubil dva miličnika, Morilec je po svojem zločinskem dejanju pobegnil.

BASEL — Švicarska policija je na ekspresne mvlaku, namenjenem v Italijo, odkrila več kot osem kilogramov heroina, ki na tržišču velja več kot tri milijarde lir. Mamilo je bilo skrito v spalnem vagonu, lastnik pa ni znan.

Priprave «skupine 77» za UNCTAD v Beogradu

V SFRJ povišali prometni davek

Z operacijskim posegom ločeni «siamski dvojčici»

ALESSANDRIA — Prof. Umberto Bosio je z operacijskim posegom, trajajočim tri ure, uspešno ločil pred štirimi dnevi rojeni «siamski dvojčici» Elisabetto in Roberto, hčerki italijanskega prvaka v rallyju Daria Cerrata. Deklici sta bili zraščeni s trebuhom in grodnico, vendar sta imeli ločene vse življenjsko pomembne organe. V bolnišnici ležita še vedno s pridržano prognozo, vendar menijo zdravniki, da je njuno stanje «zadovoljivo».

Na ulice za mir in razorožitev

V Zahodni Evropi in ZDA so se tudi včeraj nadaljevale protijedrske manifestacije (Telefoto AP)

Smo, hočemo biti in dokazujemo, da smo

Zadnjič, na predstavitvi Sedmakove in Susičeve knjige o tihi asimilaciji, se je razvila debata, ki se mi je zdela značilna za psihološko stanje, v katerem živimo. Spomnil sem se na besede eminentnega kolege, ki ni Tržačan in mu zato ne morem podtakniti suma, da je zastrupljen od nam nenaklonjene miselnosti. Kolega mi je namreč očital, da smo Slovenci, komaj stopimo v stik z zunanjim (beri italijanskim) svetom, vsi nabodičeni, stalno tako rekoč na bojni nogi. Odgovoril sem, da imamo za to svoje razloge, ki niso sad samo naše domišljije, temveč odraz neke otipljive izkušnje od včeraj in danes.

Vse lepo in prav. Pa vendar se nisem mogel premagati, da bi v besedah kolege ne zaslutil drobca resnice, posebno med poslušanjem razgrete debate v Kulturnem domu. Iz posegov in iz tona večine udeležencev, ki so se prijavili k besedi, je vela namreč kot neka užaljenost, kot neko prepričanje, da smo Slovenci nedolžna žrtev, položena na oltar boga nacionalizma, ki nad njo vihti svoj nabrušeni meč.

Upam, da ne grem predaleč, če rečem, da v takem odnosu do nas samih, še bolj kot do večinskega naroda, s katerim se soočamo, opažam sledi manjvrednostnega kompleksa, ki se ga še nismo povsem otresli. Ta kompleks pogojujejo zgrešena pojmovanja o narodni veljavi, moči in kulturnem bogastvu, s katerimi se pač ne moremo ponašati. V tem smislu se mi je zdel značilen stavek, ki ga je izrekel prof. Pečenko, ko je citiral že pred leti umrlega prof. Šavlija. Na Šavlija me vežejo sicer močna čustva hvaležnosti in spoštovanja, vendar se ne morem strinjati s tisto njegovo trditvijo, ki jo je v svojem posegu omenil prof. Pečenko. Nekoč da sta se srečala, pravi Pečenko, in govorila o omalovaževalnem odnosu Italijanov do nas, češ, kje je vaša kulturna preteklost? Šavli je dejal, da bi takim ljudem odgovoril z Njegošem: «Vi ste lahko gradili svojo kulturo zato, ker smo mi medtem krvaveli na bojnih poljih proti Turkom in s tem branili Zahod».

Trditev črnogorskega pesnika je po svoje zapeljiva (uporabil jo je celo Tito v svojem prvem govoru na Jugoslovanski akademiji znanosti in umetnosti v Zagrebu), pa vendar se mi ne zdi povsem prepričljiva. Še posebej ne, če jo vežemo na slovensko preteklost, v kateri je boj s Turki bolj epizoda kot osrednji motiv zgodovinske izkušnje. Dejstvo je, po mojem, da se nimamo kaj izgovarjati, da se nam ni treba izgovarjati. Naša preteklost je takšna, kakršna je: skromna, brez bleščečih osebnosti in dogodkov. Na prizorišče zgodovine smo stopili pozno, a smo! Tu smo, pa čeprav kot zavesten narodni osebek komaj dvesto let, s svojim krčevitim hlastanjem po kulturni in politični osamosvojitvi, s svojo upornostjo v drugi svetovni vojni, s svojim hotenjem, da se plodno vključimo v sodobni svet. To so izkušnje, na katere moramo graditi svoj danes, v sprejemanju nas samih takšnih kakršni smo, brez nepotrebnih mitičnih bergel. Smo, hočemo biti in to vsak dan tudi dokazujemo. In to je več kot dovolj.

JOŽE PIRJEVEC

V PREJŠNJIH DNEH MU JE ODPOSLALA PISMO

KZ se je obrnila na predsednika F-JK glede problema poklicnega seznama

Naproša ga, da bi čimprej izdal odlok o ustanovitvi posebne komisije - Pomanjkanje tega seznama zavira delovanje kmetov in povzroča našemu kmetijstvu znatno škodo

Kmečka zveza je v prejšnjih dneh odposlala pismo predsedniku deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine odvetniku Antoniu Comelliju, v katerem izraža svojo zaskrbljenost zaradi pomanjkanja pokrajinskega seznama kmetijskih podjetnikov na Tržaškem.

«Kot je znano», piše KZ predsedniku dežele, «ne obstaja v naši pokrajini, z razliko od ostalih, pokrajinski seznam kmetijskih podjetnikov. Da bi bili naši kmetovalci vseeno deležni pravic in ugodnosti, ki jih omenjeni seznam predvideva, morajo dokazati, da imajo za to potrebne rekvizite.»

«Na osnovi deželnega zakona štev. 84 z dne 10. 12. 1982 je bila poverjena pristojnost za preverjanje omenjenih rekvizitov direktorju kmetijskega nadzorništva. Zakon pa obenem predvideva, da direktor kmetijskega nadzorništva pri tem predhodno vpraša za mnenje ustrezno posvetovalno komisijo, ki jo sestavljajo predstavniki kmetijskih strokovnih organizacij obstoječih v pokrajini.»

«Za ustanovitev te komisije pa je potreben Vaš odlok», piše nadalje KZ predsedniku Comelliju, «ki pa še ni bil izdan. Zato Vas prosimo, da bi ga nemudoma izdali, ker je že več desetin kmetovalcev zaprosilo, da bi jim priznali ustrezne rekvizite. Dokler pa ne pride do tega priznanja, je njihovo delovanje ohromljeno, kar povzroča našemu kmetijstvu znatno škodo.»

«Prepričani smo, gospod predsednik», se zaključuje pismo KZ, «da boste tudi ob tej priložnosti pokazali razumevanje za naše probleme in ustregli tej prošnji.»

Znano je, kako pomanjkanje tega seznama v tržaški pokrajini že dolgo vrsto let zavira delovanje kmetijskih podjetnikov. Vpis v ta seznam je namreč predpogoj, da so kmetje lahko deležni raznih podpor in prispevkov, ki jih predvidevajo razni deželni zakoni. Zato se je KZ, v okviru svojih prizadevanj za razvoj kmetijskih dejavnosti na Tržaškem, ponovno obrnila na deželno vlado, da bi rešila to vprašanje, pri čemer pa ne gre pozabiti, da gre le za prehodno rešitev, ker je treba komisijo, ki bo ta seznam vodila še izvoliti.

Tudi pri nas snujejo «zeleno» volilno listo

Na prihodnjih deželnih volitvah se bo skoraj gotovo predstavila tudi lista «zelenih». Med pobudniki te nove politične skupine, podobno tisti, ki je na nedavnih volitvah v ZRN doživela lep uspeh, je Tržaško gibanje (Movimento Trieste), ki je v ta namen že vzpostavilo vrsto stikov z radikalci, ekologisti ter s tržaškimi, videmskimi in pordenonskimi osebnostmi, ki se direktno ukvarjajo z zaščito okolja. Tržaško gibanje pripravlja v tej zvezi tudi deželno konferenco, na kateri bodo sodelovali tudi nemški ekologisti.

V sredo, ob 10.30, bo na časnikarskem krožku na Korzu Italia 12, tiskovna konferenca, ki jo prireja deželna federacija gradbincev. Na njej bodo orisali dokument o področnem načrtu za gradbeništvo. Poročal bo Luciano Milocco.

KPI odgovarja na polemike PR

Nekateri radikalski krogi že nekaj časa polemizirajo s KPI, ker ni deželni svet razpravljal o zakonskih osnutkih, ki predvidevajo urejevanje referendumov v F-JK. V zvezi s to polemiko je deželni odbor KPI včeraj izdal tiskovno poročilo, v katerem poudarja, da je bil v trenutku glasovanja, ko je bilo treba odločati o odložitvi razprave, v skupini KPI odsoten le en sam svetovalec: njegova odsotnost pa je bila upravičena -poudarja KPI- ker je bil skupno z evropskimi parlamentarci na sestanku z vodstvom Terni. Radikalci naj zato najprej verificirajo odsotnosti v drugih svetovalskih skupinah, ki so se izrekle za referendume, poudarja KPI, ki še dodaja, da je trdno prepričana, da je treba že v tej mandatni dobi odobriti zakon, ki bi urejeval vprašanje referendumov v F-JK. KPI je nadalje pripravljena srečati se z radikalci, bodisi za razčiščenje posameznih stališč, bodisi za dosego eventualnih skupnih pobud za rešitev vprašanja.

23., 24. IN 25. APRILA

VAŽNE PRIREDITVE V DOLINSKI OBČINI

Srečanje z učenci italijanskih šol iz Istre - Večer italijanske skupnosti v Jugoslaviji - Odprtje novega družbenega centra pri Domju - Manifestacija ob 25. aprilu

V dolinski občini bodo v soboto 23., nedeljo 24. in v ponedeljek 25. aprila tri važne prireditve, za uspešen potek katerih so priprave v polnem teku.

V soboto, 23. se bodo srečali učenci italijanskih šol iz Kopra, Izole in Pirana z učenci italijanskih in slovenskih šol pri Domju. Poleg tega, da se bodo gostje srečali s svojimi vrstniki, si bodo tudi ogledali Rižarno in sedež deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine. V večernih urah, s pričetkom ob 20.30 pa bo v gledališču France Prešeren «Večer italijanske skupnosti v Jugoslaviji». Na njem bodo nastopili tamburaški ansambel KUD Fratellanza z Reke, moški pevski zbor in godalni orkester KUD Lino Mariani iz Pulja, mešani pevski zbor italijanske skupnosti iz Umaga in mladinski ženski zbor samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo italijanske skupnosti iz Izole. V imenu italijanske skupnosti bo na večeru pozdravil predsednik Unije Italijanov iz Istre in z Reke Mario Bonita.

Dan kasneje, v nedeljo, pa bodo uradno odprli novo pridobitev dolinske občine: družbeni center pri Domju, ki bo poimenovan po Antonu Ukmarju - Miru. Otvoritev bo ob 11. uri; poleg govorov je na sporedu tudi kulturni proram, pri katerem bodo sodelovale vse tri šole od Domja.

V ponedeljek, 25., bo ob osrednjem spomeniku padlim za svobodo manifestacija «25. april». V programu je častna straža, shod bivših borcev, partizanov, aktivistov ter učencev iz občine. Na manifestaciji ob spomeniku je predviden kulturni spored, pri izvedbi katerega bodo sodelovale vse šole; na povabilo krajevnih sekcij VZPI - ANPI ga bodo uskladili ravnatelji. Temu bo sledila družabnost v novem družbenem centru pri Domju, ki jo bodo pripravile krajevne sekcije VZPI - ANPI.

Razstava Cecila Beatona v središču Barbacan

V kulturnem središču Barbacan v Trstu bodo v sredo, 6. aprila odprli razstavo del znanega angleškega fotografskega mojstra Cecila Beatona. Razstavo sta omogočili ustanova «British School» in tržaška avtonomna letoviščarska ustanova. Beaton, ki je umrl pred tremi leti v Londonu, je bil dolga leta uradni fotograf angleške kraljevske hiše.

Rajonski sveti

V sredo, 6. aprila ob 18.30 se bo na Proseku sestal zahodnokraški rajonski svet, ki ima med drugim na dnevnem redu mnenje o proračunu za leto 1983 KZE ter razpravo o resoluciji KPI o vprašanju mamil.

Zaman je skušal prelisičiti agente

Ker je poškodoval javno imovino in se upiral policijskim agentom, je osebje letečega oddelka priprlo 20-letnega Fabrizia Romicha iz Ul. Bergamino 19. Do pripora je prišlo po precej razgibani akciji, saj je Romich, ki se je sicer izdajal za Fabia Bevilacquo, skušal nekajkrat zbežati. V bolnici, kamor so ga pospremili, da bi mu zdravniki obvezali ranjeno rokó, mu je to uspelo, čeprav le za malo časa. Na bližnjem Drevoredu XX. septembra, torej tam, kjer se je vsa zadeva začela (Romich je namreč s pestjo razbil steklo semaforja), so ga dokončno prijeli in odpeljali na kvesturo.

Čezmerna hitrost zahtevala življenje

Za posledicami prometne nesreče je predvčerajšnjim okrog 12. ure umrl na oddelku za oživljanje 21-letni študent Marco Crevatin iz Ul. Forti 52. Vse prizadevanje zdravnikov, da bi mu rešili življenje, je bilo zaman, kajti mladenič se je hudo ranil v glavo in prsni koš. Do nesreče je prišlo v četrtek zvečer, ko je na Ul. Flavia, v višini stadiona «Grezar», zaradi prevelike hitrosti izgubil nadzorstvo nad svojim hondo 500 in trčil v obcestni drog. V nesreči se je ranil tudi njegov prijatelj Antonio Crevatin, ki je sedel za njim.

Dne 2. aprila nas je zapustil naš dragi

IVAN ŠKABAR

Pogreb bo danes, 3. aprila, ob 15. uri iz hiše žalosti v Repnu št. 1.

Žalostno vest sporočajo žena Marija, sin Sergio, hči Wilma, snaha Cinzia, zet Claudio, vnuki Katja, Martina in mali Peter ter drugo sorodstvo

Repen, 3. aprila 1983
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Zapustil nas je naš dragi

FEDERICO EMILI
(Mirko)

Pogreb bo v torek, 5. aprila, ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Proseku.

Posebna zahvala dr. Radu Ukmarju in osebju IV. pnevmološkega oddelka.

Žalostno vest sporočata sinova in drugo sorodstvo

Trst, 3. aprila 1983
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Naša draga teta

FANI TROBEC roj. FABEC

počiva v miru Gospodovem.

Žalostno vest sporočata: nečaka Anica in Franko z družinama

Trst, 3. aprila 1983

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše predrage

JOŽEFE ZUPANČIČ vd. GON
(Pepe)

Posebna zahvala dr. Posarelliju, g. župniku za tolažilne besede, sosedom, prijateljem, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremili k večnemu počitku.

Žalujoče družine Gon in sorodniki

Nabrežina, Trst, 3. aprila 1983

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

CVETANE STOCCA vd. DANEV

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, darovalcem cvetja, nosilcem krste ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti in počastili njen spomin.

Posebna zahvala pevskemu zboru.

Hčerki Nedda in Xenia

Kontovel, 3. aprila 1983

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, nonota in brata

MARIA SIRKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin. Posebna zahvala njegovemu dolgoletnemu zdravniku dr. Settimu, gospe Fanici Sedmak, tov. Spetiču, moškemu zboru Vesna in vaškim organizacijam.

DRUŽINA

Križ, 3. aprila 1983

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

KARLA MARCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in počastili njegov spomin.

Posebna zahvala župniku in pevcem.

Svakinja in nečaki

Zabrežec, 3. aprila 1983

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

MARIE KOMAR vd. CARLI

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami.

SVOJCI

Trst, 3. aprila 1983
(Pogrebno podjetje Ul. Zonta 3)

5. 4. 1975 5. 4. 1983

Ob osmi obletnici nenadomestljive izgube

SILVESTRA GRGIČA

se ga spominjajo

SVOJCI

Padriče, Izola, 3. aprila 1983

POMEMBNO SREČANJE NA SEŽANSKI OBČINI

Gozdarski izvedenci sosednjih dežel za skupno zatiranje borovega prelca

Akcija se uvršča v sodelovanje naše dežele in SR Slovenije na področju varstva okolja

Na sedežu sežanske občinske skupščine se je pred kratkim sestala posebna delovna komisija gozdarskih izvedencev Furlanije - Julijske krajine in SR Slovenije, ki je obravnavala možnosti skupnega zatiranja borovega prelca na obmejnem področju. Sestanka se je udeležil tudi predsednik sežanske občinske skupščine Tihomir Kovačič, italijansko delegacijo je vodil Bruno Millo s tržaškega opazovališča drevesnih bolezni, slovenski komisiji pa so načelovali profesorji Bleiweis, Rovan in Prelc. Za sežanski sestanek so se domenili na nedavnem srečanju ob predstavitvi seminarja o Glinščici, ki ga je priredila dolinska občinska uprava in ki sta se ga med drugim udeležila deželni odbornik za načrtovanje Coloni in republiški sekretar za varstvo okolja SR Slovenije Kavčič. Skupni boj proti širjenju borovega prelca na obmejnih gozdnih področjih pa se uvršča v že izpeljano sodelovanje sosednjih dežel pri varstvu in zaščiti narave, za katero skrbi posebna mešana komisija, ki se bosta sestala rajonska sveta za Kjadin - Rocol in za Novo mesto.

Teatro stabile bo gostoval v Jugoslaviji

Deželno gledališče Teatro stabile bo zaključilo letošnjo sezono z daljšo turnejo po Jugoslaviji. Z igro «Bouvard in Pecuchet» bo namreč gostovalo na Reki, v Zagrebu, v Ljubljani, Rovinju in Kopru. V omenjeni igri nastopata v glavnih vlogah Mario Maranzana in Vittorio Franceschi.

Druga turneja Teatra stabile se bo vršila v Franciji, Belgiji in Švici. Tu bo gledališče gostovalo s Podreccovimi lutkami.

PRIHODNJO NEDELJO

Spominska svečanost na openskem strelišču

Na današnji dan, pred 39 leti, so nacisti na openskem strelišču ustrelili 71 talcev slovenske, hrvaške in italijanske narodnosti iz podlega maščevanja na atentat na opensko kinodvorano.

Spomin na openski zločin nas mora trajno voditi v današnjem boju proti vsakemu oživljanju fašistične ideologije in proti nestrpnosti, ki v našem mestu še vedno zastruplja odnose med tukaj živečima narodoma, v potrditev naših zahtev po izglasovanju pravičnega zaščitnega zakona za vse Slovence v Italiji.

Openskih junakov se bodo spomnili s tradicionalno proslavo, ki se bo odvijala v nedeljo, 10. aprila ob 15.30 pred streliščem, ki še danes, kljub zahtevam po njegovi odpravi, služi temu namenu. Spominsko slavnost bodo kot običajno priredile VZPI-ANPI, Zveza bivših političnih preganjencev ANPPIA in Zveza bivših deportirancev v nacističnih taboriščih ANED.

V SMISLU NOVEGA VLADNEGA DEKRETA

V tržaškem pristanišču se bo predčasno upokojilo 500 oseb

Množičen odhod pristaniških delavcev v predčasen pokoj bo imel za pristaniške ustanove pozitivne posledice le, če mu bosta sledila tehnološka modernizacija naprav in znižanje števila osebja. Tako meni glavni direktor tržaške Avtonomne pristaniške ustanove Arrigo Borella, ko ocenjuje domet pred kratkim sprejetega vladnega dekreta, ki dejansko daje možnost predčasne upokojitve 5 tisočem pristaniščnikom.

«Z novim zakonom,» je izjavil Borella, «predvsem pa z novim finančnim prilivom, ki ga zakon predvideva, bo lažje načrtovati razvoj italijanskih pristanišč in to morda tudi s kančkom optimizma. Glede tržaškega pristanišča pa je Borella mnenja, da bo predčasna upokojitev okrog petsto delavcev omogočila, da se v nekaj letih izravna upravna bilanca, oziroma, da bo mogoče iz nekaterih aktivnih postavk črpati finančna sredstva vsaj za delno modernizacijo naprav.

Po računih Avtonomne pristaniške ustanove bi ta mobilnost omogočila Trstu prihranek najmanj 7 milijard lir letno, ki so jih sedaj — posredno ali neposredno — izkoristili za plačevanje osebja pristanišča.

V tržaškem pristanišču pričakujejo — poleg specifičnih finančnih doklad, ki jih predvideva vladni dekret — tudi finančna sredstva po zakonu 828.

Natečaj za dijake o zadružništvu

Dne 15. aprila zapade rok za predstavitev nalog tradicionalnega natečaja med dijaki višjih srednjih šol naše dežele na temo zadružništva, ki ga prireja deželna uprava. Pobuda (30 nagrad po 200 tisoč lir) ima namen razširiti med mladimi idejo in spoznavanje zadružništva. Naloga letošnjega natečaja nosi naslov: «Vloga in funkcija zadružnih podjetij v enem ali več gospodarskih sektorjih (kmetijstvu, gradbeništvu, potrošnji, prevozih, ribištvu, bančništvu) z morebitnim poudarkom na zadružna podjetja, ki delujejo v Furlaniji-Julijski krajini».

Naloge sprejema dežela Furlanija-Julijska krajina, služba za razvoj zadružništva in za nadzorstvo nad zadrugami, Ul. sv. Frančiška 37, Trst.

Srečanje s tiskom o pobudah KPI v korist Trsta

Tržaška federacija KPI bo v torek ob 11. uri priredila na sedežu časnikarskega krožka srečanje s predstavniki tiska in sredstev množičnega obveščanja, na katerem bodo orisali pobude, ki jih je stranka sprejela na vsedržavni ravni v korist Trsta. Predstavljena bo predvsem resolucija o problemih Trsta, ki jo je KPI predložila v poslanski zbornici in ki jo je kot prvi podpisal vsedržavni tajnik Berlinguer.

Na sestanku bosta prisotna poslanec Antonino Cuffaro in senatorka Jelka Gerbec ter deželni in pokrajinski tajnik Giorio Rossetti in Claudio Tonel.

Sindikalna zveza o trenutnem položaju

Enotna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL bo v četrtek ob 10. uri na sedežu časnikarskega krožka priredila tiskovno konferenco, na kateri bodo njeni predstavniki orisali težek položaj na zaposlitveni ravni, stalno slabšanje gospodarskega stanja v pokrajini ter akcije, ki jih sindikalna zveza namerava sprejeti.

Na tiskovno konferenco so bili povabljeni tržaški parlamentarci, župani ter predsednik pokrajinske uprave.

● **Urad državljanovega branilca** dr. Mattie Caufina bo od naslednjih dni dalje sprejemal zainteresirane osebe s spremenjenim urnikom. Dr. Caufin bo namreč na razpolago vsak torek, od 10. do 13. ure, v uradu v Ul. F. Filzi 21/1.

Z OBJAVO USTREZNEGA ODLOKA

PRAVOMOČNE NOVE DAVŠČINE V KORIST OBČINSKIM UPRAVAM

Količnike bodo določile posamezne občine

Z objavo v Uradnem vestniku je postal pravomočen zakonski odlok štev. 55, ki je bil sprejet v letošnjem februarju in ki določa uvedbo novih davščin v korist občinskih uprav.

Odlok se nanaša na dodatni davek na zgradbe, za katerega so predvideni štirje različni količniki (od 8 do 20%), odvisno od ustreznih sklepov, ki jih morajo občine sprejeti do 31. maja letos. Odbitek dodatnega davka za neluksuzna stanovanja se poveča s sedanjih 100.000 na 170.000 lir. Količnik, po katerem se bo letos zaračunavala dodatna davščina k ILOR, znaša 10%. To dodatno davščino bo treba vplačati v letošnjem novembru za prvih deset mesecev leta, razliko pa bo treba poravnati maja prihodnjega leta.

Občinske uprave imajo po novem pravico, da zvišajo turistično takso za 50, 100, 150 ali 200 odstotkov. Občine lahko uvedejo tudi dodatno davščino na potrošnjo električne energije, ki bo znašala 4 lire za vsak kW inštalirane moči in 4 lire za vsako potrošeno kilovatno uro.

Dne 2. marca so bile povišane v razmerju 100% tarife za začasno zasedbo javnih površin, v razmerju 30% davščine za javno oglaševanje in v istem razmerju davščine za stalno zasedbo javnih površin. Davek za občinske koncesije se poviša za 20%, povišane (največ v razmerju 13%) pa bodo tudi tarife za odnašanje smeti.

Obtožen je izvoza več kot milijarde lir v valuti

V ČETRTEK SODNA OBRAVNAVA PROTI TRGOVCU BRANDEMBURGU

Sodna zadeva, v katero so vpletene poleg tržaškega trgovca Giacoma Brandemburga še tri osebe, se bo baje kmalu končala. Prihodnji četrtek bi namreč že morala biti na sodišču prva obravnava, ki jo je po hitrem postopku napovedal namestnik državnega tožilca Drigani. Slednji je trgovca obtožil, da je izvozil v Švico preko milijarde lir v valuti. Poleg Brandemburga je v zaporu še njegov branilec Mario Giordano, ki se bo moral braniti obtožbe, da je svojemu varovancu nudil osebno in stvarno pomoč pri prikrivanju dejstev. Giordano, Brandemburg in še tretji obtoženec — notar Elio Borradori, ki živi v Švici — pa so skupno obtoženi poneverjenja javnih in zasebnih dokumentov. Če bo sodišče sodilo Borradoriju v njegovi odsotnosti, pa se bo verjetno udeležila razprave jugoslovanska sodelavka Giacoma Brandemburga, o kateri pa se bolj malo ve.

Obtožena je sodelovanja pri izvozu valute, kajti trgovec, ki je opravljal svoje posle predvsem z Jugoslavijo, naj bi izvozil valuto prav prek jugoslovanskih tvrdk. Pri tem naj bi se poslužil raznih finančnih trikov, ki so izvedljivi pri clearinških pogodbah. Zelo verjetno je, da je Brandemburgova sodelavka odigrala svojo vlogo povsem nevede, saj jo je Drigani — potem ko jo je zaslišal v Kopru in prejšnje dni tudi v Trstu, kamor se je sama javila — izpustil na začasno svobodo, tako da se je lahko vrnila v Jugoslavijo. Obtoženka živi namreč onstran meje, čeprav ima tako italijansko kot jugoslovansko državljanstvo.

V napovedanem sodnem postopku ne bodo obravnavali tretjega zakonskega prekrška, ki ga je baje naredil Mario Giordano, češ da je obrekoval bivšega maršala finančnih stražnikov Fulca.

Zagonetna smrt mladega vojaka

V vojaški kasarni v Ul. Rossetti, kjer ima svoj sedež bataljon «S. Giusto», je pozno sinoči v še povsem nepojasnjenih okoliščinah umrl 20-letni Giulio Del Bello, doma iz begunskega naselja v Križu. V trenutku ko zaključujemo redakcijo je sodnik dr. Staffa skupno s karabinjerji in z osebjem RK še vedno na prizorišču tragedije. Kaže, da je nesrečnega Del Bella zadela krogla v spalnici in je bil pri priči mrtev.

Župan in svetovalci občine Repentabor izrekajo iskreno sožalje družini ob smrti bivšega občinskega svetovalca

IVANA ŠKABARJA

PROTESTI STARŠEV OTROK VRTCA PRI SV. JAKOBU

Dvomljiva raziskava o učenju jezika

Kulturno društvo Ivan Cankar je te dni naslovilo na deželni center za avdiologijo in fonetiko pismo, v katerem protestira nad načinom, s katerim je služba za logopedijo tega centra izvedla v nekaterih slovenskih otroških vrtcih tržaške občine anketo o učenju jezika v predšolskem obdobju. Povod za pismo so bili protesti in ogorčenje nekaterih članov svetjakobskega društva, staršev otrok, ki obiskujejo slovenski otroški vrtec pri Sv. Jakobu, v katerem je tudi potekala «sporna» raziskava.

Služba za logopedijo pri deželnem centru za avdiologijo in fonetiko, ki ima svoj sedež v otroški bolnišnici Burlo Garofolo, je začela z anketo že januarja letos, potem ko je dobila dovoljenje za obisk v slovenskih otroških vrtcih. Raziskava o učenju jezika v predšolskem obdobju, (v bistvu naj bi šlo za učenje «drugega» jezika), bi bila sicer dobrodošla, z znanstvenega vidika tudi spodbudna, saj bi lahko privedla v tem pogledu do novih spoznanj; seveda če bi temeljila na dobri znanstveni predpripravi in če bi bila tudi strokovno izpeljana. Prav v zvezi s strokovnostjo akcije pa moramo omeniti nekatere pomisleke, iz katerih se nam poraja dvom, da tiči za anketo kak drug cilj.

Prvi pomislek se nanaša na samo predpripravo raziskave. Služba za logopedijo se je pri tem poslužila modela raziskave, ki so jo opravili pred časom v Venetu za analizo dojemanja benečanskega narečja pri tamkajšnjih otrocih. Je mogoče enačiti dojemanje narečja enega in istega jezikovnega izvora z dojemanjem, učenjem povsem drugačnega jezika? Je mogoče istovetiti situacijo v Venetu, narodnostno homogenem področju, s položajem na Tržaškem, narodnostno mešanem?

Ob pripravi znanstvene raziskave, ki naj odkrije, kako otroci dojemajo dva različna jezika, bi bilo pričakovati, da bodo pri njenem snovanju sodelovali ljudje, ki obvladajo oba jezika. Pri pripravi te raziskave smo bili Slovenci (ne po naši krivdi) povsem odsotni. Je že res, da se je služba za logopedijo povezala s sociopsihopedagoško službo, a to le v drugi fazi, ko so italijanski logopedi že opravili nekaj obiskov v nekaterih naših vrtcih. Slovenska logopedinja je šele takrat pristopila k akciji. Prej, in tudi pozneje, ob službenih zadržkih slovenske logopedinje, je anketiralo izključno italijansko osebje, ki se je posluževalo pomoči vzgojiteljic, ko je moralo «preveriti» pri otrocih znanje slovenskega jezika. Ali v takem primeru požrtvovalnost vzgojiteljic odtehta strokovno pripravo logopeda? Spet pomislek o «strokovnosti» raziskave . . .

Raziskava je bila v vrtcih razdeljena v tri dele: anketarji so najprej pripravili verbalni test v slovenščini in italijanščini (artikulacijo besed). Zatem so pokazali otroku tri sličice in otrok je moral povedati, kaj mu pomenijo, nazadnje pa so otroku prebrali znano pravljico o mravlji in čričku, nakar je moral otrok pravljico ponoviti s svojimi besedami. Slaba priprava raziskave se je kazala tudi v tej, preprosti pravljici. Organizatorji očitno niso vedeli, da imamo v slovenščini prav tako pravljico, kot v italijanščini, napisano seveda v slovenskem jeziku. Zato so jo kratkomalo prevedli. V prevodu se je kar čez noč spremenila v «Pravljico o mravljici in škržatu», napisana pa je bila v nič kaj pravljičnem jeziku, kar je seveda nemalo vplivalo na obnove otrok.

Ob odhodu so raziskovalci pustili vzgojiteljicam vprašalnik, ki bi ga morali izpolniti starši anketiranih otrok (anketa bo zajela skupno približno 70 otrok). In prav ta vprašalnik je vzbudil med starši največ negodovanja, ogorčenja in (v nekaterih primerih) tudi protestov. Tiskan je namreč izključno v italijanščini, pri vseh vprašanjih pa je možni odgovor o rabi slovenskega jezika ali o obiskovanju slovenskega otroškega vrtca porinjen na drugo, če že ne tretje mesto (za italijanskim jezikom in tržaškim italijanskim narečjem). Od vseh vprašanj je bilo še najbolj «sumljivo» zadnje, v katerem želijo sestavljavci ankete izvedeti od staršev, v katero šolo bodo vpisali svoje otroke. Kakšno zvezo ima tako vprašanje z anketo o dojemanju učnega jezika otrok v predšolski dobi? Nima lahko takšno vprašanje v tako zasnovani anketi skrit, povsem «neznanstven» cilj — pritisk na starše, da vpišejo otroke naših otroških vrtcev v italijansko šolo?

Starši otrok, ki obiskujejo slovenski otroški vrtec pri Sv. Ani so se lepo izognili temu vprašanju in anketi: vprašalnih pol kratkomalo niso izpolnili.

Z NEDAVNEGA OBČNEGA ZBORA TEGA DRUŠTVA

KD Primorec izpolnjuje zelo važno poslanstvo v trebenski skupnosti

V sredo je bil v trebenskem Ljudskem domu redni občni zbor krajevnega KD Primorec, ki se je odvijal v pravem delovnem vzdušju, ob oceni težav in uspehov pretekle dejavnosti ter predvsem načrtov za bodočnost. Občni zbor je spet potrdil požrtvovalnost tega razmeroma majhnega kulturnega društva, ki pa je lahko zaradi svoje vitalnosti zgled marsikateri večji tovrstni organizaciji.

O vlogi in poslanstvu društva v trebenski vaški skupnosti je uvodoma poročal predsednik Lucijan Padovan, ki je pozitivno ocenil odnose z ostalimi vaškimi organizacijami ter med drugim pozval vso vaško mladino, naj se množično vključi v društveno življenje. Izrazil je tudi željo, da bi domači Ljudski dom še bolj utrdil vlogo središča vaške skupnosti ter podprl predlog, ki je izšel na nedavnem občnem zboru ŠD Primorec, da bi čimprej ustanovili vaški odbor za upravljanje te strukture. O specifičnih vprašanjih društva in njegovih odsekov pa je nato poglobljeno poročala tajnica Milena Padovan, ki je razgrnila široko pahljačo nad vsem, kar se je v društvu zgodilo v sezoni 1981-82. Tako je omenila sodelovanje s KD Slovan s Padrič in s KD Lipa iz Bazovice ter izrazila željo in potrebo, da bi v bližnji bodočnosti prišlo do stvarnejše povezave med temi društvi, posebno pozornost pa je posvetila problemom, ki so vezani na delo z otroci ter z angažiranostjo mladih. Tajnica se je tudi zaustavila pri dejavnosti društvene dramske skupine, ki je po eni strani doživela uspehe, po drugi pa naletela na določene organizacijske in kadrovske težave, ki so negativno pogojevali njeno dejavnost. Te težave, je bila mnenja Padovanova, bi lahko premostili tudi v okviru sodelovanja z društvi Vzhodnega Krasa. Novemu odboru pa je predala načrt za zbiranje dokumentarnega gradiva o društveni zgodovini in o družbenem življenju v Trebčah na sploh.

Občni zbor, ki ga je vodil Bruno Kralj, se je nato nadaljeval s poročilom blagajnika Renata Kralja, medtem ko je Dean Malalan prebral poročilo o dejavnosti in težavah domačega zbora. Skupščino so nato pozdravili Vojko Slavec (ZSKD), Nataša Kalc (KD Slovan), Nataša Kralj (ŠD Primorec in šola P. Tomažič), Florijan Kralj (godba V. Parma), Albert Čuk (KPI) in Lucijan Malalan (jusarski odbor), medtem ko je KD Lipa poslalo pismene pozdrave.

Novi odbor društva sestavljajo Aleksandra in Renata Carli, Lucijan, Milena in Vilma Padovan, Dean in Walter Malalan, Marjan Crevato, Nidija Sivitz, Renato Kralj in Anica Kralj - Malalan. Nadzorni odbor pa Bruno Kralj, Cezar Možina in Dario Stojkovič. Naj omenimo, da je na občnem zboru prvič nastopil v novi zasedbi društveni pevski zbor, ki ga vodi Vilma Padovan.

Urnik trgovin ob velikonočnih praznikih

Združenje trgovcev je sporočilo urnik trgovin ob letošnjih velikonočnih praznikih.

Danes, 3. aprila, bodo lahko odprte dopoldne cvetličarne.

Jutri, 4. aprila, bodo lahko dopoldne odprte mlekarne in pekarne.

V sredo, 6. aprila, bodo lahko vse trgovine z jestvinami, cvetličarne in drogerije odprte tudi popoldne.

Svetinova Ukana po Radiu Trst A

Od jutri do sobote, 16. aprila, vsak dan s pričetkom ob 14.10, bo Radio Trst A predvajal nov dramatizliran roman v nadaljevanjih. Prvega od letošnjih dramatiziranih romanov je dramska redakcija namenila popularnemu romanu Toneta Svetine «Ukana», saj se delo s svojo snovjo živo vključuje v sodobno slovensko pripovedno prozo, podobno kot se Kosmačeva «Balada o trobenti in oblaku», Miška Kranjca tetralogija «Za svetlimi obzorji», Borove «Daljave», Zupanov «Menuet za kitaro na petindvajset strelov» ali Kavčičev «Zapisnik». Vsi od naštetih romanov imajo skupno točko: vsi črpajo motive iz NOB. Najvidnejša značilnost Svetinovega romana, torej tista, zaradi katere je roman postal priljubljen in mnogo bran, je njegova živa in neposredna pripovedna moč ter zgodbena zapletenost in razpletenost, spretno sestavljena mreža dogodkov, presenetljivih vojnih preobratov, čustvenih doživetij in neposrednega, naravnega življenjskega zanosa. «Ukano» izvajajo člani Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Dramatizacija in režija: Jože Babič.

Jutri v Škednju pritrkovanje zvonov

V škedenjski cerkvi bo jutri ob 16.30 tradicionalno pritrkovanje zvonov, ki vsako leto privablja v ta kraj veliko število obiskovalcev. Tudi letos se je vabilu prirediteljev odzvalo več skupin iz Brega.

● **Trgovinska zbornica** obvešča, da so trgovci na debelo dolžni posredovati zbornici podatke o razsežnostih svojih trgovskih prostorov, o specializaciji svojega poslovanja ter o obstoju morebitnih hladilnih prostorov. Prijave so oproščeni trgovci, ki nimajo skladišč, ter grosisti z mesom, ribami ter sadjem in povrtnino.

V DOLINI

PRIPRAVE NA MAJENCO SO ŽE V POLNEM TEKU

Občinska razstava vin bo 7., 8., 9. in 10. maja

Priprave na majenco v Dolini so že v polnem teku. Dolinska mladina je že pred časom imela svojo «fantovsko in dekliško uro», za letošnjega župana pa je bil izvoljen Aldo Bandi.

Skladno s pripravo na majenco tečejo tudi priprave za 27. občinsko razstavo domačih vin, ki jo prireja občina Dolina. Razstava bo 7., 8., 9. in 10. maja, prijavijo pa se lahko vsi vinogradniki iz dolinske občine. Ustrezna komisija bo izbrala najboljša bela in črna vina, ki pridejo v poštev za razstavo; prvi trije uvrščeni iz ožjega izbora pa bodo prejeli nagrade in priznanja. Zato občinska uprava obvešča vinogradnike, ki so zainteresirani za sodelovanje na razstavi, da oddajo vzorce (dve steklenici belega in dve steklenici črnega vina) na županstvu, v sobi štev. 5 in sicer od 7. do vključno 15. aprila. Zamudniki ne bodo prišli v poštev. Ocenjevalce bosta imenovali kmetijska komisija in občinska uprava.

Rezultate razsodišča bodo tudi letos razglasili prvi dan majence, to je v soboto, 7. maja, ob 18. uri, na trgu v Dolini. (ris)

Važno obvestilo KZ glede prodaje vina in posebnih znakov IVA

Kmečka zveza je v preteklih dneh priredila že vrsto pobud po vaseh v sodelovanju z občinskimi upravami, da bi vinogradnike, ki prodajajo vino v posodah do 60 litrov zmogljivosti, podrobno seznanila z novimi predpisi, ki zadevajo to vprašanje. Znano je, da je treba te posode na osnovi vladnega odloka, ki je stopil v veljavo s 1. marcem, opremiti s posebnimi znaki (contrassegni) IVA. Kdor bi tega ne spoštoval — to velja tako za prodajalca kot za kupca — bo podvržen globam, ki dosežejo višino 3 milijonov lir.

Podobni javni srečanji bo Kmečka zveza v naslednjih dneh priredila:

— **v torek, 5. t.m., ob 20.30 v dvorani Igo Gruden v Nabrežini za vinogradnike iz devinsko - nabrežinske občine;**

— **v četrtek, 7. t.m., ob 20.30 v društveni gostilni v Lonjerju za vinogradnike iz Lonjerja in s Katinare.**

S tem v zvezi KZ obvešča vse zainteresirane, da so končno v njenih uradih na razpolago tako posebni znaki IVA, kakor tudi posebni registri, v katerih bo treba beležiti ves promet z vinom. Kdor jih je pri njej naročil jih zato lahko takoj dvigne.

Likovni natečaj v Nabrežini

V okviru kulturnih prireditev ob 90-letnici rojstva pesnika Iga Grudna prireja nabrežinsko društvo, ki nosi ime po književniku, v soboto, 9. aprila, v društveni dvorani likovni natečaj za osnovnošolce in za srednješolce. Vsi, ki bi radi sodelovali na natečaju, naj se zglasijo ob 13. uri v dvorani Iga Grudna v Nabrežini.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Valentin Vodnik - Dolina vabi v petek, 8. aprila, ob 20.30 v svoje društvene prostore na srečanje «Poezija, vrtnarstvo in pesem». Predstavili bomo knjigi dveh dolinskih avtorjev, in sicer pesniško zbirko Marija Čuka «Suho cvetje» in vrtnarski priročnik «Aktinidija» Vitjana Sancina. Za veselo razpoloženje bo poskrbel tudi ženski pevski zbor KD Ivan Grbec iz Škednja.

Razstave

V TK GALERIJI, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoja novejša dela Demetrij Cej.

V občinski galeriji v Trstu je odprl razstavo svojih del tržaški slikar Pietro Grassi, ki bo razstavljal do 8. aprila. Tokrat bo dal na ogled kakih dvajset svojih del: olj, temper in risb.

Čestitke

Naša škedenjska rojakinja, inž. DEVANA LAVRENČIČ - CANNATA, je bila imenovana za znanstvenega svetnika italijanskega veleposlaništva v Moskvi. K imenovanju iskreno čestitamo.

Marijo in Stojana Sosiča je osrečilo rojstvo prvorojenca ADRIJANA. Srečnima staršema čestitajo, malemu ADRIJANU pa želijo mnogo sreče in zdravja v življenju sorodniki.

S. E. D. O. C.

Tržaški pokrajinski urad za delo sporoča, da mednarodni biro za delo išče delovne sile z naslednjimi kvalifikacijami:

za pokrajino VARESE: 1 gospodinjsko pomočnico;

za pokrajino MILAN: 1 mehanografskega strokovnjaka; 1 analista programerja;

za PANAMO: 3 strokovnjake za poklicno usposabljanje;

za pokrajino SAVONA: 1 višjega kuharskega pomočnika; 1 natakarja za restavracijo;

za FRANCIJO: 1 konceptnega uradnika za trgovsko službo pri podjetju za izdelovanje orodnih strojev; 5 mest za demi chef de rang; 5 mest za chef de rang; 5 hotelskih natakarskih pomočnikov;

za HOLANDSKO: 1 citološki analitik za delo v laboratoriju;

za VELIKO BITANIJO: 1 diplomiran bolničar;

za TAJSKO: 1 strokovnjak za delovne razmere in delovne pogoje ter za blagostanje delavca;

za DOMINIKANSKO REPUBLIKO: 2 strokovnjaka za gastronomijo ter za mednarodno kuharstvo za gostinsko šolo;

za NEMČIJO: nemška komisija išče v okviru evropskega programa za izmenjavo mladih delovnih moči v starosti med 18. in 28. letom in s poklicno prakso naslednje strokovnjake: 1 zlatarja, 1 frizerja, 1 mizarja, 1 peka, 1 avtomobilskega mehanika in 1 mehanika električarja.

Za vsa nadaljnja pojasnila se interesenti lahko obrnejo na Ufficio Mobilità Territoriale pri tržaškem pokrajinskem uradu za delo. Trst — Ul. Fabio Severo štev. 46/1 soba štev. 9.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Gostovanje gledališča KOMEDIJA iz Zagreba

Bulgakov — Kljaković — Grgić — Kabiljo

RDEČI OTOK

muzikal

V soboto, 9. aprila 1983, ob 20.30 in v nedeljo, 10. aprila, ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 10. do 14. ure.

GLASBENA MATICA TRST

Sezona 1982 - 83
8. abonmajski koncert

v petek, 8. aprila 1983, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

CIRIL ŠKERJANEC, violončelo

ACI BERTONCELJ, klavir

Na sporedu: C. Debussy, L. van Beethoven, L. M. Škerjanec, J. Brahms.

Prodaja vstopnic uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

KD Franče Prešeren BOLJUNEC

vabi na

GLASBENA VEČERA

v soboto, 9. aprila, ob 20.30 mešani pevski zbor Obala iz Kopra — dirigent Mirko Slosar;

v petek, 15. aprila, ob 20.30 otroški zbor F. Venturini od Domja, mladinski zbor F. Prešeren, pianistka Vihra Kodrič.

KD F. Prešeren - Boljunec
Mladinski krožek

priredi v nedeljo, 10. aprila ob 20.30

PLES

v gledališču F. Prešeren.

SLOVENSKI KLUB V TRSTU
Ul. sv. Frančiška 20/2

vas vljudno vabi v torek, 5. aprila na

srečanje s kiparjem JANEZOM LENASSIJEM

predvajanje diapozitivov in razgovor o sodobnem kiparstvu in mednarodnih simpozijih.

Vabljeni

Uprava občine DOLINA

sporoča, da bo tudi letos priredila

TRADICIONALNO VINSKO RAZSTAVO DOMAČIH VIN

in sicer 7., 8., 9. in 10. maja. Vsi zainteresirani vinogradniki iz dolinske občine lahko prinesejo vzorce svojega pridelka na županstvo (soba št. 5) od 7. do vključno 15. aprila tega leta.

Novoporočenci za nepozabne trenutke slika pri fotostudiu

Ceretti

Trst — Korzo Italia 13
tel. 68580
Ime kot jamstvo

Gledališča

ROSSETTI

Danes, 3. t.m., ob 16. uri, red 2. nedelja, na sporedu «Tramonto» Renata Simonija. V glavni vlogi nastopa A. Lionello. Zadnji dan. Rezervacije pri glavni blagajni.

Od torka, 5. aprila, dalje bo na sporedu «I Masnadieri». V abonmaju odrezek št. 8. Rezervacije pri glavni blagajni.

AVDITORIJ

Danes, 3. t.m., ob 17. uri bodo Podreccove lutke predstavile «Lunin svet» Goldonija. Zadnji dan. V abonmaju odrezek št. 10.

VERDI

V torek ob 20. uri red B/C na poredu tretja predstava Puccinijeve opere «Turandot». Dirigent Daniel Oren, režiser Alberto Fassini, orkester in zbor bo vodil Andrea Giorgi.

V glavnih vlogah nastopajo: Olivia Stapp (Turandot), Lando Bartolini (neznani princ), Carlo Del Bosco (Timur), Marion Vernette Moore (Liù), Giancarlo Montanaro (Ping), Pierfrancesco Poli (Pang).

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Mladinski oder — Nova Gorica J. Grabovski: «Volk in kozlički». Jutri, 4. t.m., ob 16. uri za osn. šolo IX. korpus v mali dvorani Kulturnega doma v N. Gorici: predpremiera; v torek, 5. t.m., ob 16. uri za osn. šolo Solkan v mali dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici — premiera.

CANKARJEV DOM LJUBLJANA

Mala dvorana

V torek, 5. t.m., ob 19.30: Besede ljubezni — Literarni večer ob 90-letnici rojstva Iga Grudna.

Sprejemna dvorana

Do 10. t.m. bo odprta razstava Informel in materija v sodobnem španskem slikarstvu.

I. preddverje

Do 15. t.m.: Razstava Ivan Meštrović — Študije.

Velika dvorana

V torek, 5. t.m., ob 19.30: Srebrni abonma — Aleksander Toradze — klavirski recital.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Kino

Cappella Underground Zaprto.
Ariston 16.00 «Viva»
Eden 16.00 «Destructors».
Nazionale 15.30—22.00 «Gandhi» — Barvni film.
Grattacielo 15.30 «Bonnie e Clyd all'italiana».
Fenice 15.30 «Povero ricco». Renato Pozzetto.
Mignon 15.00 «Bamby». Walt Disney.
Filodrammatico Zaprto.
Aurora 15.45 «In viaggio con papà».
Capitol 16.00 «ET l'extraterrestre». Barvni film za vsakogar.
Cristallo 15.30 «Rambo».
Moderno 15.30 «Rambo» S. Stallone.
Radio 15.40 «Gimme sensaction my love». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 15.30 «Testa o croce». N. Manfredi, R. Pozzetto. Zabavni film.
Lumiere 16.00 «Laguna blu».

Izleti

SPDT prireja jutri, 4. aprila 1983, tradicionalni spomladanski izlet velikonočnih praznikov. Zbirališče ob 8.30 na Trgu Oberdan, izlet pa bo potekal s Škofij na Tinjan (371 m), od tod pa se bodo planinci spustili v Osp ter Mačkolje, kjer bo na sporedu majhna družabnost. Hoje bo skupno kake tri ure in pol, izlet pa je primeren za vse. Vabljeni!

Razna obvestila

Jutri, na velikonočni ponedeljek (4. aprila) bo ob 16.30 v Škednju pritrkavanje zvonov.

NŠK pozitivno ocenila predavanja o slikarstvu

V četrtek, 31. marca 1983, je imel glavni odbor Narodne in študijske knjižnice svojo tretjo redno sejo v letu 1983. Najprej je predsednik dr. Franc Škerlj poročal o pred kratkim zaključenem ciklusu o slovenskem slikarstvu. Letošnji ciklus predavanj je v redu potekal ter je naletel na dober odziv pri občinstvu. Ciklusu je v nizu sedmih predavanj sledilo okrog 350 poslušalcev. Prav zaradi tega dejstva je odbor NŠK sklenil organizirati celodnevni strokovni obisk umetnostnih galerij v Ljubljani kot prijetno dopolnilo pravkar zaključenega ciklusa predavanj.

Nadalje je odbor razpravljal o problemu knjižnic v Benečiji in Reziji. Seveda pri tem ni prišlo do operativnih sklepov, vendar je treba omenjeni problem vključiti v kratkoročni in srednjeročni program Narodne in študijske knjižnice, da bi bili storjeni vsaj nekateri koraki v tej zvezi.

Člani odbora so odobrili sklep, da si NŠK v nekaj letih pridobi celotno zbirko tržaške Edinosti. Pri tem velja omeniti, da je bila akcija glede Edinosti večkrat započeta, a nikoli ni bila do kraja izpeljana. Za uspešen zaključek nekajletne akcije si bo seveda treba zagotoviti potrebna denarna sredstva.

Ravnatelj NŠK je poročal o razgovorih, ki so bili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. V glavnem je prišlo do potrditve in razširitve strokovne pomoči s strani strokovnjakov NUK.

Čez nekaj dni — 15. aprila — bo Narodna in študijska knjižnica v sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom odprla razstavo «Predloka», ki govori o arheološkem najdbišču, kjer se nahajajo poznoromanske in zgodnjeslovanske nekropole v dolini Rižane na Koprskem. Razstavo je pripravil muzej v Piranu, na vpogled pa bo v Kulturnem domu v Trstu.

Milan Pahor

La Cappella Underground ima zelo pester program

Na osnovi dokumenta o pomanjkljivosti kulturne politike in plitvini ponudbe v našem mestu, ki ga je izdelalo vodstvo krožka La Cappella Underground (o čemer smo že podrobneje pisali), je pred kratkim nastala skupina kulturnih delavcev in ustvarjalcev, ki si je zadala cilj, da spodbudi razpravo o teh vprašanjih in hkrati popestri kulturno življenje Trsta s prireditvijo kakovostnih pobud. V tem okviru so že pripravili spored prireditev za mesec april, ki je dokaj razvejan in to še posebej na področju kinematografije. 9. aprila bo namreč v kinodvorani Ariston predvajanje znanstvenofantastičnega filma Johna Landisa «Slok», medtem ko bodo v dvorani La Cappella vrteli naslednje filme: od 14. do 16. aprila «Pomladni glasovi» Paula Fejosa, 23. aprila «Yol» Ylmaza Guneya ter od 28. do 30. aprila «Nick's Movie» Wima Wendersa in Nicholasa Raya.

Skupina «Le balcon» bo imela 28. in 29. aprila predstavo satiričnega kabareta v Avditoriju, medtem ko je na sporedu, v okviru glasbenih prireditev, jazz koncert Slida Hamptona in njegovega kvinteta, ki bo 16. aprila le v Avditoriju. Dokler pa ne bo rešeno vprašanje prostorov, bo na področju rock glasbe možno slediti koncertom le na platnu. Od 17. do 19. aprila bodo v dvorani Cappelle Underground vrteli film-koncert «Divine Madness» Michaela Ritchie, od 21. do 23. «Gimme Shelter» s skupino Rolling Stones; v kinodvorani Ariston sta pa na sporedu 31. aprila film-koncert «Rolling Stones» Hala Ashbyja ter «Shocktreatment», rock film Jima Sharmana (datum ni še določen).

V dopolnilo nedeljskemu članku o kulturnem večeru KD Slovenec iz Boršta moramo dodati, da so na prireditvi nastopili tudi domači osnovnošolci, ki jih je predstavila učenka Vesna Parovel in ne Martina Zahar.

Dne 7. aprila bo praznovala na Devinščini

50. rojstni dan
gospa

veselega značaja in dobrega srca.

Še mnogo srečnih let ji želijo vsi,

ki jo imajo radi.

NA POBUDO KD VALENTIN VODNIK IZ DOLINE

Poezija, vrtnarstvo in pesem

«Poezija, vrtnarstvo in pesem», to je naslov večera, ki bo stekel v petek, 8. t.m., ob 20.30, v društvenih prostorih KD Valentin Vodnik iz Doline, ki je obenem tudi organizator prireditve. Prireditev bo pomembna že zlasti, ker se bodo lahko Dolinčani in seveda tudi ostala javnost, seznanili z delom svojih sovaščanov, ki se z uspehom uveljavljajo tudi v širšem slovenskem prostoru.

Tokrat bo v Dolini manifestacija knjižnega značaja, če lahko tako rečemo. Predstavili bodo pesniško zbirko Marija Čuka «Suho cvetje» in zanimiv vrtnarski priročnik «Aktinidija» agronoma Vitjana Sancina. Obe knjigi sta sicer svoje uradne predstavitve doživljali že lani, vendar ni napak, da se od časa do časa vrnemo k dosežkom naših avtorjev.

Marij Čuk je s svojo četrto pesniško knjigo vzbudil veliko pozornost tako pri nas kot tudi in še bolj v osrednji Sloveniji, kjer je naletel na izjemno hiter in pozitiven odziv. Isto lahko trdimo za delo čisto drugačne vrste in tematike, ki je zagledalo dan po zaslugi dolinskega agronoma Vitjana Sančina, to je delo «Aktinidija». Jasno je, da bosta na večeru prisotna oba avtorja, ki bosta obiskovalcem odkrila še kako zanimivost v zvezi s svojim delom.

Ker je v naslovu večera tudi pesem, bo za le-to poskrbel ženski zbor škedenjskega kulturnega društva Ivan Grbec, ki bo pod vodstvom Marte Werk zapel nekaj skladb iz svojega repertoarja.

V KRIŽU JE UMRL MARIO SIRK-KRAJČEV

Velika množica vaščanov in znancev je v torek v Križu pospremila k poslednjemu počitku naprednega domačina Maria Sirka. Pokojni, ki je bil star 63 let, je izhajal iz znane domače družine Krajčevih, že zelo mlad se je zaposlil kot varilec v tržaški ladjedelnici in ta poklic je opravljal vse do tedaj, ko ga je huda bolezen prisilila v pokoj.

Kot mnogi slovenski fantje je bil mobiliziran v italijansko vojsko, po kapitulaciji Italije pa se je pridružil partizanom.

Po vojni je Mario vestno spremljal vse družbeno-politično dogajanje v vasi bil član krajevne sekcije KPI, ter aktivno sodeloval tako pri gradnji kriškega Ljudskega doma kot pri gradnji spomenika padlim za svobodo. Bil je človek odprtega in vedrega značaja, zaradi česar je bil med prijatelji in znanci vedno zelo cenjen. V poslednje slovo mu je v torek zapel moški pevski zbor Vesna, njegov lik pa je ob odprtem grobu osvetlil član pokrajinskega vodstva KPI Stojan Spetič.

Dragi Mario, naj ti bo lahka domača zemlja, družini pa izrekamo naše sožalje.

Potrdila trgovcem za ustreznost tehtnic

Trgovinska zbornica sporoča, da je ministrstvo za industrijo sklenilo preveriti na vsem državnem ozemlju tehtnice, ki beležijo v trgovinah čisto težo blaga.

Preverjanje za leto 82 se je zaključilo 15. septembra lani. Kontrolni organi pa pregledujejo pravilnost prijav. V tem smislu lahko trgovci dvignejo potrdila, da njihove tehtnice odgovarjajo zakonskim predpisom. Trgovci, ki so vložili prijave pri občinskih izpostavah ali na pokrajinskem uradu za statistiko, lahko dvignejo sedaj potrdila na sedežu Trgovinske zbornice v Ul. della Borsa 14 in sicer od 8.30 do 11.40. Prav tako je treba na sedežu Trgovinske zbornice vložiti morebitne spremembe pri prijavah.

● **Deželna uprava** je izdala obsežno študijo o uporabljivosti podatkovki jih zbirajo sateliti vrste Landsat, za upodabljanje in režijo deželnega teritorija. Pri sestavi študije so sodelovali Tržaška in padovska univerza, družba IBM - Servizi iz Rima in strokovnjaki same deželne ustanove.

● **V četrtek, 7. aprila,** ob 19. uri bo na sedežu v Ul. Macelli št. 1. zasedala skupščina avtobusnega konzorcija ACT.

Nova prodajalna v Gabrovcu

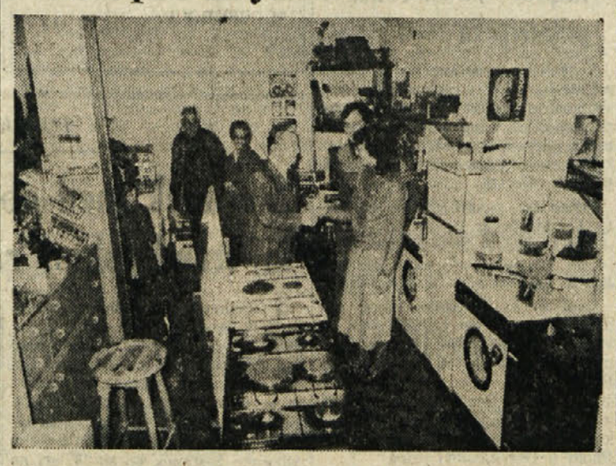

Včeraj so v Gabrovcu odprli novo prodajalno «Elektromarket», ki jo bo upravljala domačinka Noris Kralj. Trgovina, ki je zelo okusno urejena stoji nasproti društvene gostilne in je dobro opremljena z raznovrstnimi električnimi gospodinjskimi pripomočki. Tako najdemo od televizorjev, radijskih sprejemnikov, gramofonov, pa do različnih električnih aparatov in žarnic. Poleg prodaje bodo opravljali tudi popravila raznih aparatov. Z novo prodajalno se je razširila mreža slovenskih trgovskih obratov in Kraljevi želimo uspešno poslovanje v novi dejavnosti. B. S.

POTOVALNI URAD «AURORA»

vabi na naslednje izlete:

14. in 15. maja — z avtobusom na KRK. Cena 53.000 lir;

od 27. do 29. maja — z avtobusom na MALI LOŠINJ. Cena 86.000 lir;

28. in 29. maja — z avtobusom na PLITVIČKA JEZERA. Cena 78.000 lir;

od 29. maja do 3. junija — z avtobusom na RAB. Cena 139.000 lir;

od 9. do 12. junija — z avtobusom v BUDIMPEŠTO. Cena 253.000 lir.

Sprejemamo še vpisovanja za tedenska bivanja v poletnih mesecih na otoku KRK, na MALEM LOŠINJU in v BOVCU.

Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu «AURORA» - Ul. Cicerone 4. tel. 60-261.

Včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 3. aprila
ŽARKO, VELIKA NOČ

Sonce vzide ob 6.42 in zatone ob 19.35 — Dolžina dneva 12.53 — Luna vzide ob 1.00 in zatone ob 9.59.

Jutri, PONEDELJEK, 4. aprila
IZIDOR, VELIKONOČNI PON.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 11,3 stopinje, najnižja 8,2 stopinje, ob 18. uri 9,8 stopinje, zračni tlak 990 mb narašča, veter 15 km na uro zahodnik, vlaga 80-odstotna, v popoldanskih urah je padlo 5,4 mm dežja, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 11 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Matteo Picerna, Korala Derganc, Sara Babici.

UMRLI SO: 81-letni Vittorio Furlan, 21-letni Marco Crevatin, 59-letni Rino Liziero, 61-letna Giacomina Maffè vd. Gallopin.

OKLICI: Težak Sergio Iannuzzi in tehnični agent Elisabetta Bibalo, trgovec Franco Bortuzzo in frizerka Irene Frare, uradnik Alberto Finzi in uradnica Graziella Gaggero, pristaniški delavec Paolo Opatti in uradnica Renata Doz, uradnik Umberto Manfredi in uradnica Romana Puzzer, zdravstveni delavec Paolo Marchiò in uradnica Maura D'Agostini, delavec Paolo Braico in uradnica Serenella Mercusa, bančni uradnik Fabio Marchesi in elektronski inž. Antonella Tomasi, tiskar Massimiliano Favaretto in trg. prodajalka Marinella Lenoci, zdravnik Tullio Perentin in gospodinja Miriana Cernecca, uradnik Luciano Pozzecco in uradnica Catherine Emma Anstey, trgovec Mario Resetti in študentka Gianna Gerebizza, zemljemerec Anonio Varacalli in učiteljica Marina Pellegrini, točaj Antonio Giaramita in točajka Barbara Prodorutti, finančni sražnik Francesco Montanaro in otroška negovalka Domenica Ferrulli, uradnik Fernando Rossi in biologinja Marisa D'Angelo, starinar Luigi Zucco in gospodinja Vilma Bolzicco, zemljemerec Franco Samec in knjigovodkinja Luisa Polli, uradnik Claudio Morandini in uradnica Antonella Posca, kovinar Marino Vouk in pomožna delavska Rosalba Mitri, šofer Roberto Pieri in strojepiska Paola Ascani, gasilec Diego Paris in trg. prodajalka Laura Vosten.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg S. Giovanni 5, Trg Sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Občine, Milje (Viale Mazzini 1). **(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)** Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2, Občine, Milje (Viale Mazzini 1).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732-627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20.

LOTERIJA

BARI	69	49	63	71	70
CAGLIARI	44	12	55	60	18
FIRENCE	3	71	74	55	24
GENOVA	71	18	6	27	42
MILAN	84	64	38	34	69
NEAPELJ	84	57	33	45	16
PALERMO	66	5	28	47	34
RIM	77	68	90	22	76
TURIN	1	2	77	87	50
BENETKE	56	30	36	46	3

ENALOTTO
2 X 1 2 2 2 2 2 1 X X 2
KVOTE
12 — 37.104.000 lir
11 — 1.275.200 lir
10 — 97.800 lir

ZA VAŠO POROKO . . .

«FOTOGRAFIA» EGON

Oglasite se pravočasno

Telefon 793-295

TRST, Ul. Oriani 2 (Barriera)

„prijatelj fotoamaterjev"

Kosmina Sergij

vam nudi najboljše elektrogospodinjske stroje

Pralni stroji:

AEG - IGNIS

CASTOR - ARISTON

NABREŽINA CENTER

Telefon 200123

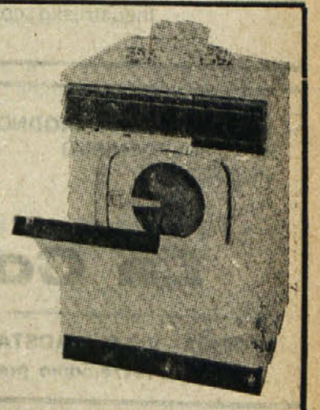

OB VELIKONOČNIH PRAZNIKIH

Bo vreme naklonjeno v teh dveh dneh izletnikom, ki si žele v našo naravo?

Kljub vsem gospodarskim težavam zasedene vse zmogljivosti v podeželskih gostilnah - Jutri spomladanski prazniki v raznih krajih

Pravijo da smo v krizi. Vsak dan o tem pišemo ko beležimo padec prodaje v trgovinah, padec proizvodnje v tovarnah, večanje števila brezposelnih ter tistih, ki gredo v dopolnilno blagajno. Veča pa se število novih in vedno večjih avtomobilov. Tudi ob sedanjih velikonočnih praznikih so vsi tožili, da je vse drago, dražje kot kdajkoli prej, pa se je tudi tokrat razpasla konsumistična mrzlica. Za vernike, ali vsaj za del njih, ima Velika noč poseben pomen in to so verniki tudi počastili na cerkvenih svečanostih ne nazadnje v petek zvečer na velikonočni procesiji.

Masa ljudi pa je navalila na trgovine in kupila marsikaj dodatnega, morda tudi kaj takega kar bi si ljudje nabavili ob normalnem koncu tedna. Veliko dobrot so prodali jestvinarji in slaščičarji, kajti na vsaki mizi, vsaj pri tistih, ki bodo danes ostali doma, bo na mizi priboljšek. Od pirhov pa do kuhane šunke, od velikonočnih potic do menihov in pitk ter še drugih podobnih dobrot. Jestvinarji so si mели roke od zadovoljstva. Prav tako slaščičarji in tudi čokoladna jajca, ki so sicer obupno draga, so šla dobro v promet.

V podeželskih gostilnah ni bilo že pred tednom dni moč dobiti proste mize. Tako v gostilnah na italijanski kot na jugoslovanski strani meje. Navedimo le nekaj naslovov gostišč kjer so imeli vse rezervirano že pred tednom dni: Sirk na Subidi, Soban v Jamljah, Commercio v Gradišču, Alle viole v Gradišču, Kekec v Novi Gorici, Zemono v Vipavi, Alla bella Trieste v Zagraju, pri Formentiniju v Števerjanu in tem bi lahko dodali še vrsto gostišč na Krasu, v goriški kotlini, v Dolenjah, v Furlaniji. Vse je bilo že od zdavnaj rezervirano, v glavnem od stalnih gostov. Seveda se bodo ljudje danes okrepčali bolje kot ob drugih dneh, zaradi tega bodo jedli dobrote, več bodo potrošili. Kljub temu pa bo najbrž moč v tem ali onem gostišču, vendarle le v kasnejših dopoldanskih urah, moč najti kako prosto mizo.

Več bo najbrž možnosti za jutrišnji dan, ki je tradicionalno namenjen izletu v naravo. To bo moč napraviti če bo vreme naklonjeno, kajti včerajšnji obeti, ko je v Gorici močno deževalo, in če poslušamo vremenoslovce, ne kažejo prav dobro. Prejšnjo nedeljo, oljčno nedeljo, smo imeli lepo vreme, zaradi tega bi tudi po pravilu moralo danes in jutri deževati.

Sicer pa bodo jutri ljudje šli v naravo ob vsakem vremenu. Ni več danes toliko praznikov kot smo jih bili vajeni nekoč, ko so bili prazniki zares prazniki. Danes lahko praznujemo skoro vsak dan, če že ne vsak dan, pa vsaj vsako nedeljo. Zaradi tega ni več tistega pričakovanja za izlet na Jožefovo ali na velikonočni ponedeljek, ki smo ga imeli še pred dvajsetimi leti.

Jutri bodo praznovali v Doberdobu, kjer bo praznik pomladi in kjer bodo dopoldne odprli fotografsko in slikarsko razstavo, popoldne pa bodo na sporedu koncerti pevskih zborov. Tradicionalni je tudi izlet na Krminsko goro, kjer se ljudje zberejo na piknik. Pa še v veliko drugih krajih imajo na sporedu take tradicionalne veselice.

Jutri časopisov ne bo. Časnikarji pa bomo delali jutri da pripravimo torkovo številko. Prav tako bodo jutri delali nekateri trgovci, da zadostijo najbolj nujnim zahtevam prebivalstva.

Koncert zbora Obala jutri v Novi Gorici

V Novi Gorici, v Kulturnem domu, bo jutri, v ponedeljek, 4. aprila, ob 20.30 koncert mešanega pevskega zbora Obala iz Kopra, ki ga vodi Mirko Slosar. Koncert je izven novogoriškega glasbenega abonmaja. Na programu imajo v prvem delu pesmi slovenskih in jugoslovanskih skladateljev, v drugem pa pesmi Giuseppa Verdija, Roberta Maurraya, Schaferja in Leonarda Bernsteina. Kot solisti nastopajo Cecilija Kobal, orgle, Jasna Merlak, harfa in Ruggero Seriani, tolkala.

V Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu razstavlja svoja dela likovni umetnik Stojan Zafred. Otvoritev so združili z obiskom pesnika Aleksandra Peršolje, ki je udeležencem prebral več svojih stvaritev. Razstava v Kanalu bo odprta do 17. aprila.

GLASBENA MATICA
ZSKD - ZSKP
ABONMAJSKI KONCERT
CIRIL ŠKERJANEC
violončelo
ACI BERTONCELJ
klavir
GORICA — KULTURNI DOM
četrtek, 7. aprila, ob 20.30.

KINEMATOGRAFIJA IN KMEČKA FURLANIJA
V torek, 5. aprila, ob 21. uri (prost vstop)
MARIA ZEF
Vittoria Cottafavija in Sira Angelija (1981).
V sredo, 6. aprila, ob 18. in 21. uri
GLI ULTIMI
Vita Pandolfija in Davida Marie Turolda (1962).
KULTURNI DOM V GORICI
Vabita Piccolo cineforum in Kinoatelje.

TRGOVINA JESTVIN
DUŠAN PELICON
SOVODNE
Ul. ex Impero 48
Tel. 882-060

UPRAVNE VOLITVE BODO 26. JUNIJA

V nekaterih občinah na Goriškem bomo imeli kar tri glasovnice

Povsod pri nas bodo volitve za deželni in pokrajinski svet - Obnovili bodo tudi občinske svete v Tržiču, Ronkah, Gradežu, Romansu in Vilešu

26. junija bodo torej pri nas volitve. V vsej pokrajini bomo dobili dve volilnici, v nekaterih občinah pa kar tri. Povsod na Goriškem bomo namreč volili za obnovitev deželnega in pokrajinskega sveta, v občinah Tržič, Ronke, Gradež, Romans in Vileš pa tudi za obnovitev občinskih svetov.

Medtem ko velja za pokrajinske volitve sistem izvolitve kandidata v vsakem okrožju, bomo imeli na volilnici vtisnjeno ime kandidata poleg odgovarjajočega znaka stranke. S preferenčnimi glasovi pa se bomo soočili tako na volilnicah za obnovitev deželnega sveta kot tudi tam kjer bo treba obnoviti občinske svete.

V goriški pokrajinski svet bomo ponovno izvolili 24 svetovalcev. Pokrajina je namreč razdeljena v 24 okrožij, v vsakem bo samo po en kandidat za posamezno stranko.

Goriški pokrajini pripada po zakonu sedem mest svetovalca v deželnem svetu. Vendar pa sedmih svetovalcev Gorica ni nikdar izvolila, od leta 1964 sem. V prvih treh mandatnih dobah je bilo izvoljenih po šest svetovalcev iz goriške pokrajine, v zadnji, četrti mandatni dobi, pa celo samo pet. Na Goriškem upajo, da bodo letos uspeli izvoliti ponovno šest, zaželenih bi bilo seveda 7 svetovalcev. Saj bi se tako teža Goriške v deželnem merilu povečala, saj smo sedaj stisnjeni med Trstom in Vidmom.

Ni še znano koliko svetovalcev bodo volili v Tržiču. Trideset kot doslej ali kar štirideset. Rezultati zadnjega ljudskega štetja bi kazali na drugo možnost, vendar ti rezultati niso še uradno proglašeni, zaradi tega bo najbrž ostalo pri tridesetih svetovalcih. V Tržiču bodo volili s proporčnim sistemom, volivci bodo lahko tudi dajali preferenčne glasove.

Prav tako bodo s proporčnim sistemom volili tudi v Gradežu in v Ronkah. V obeh krajih bodo izvolili po dvajset svetovalcev, tudi tu bodo volivci lahko dajali preferenčne glasove.

V Romansu in Vilešu, manjših občinah, pa bodo volili z večinskim sistemom. Večinska lista bo dobila dvanajst mandatov, druga lista pa tri svetovalska mesta.

Stranke in kandidati se že pripravljajo. Do volitev nas ločita dobra dva meseca in pol. Kmalu bo volilna kampanja v polnem teku.

Goriški zbori na Primorski poje

Konec tedna bodo trije koncerti revije Primorska poje, v petek na Pivki, v soboto v Portorožu in v nedeljo v Komnu. Medtem ko nastopajo na Pivki pretežno zbori iz severnoprimorskega konca, med temi tudi Komorni zbor iz Nove Gorice, bodo istrski in tržaški zbori prevladovali v soboto v Portorožu. Tam nastopi tudi mešani zbor Oton Župančič iz Štandreža. V Komnu pa bosta, med drugimi, v nedeljo popoldne nastopila tudi moški zbor Andrej Paglavec iz Podgore ter mešani zbor Štandrež.

Mejni prehod Vipolže odprt tudi v nočnih urah

Od petka dalje je mejni prehod v Vipolžah odprt tudi v nočnih urah in sicer od 22.30 do 23.30. Za tako rešitev so se pred dnevi sporazumeli predstavniki italijanskih in jugoslovanskih obmejnih organov, da bi olajšali stike med prebivalstvom ob meji in olajšali odhod, oziroma vračanje z dela lepemu številu delavcev z območja jugoslovanskih Brd, ki so zaposleni v Novi Gorici.

Mejni prehod je po običajnem urniku odprt od 5.30 do 20. ure, ponovno pa ga odprejo od 22.30 do 23.30. Tak urnik upoštevajo tako ob delavnikih, kakor ob praznikih.

O izolaciji jugoslovanskih Brd, vsaj dokler ne bo dograjena sabotinska cesta, smo v našem listu že večkrat poročali. To vprašanje je bilo tudi večkrat predmet pogovorov na običajnih srečanjih med štetverjanskimi občinskimi upravitelji in upravitelji Nove Gorice, kjer je bila poudarjena potreba da bi vsaj en mejni prehod na območju Brd ostal odprt, če ne skozi celo noč, vsaj do poznih večernih ur. Zdaj so se sporazumeli za kompromisno rešitev, ki jo velja vsekakor pozdraviti.

PRIREDITEV BO 17. APRILA

Priprave na 8. Pohod prijateljstva

V teku so priprave na 8. pohod prijateljstva, ki ga prireja goriška skupina za mladinski in socialni turizem (TGS) v sodelovanju z nekaterimi drugimi društvi in telesnokulturnimi organizacijami z območja Nove Gorice.

Pohod bo, kakor smo že poročali, 17. aprila in se bo odvijal po ulicah Gorice in Nove Gorice. Start bo na Travniku, cilj pa v Ul. Don Bosco, na dvorišču Alojzijevišča.

Lani se je prireditve, ki je namenjena predvsem mladim, do 17. leta, udeležilo preko pet tisoč ljubiteljev peš hoje in prijateljstva. Prijave sprejemajo na sedežu društva TGSI v Don Boscovi ulici 48, v Katoliški knjigarni na Travniku, knjigarni GISS ter v knjigarni S. Paolo v Oberdankovi ulici.

Razna obvestila

V oddajah «In studio con noi», ki jih vsak večer ob 19.45 predvaja koprska televizija, bosta v torek 5. aprila in v sredo 6. aprila, gosta zgodovinar in preučevalec bizjaškega narečja Silvio Domini ter tržiški župan Luigi Blasig. Oddaji je pripravil časnikar Marko Waltritsch.

Uprava dijaškega doma v Gorici obvešča, da so vabila za družabni večer bivših gojencev, na razpolago v pisarni doma, v Svetogorski ulici 84, tel. 83495. Urnik: vsak delavnik od 10. do 13. ure in od 17. do 19. ure.

Zaradi del na županstvu bo občinska knjižnica v Sovodnjah še nakaj dni zaprta. Predvidoma jo bodo odprli sredi aprila.

RESTAVRACIJA
«Rubijski grad»
BRUNO PETEANI
RUBIJE 5 — tel. 882-034 SOVODNJE

KOVINARSKA DELAVNICA - KLEPARSTVO
FRANC ČAVDEK
SOVODNJE
Industrijska cona — tel. (0481) 34-700

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

La Goriziana S. R. L.
GORICA - VIA D. D'AOSTA 180 - TEL. 20-787, 20-866
Prevzemamo prevoz vsakovrstnega blaga

ABONMAJSKI KONCERT GLASBENE MATICE

V četrtek v Kulturnem domu C. Škerjanec in A. Bertoncelj

Skupni nastop gojencev glasbenih šol GM iz Gorice, Tolmina ter Idrije

V četrtek, 7. aprila, ob 20.30 bo v Kulturnem domu v Gorici, peti, predzadnji koncert letošnje abonmajske sezone Glasbene matice v Gorici, ki jo ta naša ustanova prireja v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev ter z Zvezo slovenske katoliške prosvete.

Nastopila bosta priznana slovenska umetniška izvajalca violončelist Ciril Škerjanec in pianist Aci Bertoncelj. Na programu so dela C. Debussyja, L. van Beethovna, L. M. Škerjanca in J. Brahmsa.

Ciril Škerjanec, po srednji glasbeni šoli v Ljubljani, je nadaljeval študij pri Andreeju Navarri v Parizu. Več let je deloval kot prvi solo - čelist v Essnu v Nemčiji, zdaj pa poučuje na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Kot solist je koncertiral po Evropi in po ZDA, med drugim tudi v znamenitem Carnegie Hallu, prepotoval pa je tudi kot član Tria Tartini mnogo evropskih in prekomorskih dežel.

Aci Bertoncelj, je po diplomi na Akademiji za glasbo v Ljubljani dve leti študiral v Parizu, nato v Rimu. Kot solist ali kot spremljevalec domačih in tujih inštrumentalistov in pa kot član Tria Tartini je koncertiral v evropskih in prekomorskih deželah. Trenutno poučuje na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

* * *

V delovanje Glasbene matice sodi tudi glasbena šola v Gorici. Sredi prejšnjega tedna so bili nekateri gojenci goriške šole GM v Idriji na eni izmed letošnjih štirih skupnih nastopov glasbenih šol Primorske, ki jih prireja društvo glasbenih pedagogov Primorske letos že v drugo. Na teh nastopih sodelujejo gojenci dvanajstih glasbenih šol, med temi tudi obeh šol Glasbene šole v Gorici in v Trstu. Zaključna prireditev, na kateri bomo lahko poslušali najboljše gojence teh glasbenih šol, bo 6. maja v Kulturnem domu v Gorici.

V Idriji so sredi tega tedna nastopili gojenci šol iz Gorice, Tolmina in Idrije. Nastopili so harmonikarka Mirjam Koncut, pianistka Loredana Peteani in harmonikar Bruno Fait iz Gorice, pianistka Barbara Pišlar, pianistka Marija Rijavec, trobentač Miro Božič, flavtistki Jasna Rebec in Tatjana Pretnar, kitaristka Suzana Peternelj, flavtistka Irena Cankar, violinistka M. Fratina, violinistka Alenka Flander, klarinetist Robert Primožič, pianistka Lidija Pezdirc in pianistka Aleksandra Žakelj iz idrijske šole ter kitarist Denisa Gorjan, pianist Boštjan Kravanja, pianistki Barbika Smrekar in Julija Kutin, violinist Primož Lemut in pianistka Pavla Kalan, harmonikarka Marjeta Fratina iz šole v Tolminu.

Z avtom v betonski drog ulične razsvetljave

Prometna nesreča se je včeraj popoldne pripetila na začetku Ulice Fate bene fratelli, kjer je 27-letna Elda Nanut iz Štandreža, Ulica Cavaleggeri di Lodi 8, s fiatom 132 trčila v železobetonski drog javne razsvetljave ter ga podrla. Voznica je pri tem ostala ujeta v razbitem avtomobilu in so ji iz nerodnega položaja pomagali šele bolničarji zelenega križa, ki so jo tudi pospremili v bolnišnico. Zdravila se bo predvidoma 15 dni na ortopedskem oddelku. Najbrž je nesreči botrovalo mokro in spolzko cestišče, ob vsem tem pa velja ugotoviti, da je voznica imela precej sreče, saj bi bile posledice najbrž precej hujše, če bi se betonski drog zrušil na avtomobil. Nesreča se je zgodila okrog 14.30.

SKD HRAST - DOBERDOB
vabi jutri, 4. t.m. na tradicionalni
PRAZNIK POMLADI
ob 10. uri odprtje praznika,
ob 11. uri odprtje slikarske razstave Andreja Košiča in fotografske razstave «Predmeti govorijo», ob 14.30 ex tempore za otroke iz vrtcev in osnovne šole, ob 16. uri kulturni program z nastopom zbora Fantje izpod Grmade in Coral di Lucinis. Ples z ansamblom SUPERGROUP.

V TOREK, 5. T.M.

Sestanek med občinskim odborom in štandreškim rajonskim svetom

O številnih vprašanjih, na katere že dalj časa vztrajno opozarja rajonski svet v Štandrežu, bodo končno spregovorili v torek, 5. t.m. Goriški župan dr. Scarano je namreč na pismeno zahtevo predsednika rajonskega sveta za ta dan sklical sestanek s člani sveta in občinskim odborom. Sestanek bo ob 18. uri na goriškem županstvu, udeležili pa se ga bodo tudi predstavniki občinskega podjetja.

Vprašanj na dnevnem redu je cela vrsta, od ureditve zadovoljive preskrbe z električnim tokom, do težav v zvezi z gradnjo kanalizacijskega omrežja, tolikokrat napovedanega širjenja pokopališča itd.

Iz kanala Valentinis potegnili utopljenko

Iz kanala Valentinis v Tržiču so včeraj zjutraj gasilci potegnili truplo ženske srednjih let, oblečeno v svetlorjav plašč. Truplo je prvi opazil nek ribič in takoj obvestil policijski komisariat. Šele v prvih popoldanskih urah so ugotovili istovetnost utopljenke: gre za 58-letno Lucillo Zuccoli vd. Boscarol iz Tržiča, Carduccijeva ulica 20.

Ženska je izginila iz stanovanja v petek zvečer. Glede vzrokov smrti, se zdi najbolj verjetna domneva, da gre za samomor.

Izgubljeno - najdeno

V uradu za najdene predmete pri goriški občini hranijo sledeče predmete, ki so na razpolago zakonitemu lastniku: moško kolo, tri ženska kolesa, dve zložljivi kolesi, otroško kolo, pet motornih koles, par hlač, tri različne zneske denarja, žensko uro, štiri pare naočnikov za vid, kapo, zapestnico, dva para rokavic, nekaj šopov ključev.

Kino

Gorica

VERDI 15.30—22.00 «Testa o croce». N. Manfredi in R. Pozzetto.
CORSO 18.00—22.00 «Kan — il principe guerriero». T. Roberts in M. Singer. Jutri ob 15.30—22.00 «Attila flagello di Dio». D. Abatatuono.
VITTORIA 15.30—22.00 «Il tifoso, l'arbitro e il calciatore». P. Franco, A. Vitali in D. Poggi. Barvni film.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 «Amici miei 2».
PRINCIPE 15.00—22.00 «Rambo».

Nova Gorica in okolica

SOČA 10.00 «Ali Baba in 40 razbojnikov». Sovjetski film. 16.30—18.30 «Čas prve ljubezni». Francoska komedija. 20.30 «Cestni bojevnik». Avstralski film.
SVOBODA 16.30 «Ali Baba in 40 razbojnikov». 18.30 «Jabolko». Ameriški glasbeni film. 20.30 «Trojico je treba ubiti».
DESKLE 18.00 «Robin Hood». Risanka. 20.00 «Čas prve ljubezni». Francoska komedija.

V Tržiču lep Kosovelov večer namenjen italijanski publiki

Kosovel, ta neznanec. Pod tem naslovom je bil v petek zvečer v tržiški dvorani Palaveneto literarni večer posvečen Kosovelovi poeziji, namenjen predvsem italijanski publiki. Pobudo za prireditev, ki je po udeležbi sodeč naletela na precejšen odziv med tistimi, ki jim je bila namenjena, je dala Komisija za slovenska vprašanja pri Javnem večnamenskem kulturnem centru v Ronkah, ustanovi, ki si že vrsto let, tudi z izdajanjem revije Il territorio, prizadeva za odpravo miselnih (in ne samo teh) ovir, ki so in ki še zmeraj preprečujejo pristnejše in globlje spoznavanje kulturne ustvarjalnosti med tu živečima narodoma. O tem je na začetku petkovega literarnega večera spregovoril prof. Rinaldo Rizzi, medtem ko je Aleksandra Devetak poudarila, da je po tolikih letih ignoriranja vendarle nastopil čas, da zlasti mladi pričnejo sami spoznavati in obravnavati slovensko kulturo drugače, z drugačnega zornega kota, mimo retoričnih okvirov predstavljanja slovenskega človeka s Krasa in njegove kulture.

Kosovelovo kratko a nadvse silovito ustvarjalno pot in njegov miselni pristop do bivanjskih problemov in dogajanj, je v daljšem referatu orisal slavist Marij Čuk, medtem ko je prevode Kosovelovih pesmi v italijanščini mojstrsko posredovala Lidija Kozlovičeva, ki je občinstvo, med katerim je bilo tudi precej slovenskih ljudi z Laškega, pritegnila že s prvo pesmijo, oz. prevodom.

Seveda je bila na petkovi prireditvi predstavitvi prisotna tudi prevajalka, Jolka Miličeva, ki je osvetlila, do zdaj precej neznane prijateljske stike med Kosovelom in nekdanjim italijanskim oficirjem, kasnejšim univerzitetnim profesorjem Carlom Curciom iz Neaplja.

Večer se je sklenil z branjem drugega ciklusa prevodov Kosovelovih pesmi in krajšim razgovorom. Na prireditvi je bila prisotna tudi Kosovelova sestra Tončka, ki so jo udeleženci pozdravili s toplim aplavzom.

Upati je, da je bil led prebit in da Kosovel ni več, oziroma ne bo več neznanec. To je bil navsezadnje tudi glavni namen pobudnikov res prijetnega večera.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska, Ul. Terenziana, telefon 44-387.

SLOVESNOST BO 15. MAJA

PRIPRAVLJA SE POIMENOVANJE OSNOVNE ŠOLE V RUPI

Nosila bo ime pisatelja Ivana Preglja - Lepo uspela prva akcija zbiranja prostovoljnih prispevkov

Slovesnost ob poimenovanju osnovne šole v Rupi po Ivanu Preglju bo, kakor smo že poročali, v nedeljo, 15. maja, v dopoldanskem času. Pripravljalni odbor je v zadnjih tednih pospešil delo, bodisi kar zadeva pripravo priložnostne brošure, bodisi materiala za razstavo. Živahneje je stekla akcija zbiranja prostovoljnih prispevkov po posameznih družinah v Rupi in na Peči ter pri raznih ustanovah. Danes objavljamo prvi seznam prispevkov, v sklad. Z objavljanjem bomo nadaljevali v prihodnjih tednih.

Miljan Kogoj 30.000 lir, Salomon Tomšič 30.000, Štefanija Durčik 10 tisoč, Lenard Košič 15.000, Karlo Košič 5.000, Rino Koncut 10.000, Jožica Kogoj 10.000, Ivo Kovic 20.000, Franc Ferfolja 30.000, Zela Pahor 20.000, Gabrijela Tomšič 10.000, Bruno Tomšič 10.000, Zora in Zoro Kovic 20.000, Ivan Berlot 10.000, Darko Devetak 20.000, Danijel Ferlat 10.000, Justo Marušič 10.000, Emil Pavletič 10.000, Ernest Pavletič 10.000, Graziano Zaccaron 10.000, Marjo Koncut 10.000, Jožica Kovic 10.000, Albin Koncut 50.000, Ada Perdec 10.000, Niko Pavletič 20.000, Ida Čebron 5.000, Jožko Maraž 10 tisoč, Franc Tomažič 2.000, Leopold Ožbot 10.000, Jože Batistič 5.000, Ivan Gorkič 10.000, Joško Černic 10.000, Milena Trampuž 5.000, Egon Trampuž 10.000, Sergio Ferfolja 10 tisoč, Jurij Pahor 20.000, Danilo Ožbot 5.000, Bogdan Rutar 4.000, Virginija Tomažič 5.000, Darko Durčik 50.000, Milka Čotar 8.000, Robert Ušaj 13.000, Srečko Pavletič 10.000, Sonja Pavletič 20.000, Ivan Batistič 15.000, Rudi Volk 10.000, Jožef Florenin 5.000, Venceslav Buzin 40.000, Rado Buzin 20.000, Orlando Malič 10.000, David Malič 10.000, Leopolda Ožbot 10.000, Danica Rusian 10.000, Franc Devetak 5.000, Silvana Berlot 50.000, Lojz Klanjšček 10.000, Vladimir Klemše 20.000, Joško Petejan 10.000, Pavlo Boškin 10.000, Erminio Ožbot 15.000, Edvard Peteani 10.000, Ciril Juren 20 tisoč, Jožko Marušič 5.000, Valentin Devetak 20.000, praznik frtalje 1982 5.500, Janez Pavletič 20.000, Jordan Ožbot 15.000, Koren Gorica 20.000, posojilnica Občine 200.000 in goriška hranilnica 200.000 lir.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ul. Don Bosco, telefon 32-515.

Prispevki

Gostilna Devetak Vrh daruje 24.000 lir za društvo krvodajalcev v Doberdobu. Vižintin (bencinska črpalka) Dol 15.000 lir v isti namen.

Ob 19. obletnici smrti moža Viljema daruje Angela Nanut 40 tisoč lir za KD Oton Župančič.

Ob obletnici smrti brata Maria daruje sestra Dana 20 tisoč lir za Sovodenjski nonet.

V spomin na brata Borisa daruje Romana Nanut 20.000 lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu.

Namesto cvetja na grob Anite Petejan daruje družina Rojec 50.000 lir za društvo krvodajalcev v Sovodnjah.

Danica Dornik - Maraž je darovala 50.000 lir števerjanski sekciji bivših partizanov.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

RODILI SO SE: Ailia Cettul, Naike Sosol, Sebastiano Trentin, Marco Sebastiano Busolini, Nicola Giuseppe Dalessandro, Cristina Lorusso, Luca Del Bigallo.

UMRLI SO: 75-letni Giuseppe Musi, 72-letni Carlo Russian, 74-letni Paolo Di Cola, 91-letna Maria Brumat, 88-letna Genoveffa Culot vdova Gelsi, 79-letna Filomena Pescarella vdova Perini, 83-letni Massimiliano Dreossi, 71-letni Angelino Bramuzzo, 67-letni Pietro Marega, 83-letni Carlo Armentani, 52-letni Sergio Visintin, 77-letni Secondo Braida, 90-letna Pavlina Ipavec vdova Melli, 56-letni Bruno Billiato, 86-letna Marietta Bevilacqua, 75-letna Roberta Perentin, 48-letna Maria Capacchione Sgarbi, 65-letna Bianca Sega vdova Clemente.

OKLICI: Luigi Surdo in Patrizia Meleagri, Corrado Perco in Luisa Pinat, Tullio Visintin in Fabiola Zuppello, Alberto Grasso in Gloria De Luca, Franko Olenik in Elsa Zanellato, Diego Sacchi in Giuliana Antoni, Fabio Fiorelli in Silvana Gargaro, Franco Cassan in Simonetta Bevilacqua.

POGREBI

Jutri ob 10.30 Maria Capacchioni Sgarbi iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Ob 100-letnici Goriške ljudske posojilnice
Ob 100-letnici Zveze slovenskih posojilnic
V petek, 8. aprila 1983, ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Gorici predstavitev knjige goriškega časnikarja Marka Waltritscha
SLOVENSKO BANČNIŠTVO IN POSOJILNIŠTVO NA GORIŠKEM
Spregovorila bosta univ. prof. JOŽE PIRJEVEC in goriški zgodovinar CAMILLO MEDEOT
vabi Banca Agricola Gorizia c.r.a.g.l. Kmečka banka Gorica v.z.z.o.l.

ZAHVALA

Sredi najboljših let nas je za zmeraj zapustil naš dragi mož in oče

FAUSTINO ARBA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, predstavnikom občinske uprave, darovalcem cveja in vsem, ki so kakorkoli počastili njegov spomin.

Žena in otroci

Doberdob, 3. aprila 1983

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame in sestre

ANITE PETEANI

se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih in kakorkoli počastili njen spomin.

Hči, sestra in brat

Sovodnje, 3. aprila 1983

PRED PREDSTAVITVIJO KNJIGE O KREDITNI DEJAVNOSTI

Bogata stoletna zgodovina slovenskih bank v Gorici

V mestu je delovalo šest slovenskih bank

Slovenski bančni zavodi na Goriškem so se pričeli dejansko razvijati prav spomladi leta 1897, ko so zaradi političnega protislovenskega terorizma goriške italijanske liberalne stranke Slovenci proglasili bojkot italijanskim trgovcem, obrtnikom in denarnim zavodom. Goriško slovensko ljudstvo je brž razumelo, da je boj za nacionalno svobodo neločljivo vezan z gospodarsko samostojnostjo in je vsestransko podprlo to akcijo slovenskih politikov. Na zadnji strani vsake številke «Soče» je bil med oglasi čez vse stolpce naslov: «Slovenci, podpirajte le svoje: trgovce, obrtnike, zdravnike, odvetnike, itd., držite se strogo gesla «SVOJI K SVOJIM!». V skoro vsaki številki je «Soča» objavljala tudi članke o tem bojkotu in zaradi tega je politična avstrijska oblast tudi marsikateri članek s cenzuro prepovedala.

Leto 1897 je bilo za Slovence v Gorici izredno važno. V tem letu so bili ustanovljeni: Trgovsko-obrtno pospeševalno društvo, stanovsko društvo, v katerem so se pričeli zbirati slovenski trgovci in obrtniki; Trgovsko-obrtna zadruga, bančno podjetje, ki nam je v kasnejših letih dala nekaj važnih stavb v mestnem središču; društvo šolski dom, ki je

V petek, 8. aprila, ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Gorici Kmečka banka predstavila knjigo časnikarja Marka Waltritscha «Slovenske banke in posojilnice na Goriškem — Gli istituti di credito sloveni nel Goriziano». Gre za zajetno in bogato ilustrirano, v slovenščini in italijanščini pisano knjiko o stoletnem delovanju slovenskih kreditnih zavodov v Gorici in v goriški deželi. Knjigo bosta predstavila univ. prof. Jože Pirjevec iz Trsta in goriški zgodovinar Camillo Medeot. Našim bralcem posredujemo danes nekaj odlomkov iz te knjige.

pričelo akcijo zbiranja prispevkov za gradnjo zasebnih slovenskih šolskih stavb. Vsa ta društva so bila ustanovljena na enotni podlagi in so se vsaj v začetku tudi enotno upravljala. Kasneje, ob razkolu, pa so tudi ta društva šla vsako svojo pot.

Dr. Henrik Tuma je pri delu v Goriški ljudski posojilnici uvidel, da je goriškim Slovencem potreben še en bančni zavod, ki bi skrbel za mobilnost kapitala v deželi in ki bi spopolnjeval denarno organizacijo tako, da bi se Goriška ljudska posojilnica spremenila v hipotekarni zavod. Preučil je organizacijo drugih bank v Avstriji in se odločil za obliko graške Selbsthilfe, po vzorcu katere je tedaj delovala v Gorici Associazione cooperativa di credito. Člani bi plačevali deleže v znesku 300 kron, plačljivih v obrokih skoza 5 let, na katere se dajejo predujmi. Ta sistem je dovoljeval zbiranje denarja v majhnih obrokih, vodstvo banke je lahko vnaprej izračunalo, koliko denarja bo zbralo. Istočasno pa bi hitro naraščal rezervni fond. Tuma se je odločil za to obliko banke, ker je ugotovil, da so slovenski trgovci in tudi kmečki posestniki jemali posojila pri že omenjeni Associazione cooperativa di credito, ker se jim je način večletnega izplačevanja posojil izplačal kljub obrestim, ki so bile nekoliko višje od onih v posojilnicah.

Ustanovni občni zbor Trgovsko-obrtne zadruge je bil 23. maja 1897 v popoldanskih urah v dvorani Čitalnice. Udeležba je bila, tako vedo povedati takratni časniki, zelo velika. Prišli so iz vse dežele intelektualci, posestniki, trgovci in obrtniki. Sprejeta je bila kljub nekaterim dvomom o koristnosti različnega poslovanja in deljenega dela med dvema bančnima zavodoma Tumova zamisel. Že na tem občnem zboru so mu obljubili pomoč učitelji in duhovniki, kar je bilo za razvoj takega zavoda izredno važno v propagandnem smislu.

* * *

Razkol pa je medtem šel svojo pot in vnašal razdor v vse aspekte življenja goriških Slovencev. Tuma in Gabršček sta izstopila iz Političnega društva Sloga. Gregorčič je pričel že sredi leta 1899 (7. julija) izdajati nov list «Gorica». Časopisna besedna borba med «Sočo» na eni strani in «Gorico» ter «Primorskim listom» na drugi je zavzela nepričakovane in nezaslišane razsežnosti. Polemiziranje, zmerjanje, obrekovanje, očitki so bili na dnevnem redu. V začetku leta 1900 je prišlo do volitev v državni zbor. Na prvi dan volitev je imel največ glasov liberalni, ali kot se je takrat imenoval narodno-napredni kandidat odv. Josip Sfanič, ni pa dobil absolutne večine. Pri dodatnem glasovanju pa je prodrl klerikalni kandidat grof Coronini-Cronberg, ker se je tretji kandidat odv. Tonkli umaknil, svoje volivce pa pozval, naj glasujejo za kandidata klerikalne stranke

Centralna posojilnica pa ni še pričela s poslovanjem. Klerikalci so upali, da jim bo na občnem zboru Goriške ljudske posojilnice v prvi polovici leta 1900 uspelo dobiti v roke to bančno podjetje, ki je bilo najstarejše slovensko bančno podjetje v Gorici in ki si je pridobilo zaradi uspešnega Tumovega vodenja v zadnjih nekaj letih sloves in precej uspeha. Gregorčič je sredi februarja 1900 poslal zaupnim županom in župnikom pismo, v katerem jih je vabil, da bi vsakdo med njimi nakupil najmanj deset deležev Goriške ljudske posojilnice in da bi tudi druge zaupne može pridobili, da bi ravnali enako. «Soča», ki je dobila v roke izvod tega pisma, je hudomušno opozarjala, da kupujejo posojilnične deleže tudi mežnarji in kuharice župnikov. Podobno pismo je svojim somišljenikom poslal tudi Pavlica, in je v njem ugotavljal «...da je treba dobiti ta denarni zavod v naše roke».

Odbor Goriške ljudske posojilnice je sredi najbujšega in najštevilnejšega pristopanja novih članov sklical za 29. april 1900 občni zbor posojilnice. Ta se je vršil v prostorih Slovenske čitalnice. Ljudi se je tokrat, za razliko od prejšnjih občnih zborov, kar trlo. Vsi prisotni so imeli tudi številna pooblastila. Navzočih je bilo 2.841 vlog. Občni zbor se je pričel ob 9. uri zjutraj, trajal je proti vsem običajem ves dan.

Do ostrega spora pa je prišlo že na zadnjih sejah načelstva pred občnim zborom. Na seji načelstva 22. februarja je bilo sprejetih 130 novih deležev; vsi so bili iz katoliškega tabora. To je bila posledica uspešne akcije Gregorčiča in Pavlice. Da bi ta naskok preprečili, so tudi liberalci pričeli v zadnjem trenutku iskati nove člane in do 1. marca se je vpisalo nadaljnjih 600 deležev, 400 liberalnih in 200 klerikalnih. Ta vpis v zadnjem trenutku je bil precej kontestiran, zaradi njega je prišlo do besednega spopada na občnem zboru, zadeva je kasneje romala celo na sodišče. Tuma je bil s strani katoličanov obtožen poneverbe zapisnika seje načelstva, vendarle je bil popolnoma oproščen, ker je pred sodiščem dokazal, da se ni v ničemer pregrešil.

Na občnem zboru je bilo obilo obtožb, prerekanja, kontestiranja. Predlagani sta bili pozno popoldne dve nasprotni listi. Skrutinatorji so bili dr. Andrej Pavlica, prof. Franc Kos, Andrej Gabršček in Franc Kocjančič. Liberalna lista je dobila 1721 glasov, klerikalna pa samo 1120.

Izvoljeni so bili ljudje liberalne liste in sicer v ravnateljstvo: dr. Henrik Tuma, deželni odbornik; dr. Ferdinand Seidl, profesor na c. kr. realki; Andrej Kopač, posestnik; Anton Pečenko, veleposestnik in veletrgovec; dr. Rudolf Gruntar, odvetniški koncipijent. V nadzorstvo so bili izvoljeni: Ivan Dekleva, veletržec in posestnik; Fran Blažon, železniški uradnik; Andrej Gabršček, časnikar; Maks Ličen, veleposestnik in trgovec; Josip Pavletič, posestnik.

* * *

V letu 1907 je prišlo do težav v gospodarskem življenju Avstrije in seveda tudi goriške dežele. Marsikateri slovenski trgovec v Gorici ni zmogel pravočasno vračati posojila raznim bankam. Samo člani načelstva in nadzorstva Trgovsko-obrtne zadruge in Goriške ljudske posojilnice, vsi poslovni ljudje, so bili obema dolžni nad 800.000 kron. Mizarska zadruga v Solkanu je bila dolžna že 400.000 kron. Tako je morala priskočiti na pomoč Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani z odprtim kreditom 600.000 kron. Te vsote pa ni vodstvo Trgovsko-obrtne zadruge porabilo za sanacijo že takrat neugodnih razmer, marveč je šla za zvišanje kreditov, ki so v letu 1908 dosegli tako višino, da ni bilo misliti, da jih sploh kak denarni zavod še prevzame.

Položaj je bil težak tudi drugje. Spomladi leta 1909 je prišlo v Gorici do poloma italijanskega denarnega zavoda Banca popolare goriziana. Vlada je takoj priskočila na pomoč z 2.000.000 kron posojila ter dala nalog za sanacijo zavodu Banca Commerciale triestina, ki je na ta način odprl v Gorici svojo podružnico. Prav tako se je v težavah znašla Banca Friulana, ki je bila osrednje bančno podjetje precej razvejane mreže furlanskih podeželskih posojilnic. Prevzela jo je Banca cattolica trentina iz Trenta, po posredovanju že takrat vsemogočnega Luigija Faiduttija, ki je za sanacijo svoje banke dobil vladno pomoč na Dunaju.

Nekateri slovenski gospodarstveniki, ki so ugotavljali, da je imela Trgovsko-obrtna zadruga nad milijon in pol kron imobiliziranega kapitala, so predlagali, da bi jo prevzela kaka večja banka, konkretno so mislili na češko Živnostensko banko. Ta je bila najmočnejše slovansko bančno podjetje v tedanjem cesarstvu, imela je svojo podružnico v Trstu in tudi svoj kapital v Ljubljanski kreditni banki in v tržaški Jadranski banki. Voditelji Trgovsko-obrtne zadruge pa so trmasto vztrajali pri svoji tezi o popolni avtonomiji kljub nevzdržnemu položaju. Jeseni 1909 je denarni položaj prisilil vodstvo te banke, da je pričelo zahtevati od dolžnikov vračanje izposojenega denarja. Tirala je v konkurz veliko goriško trgovino z železnino, katere solastnik je bil že imenovani Rudolf Konjedic, zaradi dolga 120.000 kron. Ker je bil seveda Konjedic s tem finančno prizadet in ni mogel vrniti denarja, je to avtomatično uničilo kredit solkanske Mizarske zadruge, ki je tedaj dosegel že nad pol milijona kron. Tudi Mizarska zadruga je tako morala v likvidacijo. Solkanski mizarji, manjšinski člani te zadruge, so seveda utrpeli precejšnjo škodo. Še več škode je pri tem imela Trgovsko-obrtna zadruga in z njo vred vse slovensko gospodarstvo v Gorici. Jeseni leta 1910 je moral Gabršček odstopiti s predsedniškega mesta Trgovsko obrtne zadruge in to na zahtevo Ljubljanske kreditne banke, ki je posodila pol milijona kron goriški banki in zahtevala ter tudi dobila možnost, da se vknjiži za omenjeno vsoto na vse nepremičnine Trgovsko-obrtne zadruge.

* * *

V goriški podružnici so takrat imeli še precej dela. Načelnik predstojništva je bil v letu 1922 Anton Jakončič, ki je bil istočasno ravnatelj goriškega Monta in hranilnice. Z njim je bil v predstojništvu še Evgen Kavčič, ravnatelj deželnega knjigovodstva. V službi na banki so bili takrat Ivan Kačič kot ravnatelj, Danilo Štrekelj kot prokurist, Joso Puhalj kot pooblaščenec ter še Milan Brajda, Stanko Orel, Ljudevit Stojkovič, Dušan Franko, Ema Mozetič, Marija Rutar, Henrika Čuk, Fani Pazdera, Marija Mahnič, Ivan Prinčič, Zorka Černe, Ela Ziegler in Rihard Bregant. Manjkal je v tedanjem seznamu Franc Gravner, ki so ga bili sprejeli v službo leta 1921, v letu 1922 pa je služil vojaški rok.

Tolikšno število uradništva je bilo takrat v banki potrebno, bodisi ker je Ljubljanska kreditna banka imela takrat veliko poslov, kot tudi ker je bilo takrat vse delo ročno, ne mehanizirano, kot je danes.

Zaradi že omenjenih težav v poslovanju goriške in tržaške podružnice z ljubljansko centralo so v Ljubljani pričeli misliti na to, da bi se rešili teh dveh zamejskih podružnic. Vrh vsega pa si je tudi italijanska fašistična vlada prizadevala, da bi prekinila vezi ne samo med goriško in tržaško podružnico Ljubljanske kreditne banke in njeno centralo v Ljubljani, marveč, da bi prekinila odnose tudi med drugimi slovanskimi bankami v Trstu in njihovimi centralami preko mejà. Te banke so v Trstu igrale zelo veliko vlogo in so pred vojno odvzemale dan za dnem klientelo italijanskim in drugim bankam v Trstu. Pritisk je torej veljal vsem bankam, ki so imele svoje centrale izven Italije in ne le slovenskim. Enaka usoda je doletela tudi tržaški podružnici Živnostenske banke in Centralne banke čeških posojilnic ter filiale avstrijskih bank. Ta princip pa ni veljal za angleške, francoske, švicarske, ameriške in druge banke, ki so imele svoje podružnice v Italiji. Tržaško podružnico češke Živnostenske banke je tako prevzela Banca d'America e d'Italia, v kateri je odločilno prevladoval ameriški kapital.

Na seji osrednjega upravnega odbora Ljubljanske kreditne banke, ki je bila v Ljubljani 12. marca 1926, so govorili tudi o položaju v podružnicah v italijanskem zamejstvu. V poročilu o tej seji beremo dobesedno: «Za podružnici v Trstu in Gorici obstoja projekt prepustiti dve inozemski podružnici novo se snujoči banki tržaškega zadružništva oziroma tamkajšnjih privatnih slovenskih krogov proti primernemu zavarovanju našega vpliva pri tej banki in seveda le pod pogojem, da prevzame nova banka celotni tamkajšnji status. Poročevalec (bil je to generalni direktor Tvkač) predlaga, da se pooblasti eksekutivo, da študira to vprašanje in poroča potem v prihodnji seji svoje mnenje [...].»

BIL JE IZ ZNANE DRUŽINE NA PRISTAVI

V NOVI GORICI UMRL DARKO UŠAJ KI JE BIL V ZAPORU S PERTINIJEM

V času fašizma je bil sekretar komunistične mladinske organizacije za Goriško

Prejšnji torek so spremili k zadnjemu počitku na solkanskem pokopališču Darka Ušaja, enega najbolj znanih in zaslužnih komunistov in borca proti fašizmu ter za narodno osvoboditev na Goriškem. Izhajal je iz znane Ušajeve družine na Pristavi (Rafutu), kjer je doraščal in se kalil v narodno zavednega Slovenca. Njegova življenjska pot je bila podobna mnogim drugim, ki so se v naših krajih z vsem srcem in gorečnostjo opredelili za svoj narod, za obstanek na rodni zemlji in zaradi tega za boj proti zavojevalcem.

Ko se je ob odprtem grobu poslavljal od njega je prvoborec Alojz Jug iz Solkana poudaril zlasti človeške vrline pokojnika. Potem ko se je v Gorici po prvi svetovni vojni izučil za avtomehanika, se je zaposlil v tekstilni tovarni v Podgori. Glasno in odločno je izražal svoj protifašizem, zato ga je fašistični veljak oklofutal in Darko je bil odpuščen z dela. Zatem ga je KPI imenovala za sekretarja komunistične mladinske organizacije v tedanji goriški pokrajini. Intenzivno je deloval, bil odločen v svojem političnem delovanju in zato ga je takratna politična OVRA večkrat aretirala. Leta 1928 so ga bolnega na nosilih odnesli v zapor v Gorici. Od tam je bil premeščen v rimsko jetnišnico Regina Coeli, kjer ga je posebno vojaško sodišče obsodilo na 3 leta zapora. Na sodišču je namesto zagovora odločno izjavil: «Sem komunist in komunist ostanem». Kazen je prestajal v zaporu Turi di Bari, kjer je bil skupaj s sekretarjem KPI in sedanjim predsednikom italijanske republike Sandrom Pertinijem. Po kratkem predahu na svobodi zaradi amnestije, je bil kmalu spet aretiran in odpeljan v internacijo na otok Ventotene, potem pa v Avellino. Konec vojne oziroma osvoboditev je dočakal v Egiptu, potem pa se je vrnil domov. Bil je bolan in se ni mogel tako kot prej posvečati politični aktivnosti. Na Ušajevi hiši na Pristavi je vzidana spominska plošča, v čast in za zasluge te družine v protifašističnem boju. Vendar bo o Darku in drugih članih te družine zgodovina morala še pisati.

Tako je menil v svojem govoru na pokopališču prvoborec Alojz Jug, ki je potem naštel tudi odlikovanja, ki jih je za svojo protifašistično delovanje prejel Darko Ušaj. Med njimi je tudi naziv komendnik (v italijanščini commendatore), s katerim ga je med svojim obiskov v Jugoslaviji leta 1979 odlikoval italijanski predsednik Pertini.

HVALEVREDNO DELOVANJE KRVODAJALCEV V SOVODNJAH

V društvu je danes 92 članov

Pred nekaj dnevi smo poročali o občnem zboru društva prostovoljnih krvodajalcev iz Sovodenj. Zaradi pomanjkanja prostora nam ni uspelo objaviti precej zanimivih podatkov iz tajniškega poročila, kar napravimo danes. Poročilo vsebuje najpomembnejše akcije v triletnem razdobju.

4. maja 1980 so krvodajalci organizirali prvi netekmovalni pohod po poteh sovodenjske občine. Udeležilo se ga je 350 oseb, najštevilnejše so bile domače skupine. Vsem udeležencem so nudili spominsko kolajno, ki jo je izdelal mojster Bevilacqua. Vsakoletni praznik je bil 7. septembra 1980 v Rupi. Takrat so podelili bronasto medaljo za 20 darovanj krvi Ivu Floreninu, priznanje za 10 darovanj pa je dobil Mario Černic. V tem letu so pridobili 5 članov in imeli skupno 76 članov. V letu 1980 je bilo 79 darovanj krvi.

10. maja 1981 so organizirali 2. netekmovalni pohod, udeležilo se ga je 621 ljudi. Pešaki so prišli iz več krajev, nekateri organizirani v skupinah. Vse skupine so prejele pokale, ki so jih darovali domači obrtniki in trgovci. Ob tisti priliki so bili nagrajeni tudi krvodajalci, med temi tudi eden iz Modene, ki je 18-krat daroval kri v Rodeziji. Vsak udeleženec pohoda je dobil spominsko medaljo.

Vsakoletni praznik je bil na kotalkališču društva Vipava na Peči. Nanj so prišli krvodajalci iz Gorice in Škofje Loke, ki so s seboj pripeljali tudi tamburaško skupino. Takrat so nastopili tudi kotalkarji društva Vipava.

V tem letu so tudi pripravili društveni prapor s katerim nastopajo na vseh prireditvah. Na takratnem prazniku so podelili priznanja trem najbolj požrtvovalnim krvodajalcem, ki so začeli z darovanjem krvi ob ustanovitvi društva in so v času 4 let 10-krat darovali kri. To so bili Marija Tommasi, Benjamin Černic in Slavko Florenin. V odseku je bilo v tem letu 80 aktivnih članov, ki so kri darovali 87-krat. V tem letu so šli tudi na izlet in sicer h Gardskemu jezeru in v Verono. Imeli so tudi nekaj predavanj o preventivnem zdravljenju in presaditvi organov.

V letu 1982 pa je bil tradicionalni pohod 9. maja na Peči, vreme pa je tokrat nagajalo, zaradi tega je bil vpis pičel, komaj 160 ljudi. Želeli so pohod ponoviti 12. junija, a tudi takrat je vreme nagajalo. Za ta pohod so pripravili medaljo na kateri je upodobljen rubijski grad.

Na praznik krvodajalca 12. septembra v Gabrjah pa so imeli lepo vreme. Takrat je Alenka Florenin recitirala pesem «Krvodajalcem», ki jo je spesnil domačin Franjo Rojec. Pel je otroški zbor KD Skala, prišla pa je tudi godba na pihala krvodajalcev iz Vileša.

Ob tej priliki so podelili priznanja za 10 darovanj šestim požrtvovalnim krvodajalcem: Vilku Fajtu, Giovanniju Bernardisu, Dominiku Kovicu, Oskarju Jurnu, Jožefu Floreninu in Gabrijelu Devetaku. V društvu je bilo konec lanskega leta 92 članov, prav toliko je bilo darovanj krvi. Med člani jih je tudi nekaj iz Štandreža.

RAZSTAVA JE ODPRTA DO 18. APRILA

Med razkošnimi in dragocenimi predmeti preteklosti v Vili Manin v Passarianu

Trgovci z antikvaričnimi predmeti so upraviteljem nekdanje doževe rezidence podarili Napoleonovo pismo, v katerem grozi Beneški republiki

V Vili Manin v Passarianu blizu Codroipa je v teh dneh, do 18. aprila, odprta 3. vsedržavna antikvarična razstava. Odprli so jo v soboto 26. marca in, kot so nam organizatorji povedali, nima nič opraviti s sejmom starin, ki je bil teden prej pod oboki in v isti stavbi. Sedanjo razstavo, ki se tu ponavlja že tretje leto, je priredila Associazione giovani antiquari d'Italia, in je na zelo visoki kvalitetni ravni. Na njej sodeluje nekaj nad 50 strokovnjakov iz raznih krajev Italije, predvsem iz severnih, delno pa tudi iz srednjih pokrajin polotoka.

Najbrž ni bilo bolj primernega kraja, v katerem prirediti to prodajno razstavo. Vila Manin je poleg velike vile v Strà ob reki Brenta med najlepšimi in najbolje ohranjenimi beneškimi plemiškimi stavbami. Obnovila jo je deželna uprava Furlanije - Julijske krajine in ji služi v reprezentančne namene, v njej pa se vršijo tudi razni kongresi in posveti.

Prodajalci antikvaričnih predmetov pa so jo izbrali kot nekajtedenski kraj svojega srečanja in si seveda nadejajo, da pride, kot že v prejšnjih letih, v ta kraj v tem spomladanskem času velikonočnih dopustov in izletov veliko petičnih oboževalcev starih predmetov, seveda predvsem takih, ki imajo okus za staro pohištvo in druge predmete in tudi precej denarja, saj so razstavljeni predmeti zelo dragi. Njih cene gredo kar v milijone. Razstavljeni so posamezni kosi pohištva, zlati in srebrni predmeti, ruske ikone, dragocene slike mojstrov preteklosti, bronasti predmeti.

Vse to so trgovci s starinami skrbno zbirali in kupili na raznih avkcijah in takrat ko so bogate plemiške ali meščanske družine prodajale svoje zbirke in premoženja. Gre za kompetenčno zbirko starih predmetov. Trgovci, ki tu razstavljajo so pravi strokovnjaki in seveda znajo združiti lepo s kulturnim in tudi s svojo trgovsko žilico. Pravi trgovec s starinami mora biti ljubitelj kulture in seznanjen s kulturo, je poudaril na otvoritvi te prodajne razstave zastopnik združenja mladih antikvaričnih trgovcev Pietro Ragazzi.

Ob tej priliki so trgovci podarili upraviteljem vile Manin originalno Napoleonovo pismo, ki so ga našli lani, ob priliki podobne razstave prav v tem kraju, v skritem predalčku stare mizice. Napoleon Bonaparte je to pismo napisal 2. aprila 1797 beneškemu dožu ter mu grozil potem ko je ugotavljal, da se na vsem ozemlju beneške republike širi sovraštvo do Francozov. To pismo je Napoleon poslal dožu Maninu, ki je imel kot poletno rezidenco prav Vilo Manin v Passarianu. Zato je tudi prav, da se bo to originalno pismo hranilo v tem kraju. Pismo sta iz rok zastopnikov trgovcev sprejela ravnatelj Vile Manin prof. Aldo Rizzi in deželni odbornik za turizem Adriano Bomben.

Če nas bo torej v teh prazničnih dneh avto zapeljal v Vilo Manin ne smemo pričakovati, da bomo dobili cenene stare razglednice, časopise, vojaške čelade ali kaj podobnega. Dobili bomo le kvalitetne antikvarične predmete, ki pa so zelo dragi.

Ob tej priliki so izdali tudi razkošni katalog, ki je že sam po sebi dragocena publikacija.

Ob tej priliki so v Vili Manin razstavili tudi prvič renovirani zlati oltar cerkve v Remanzaccu, ki opozarja na osrednjo letošnjo razstavo v Passarianu: na razstavo furlanskih lesenih skulptur v razdobju od 13. do 18. stoletja, ki bo v tem kraju od 18. julija do 31. oktobra in ki bo brez dvoma privabila desettisoče obiskovalcev.

MARKO WALTRITSCH

Vesele velikonočne praznike

Elettrotermo sanitaria
Last. Walter Sošol
Inštalacije centralnih kurjav na kurilno olje, metan in plin; vse potrebščine za centralno kurjavo; prodaja črpalk.
Gorica - Travnik 21
Tel. 85-516

M N Marzoli & Nanut
UVOZNIK RADENSKE TRI SRCA IN PIVA UNION
IMPORT - EXPORT
34170 GORICA — Ul. Trivigiano 13
Tel. 0481/85-062

TOTOCALCIO
BAR PACE
GORICA, Travnik 22

TRGOVINA ČEVLJEV
ANDREJ ČOTAR
GORICA — Raštel 72
Tel. 83-667

DROGERIJA - PARFUMERIJA
FOTOGRAFSKI LABORATORIJ
SERGIO ROVIS
GORICA — Travnik 10
Tel. 84-812

PEKARNE SLAŠČIČARNE
VIATORI
GORICA
Ul. D. d'Aosta 154, tel. 84-645
Ul. Boccaccio 3, tel. 85-625

TRGOVINI OBUTVE
KOŠIČ
GORICA
Supermarket obutve BENEDIKT KOŠIČ
Ul. Raštel — Tel. 85-162
Trgovina čevljev KOŠIČ
Ul. Oberdan 7 - vogal Ul. Mameli
Tel. 85-520

ŽELEZNINA
HOBBY
K. NANUT in T. ŠULIGOJ
GORICA
Ul. Carducci 32

PEKARNA
OŽBOT
GORICA
Trg Cavour 7
Trg S. Rocco 7

TISKARNA IN KNJIGOVEZNICA
Grafica Goriziana
GORICA
Ul. Favetti 9 Tel. 85-766

GOSTILNA
TURRI
STANDREŽ
Tel. 83-984

GOSTILNA
VID PRIMOŽIČ
GORICA
Drevored XX. septembra 138 Tel. 82-117
z briškim vinom in domačo kuhinjo (pri bivšem Pavlinu)

TRGOVINA APARATURE STEREO — HI-FI VSEH ZNAMK
ELEKTROGOSPODINJSKIH PREDMETOV — RADIO-TV
JOŽEF KERŠEVANI
EXPORT - IMPORT
GORICA, Korzo Italia 90 Tel. 84-643 - 83-954

TRGOVINA
VENCE KLANJŠČEK
GORICA
Ul. Duca d'Aosta 35
Tel. 84-258

TEKNOMEC
GORICA,
Korzo Italia 76
Tel. 81-032
STROJI IN OPREMA ZA URADE, BLAGAJNE — REGISTRATORJI SWEDA OLIVETTI

GOSTILNA
VOGRIČ
Domača kuhinja, jed. na žaru
briška vina
v KLANCU ŠTEVERJAN

GOSTILNA
PRI FRANCETU
SOVODNJE 76
Tel. 882-038

IMPORT EXPORT
ČER - IMPEX
IGOR ČERNIC
GORICA
Ul. V. Veneto 49 — tel. 82-159

GOSTILNA
«PRI MIROTU»
najemnik MARA MUŽINA
Hitra postrežba — domača kuhinja
SOVODNJE Ul. ex Impero 82

TVRDKA
NARDIN VOJKO
Zastopnik za Gorisko RADENSKA - ROGAŠKA PIVO UNION in FORST
GORICA - ŠTANDREŽ
Ul. del Carso 67 — Tel. 81-310

SLAŠČIČARNA - PEKARNA
ELVIRO JERMAN
RONKE
Ul. Garibaldi 72 — Tel. 777-106

POGOVOR Z IGRALCEM SSG STANETOM STAREŠINIČEM

V igralski umetnosti je skrivnost ki te vabi v vedno nove preizkušnje

Ob mednarodnem dnevu gledališč je Združenje dramskih umetnikov nagradilo štiri igralce, med njimi tudi člana Slovenskega stalnega gledališča Staneta Starešiniča. Pomembno nagrado je Starešinič prejel za svojo dolgoletno delo in za svoje zadnje gledališke kreacije. Ob priložnosti smo se odločili za pogovor z igralcem, ki se je ob koncu izkazal kot zanimivo «potovanje» v misel in delo enega izmed dolgoletnih «stebrov» našega gledališča.

S Stanetom Starešiničem sva se našla ob 22. uri v gostilni pri trškem Kulturnem domu. Po vaji Rebulove farse Hribi, pokrijte nas, so pili kozarček vina Alojz Milič, Jože Babič in seveda Starešinič. Kratek klepet o tekstu, o vajah, o tem, kako dobiva delo gledališko podobo, potem me je Starešinič povabil na svoj dom, da napraviva dogovorjen intervju.

Stanuje ne daleč od Kulturnega doma, v majhnem, skromnem stanovanju. Na stenah dnevne sobice visi nekaj gledaliških plakatov, visijo priznanja in fotografije. Vpraša me, če bi kozarček istrske črnine, privolim. Na mizico postavi steklenico, nato natoči gosto črno vino. S prehitro kretjo zvrnem koledar Dijaške matice, ki je gosto popisan z beležkami; vaje v gledališču, snemanje na radiu, srečanje z novinarjem itd.

Pogovarjava se o našem tržaškem gledališču, o gledališki šoli, o potrebi po novih kadrih. Toliko da vzpostaviva stik, da pride do atmosfere, kar pa ni težko nekje sredi noči. Pove mi o nagradi:

«Vesel sem nagrade ZDUS, draga mi je, ker jo podeljujejo kolegi. Tu te ne ocenjujejo ljudje, ki ne živijo v gledališču. Dodelijo ti jo tisti, ki kot ti živijo na gledaliških deskah».

Pogovor seveda ne more mimo dolge gledališke kariere: 32 let v tržaškem slovenskem gledališču, 37 let posvečenih gledališču nasploh.

«Kot kmečki fant sem se šel učit za ključavničarja v Črnomelj. Prišla je vojna, internirali so me Italijani, najprej na Rab, potem v Gonars. Iz internacije sem šel v partizane. V Ljubljano sem vkorakal kot sanitetni referent brigade. Vendar je bila moja pot nekje že zapečatena. Kumbatović in Gale sta razbrala v meni igralski talent in me povabila, naj se vpišem v na novo ustanovljeno igralsko akademijo. Sprejemni izpit sem delal v vojaški uniformi. Diplomiral sem kot prvi iz mojega letnika, potem so me poslali v Trst, kjer sem ostal.»

Vprašam ga: «V navadni službi si človek po tolikih letih dela želi pokoja. Igralec pa si želi novih vlog, na oder stopa z istim trepetom, z istim pričakovanjem. Kaj vas v to žene?»

Starešinič mi odgovori: «To je volja in želja biti na teh deskah. Morda je to čisto osebni užitek, pa ni samo to. Želiš igrati, dokler imaš za to dovolj fizičnih in psihičnih moči. Na dnu je skrivnost. Poglejte Skrbinška, še dela in ustvarja.»

Istrska črnina napolni ponovno kozarca. Vprašam: «Kje je potem meja med igranjem in vsakdanjim življenjem?»

«Igralec izven gledališča skorajda ne živi. Vsaj zame je tako. Morda sem ostal sam zaradi gledališča. Mislim, da je gledališče umetnost, ki potrebuje celega človeka. Zasebno življenje, osvojeno je od gledališča. Če bi bilo moje zasebno življenje drugačno, bi bilo drugačno tudi moje gledališko delo. Vendar uživam v tem poklicu in razumem igralce, kot je bil Modest Sancin, ki je želel napraviti svoj poslednji korak na odrskih deskah.»

Na steni visi fotografija Hamleta, vprašam Starešiniča: «Ko ste sam, ko razmišljate, ko se oglasi nostalgija, kateri liki, kateri gledališki junaki zaplavajo pred vami?»

Starešinič: «Nostalgija po Romeu, Hamletu, po Pravdaču iz Celjskih grofov. Želja po Rihardu III., po Pirandellovem Henriku IV. Pred kratkim sem ga posnel na tržaškem radiu, za to sem hvaležen radiu. Koga bi še omenil? Asturiasovega Torotumba. Neznanega Benečana. To so vloge, ki sem jih igral, ali bi jih rad igral. Melanholija in hrepenenje po vlogah, čeprav vem, da nekaterih zaradi let ne bom mogel več igrati. Tu je tudi vprašanje gledališkega repertoarja, pa še kaj, vse želje se pač ne izpolnijo. Pa vseeno vem, da marsikateri lik danes bolje dojemem. Hamleta sem igral na Slovenskem in na Hrvaškem in je še vedno v meni. V meni kot človeku je morda ostala neka hamletovska neodločnost...»

Starešinič vzame iz hladilnika salamo, jo spretno nareže, kot moški, ki so vajeni gospodinjstva in nadaljuje: «Nobena vloga se ne povrne. Nikoli je ne igraš kot nekoč. Stvari poglabljaš. To se mi je zgodilo pri Hamletu. V Sloveniji sem ga igral v sezoni 1961 - 62, čez dobro leto in pol sem odigral Hamleta na Hrvaškem, tokrat sem bil boljši, marsikaj sem poglobil.»

«Minljivost igralskih kreacij,» dodam in Starešinič mi potrdi:

«Za odigrano vlogo ostanejo fotografija, kritika, nagrada, če jo dobiš. Nekaj časa živi v gledalcih. Glas lahko ostane na plošči ali na kaseti. Film? Atmosfera ni tista, gledališki dogodek je enkraten, to ni knjiga ali slika, ki ostane nespremenjena. Svojevrstna tragika je v tem.»

«No,» dodam, «ostane pa le sled, nek stil, odskočna deska za novo pot.»

«Res je,» potrdi Starešinič, «poglejte naš ansambel, znan je po svojevrstnem stilu in temperamentu...»

Pristavim, da je naš ansambel znan tudi po komedijskih stvaritvah, Starešinič pa mi je naštel samo dramatične junake.

«Posebno srečo ali nesrečo sem imel,» mi odgovori, «da sem prišel v majhen ansambel. Dodeljena mi je bila že od vsega začetka vloga ljubimca. Potem, v zrelih letih, sem se spoprijel tudi s karakternimi vlogami, v zadnjih časih pa tudi s komedijskimi liki. Do teh občutim posebno veselje, kot nekakšno olajšanje so. Z leti si človek pridobi nekakšno ironijo. Morda je srečen igralec, ki je bil predestiniran za komedijo. V meni pa le ostaja nostalgija po dramatičnih junakih, morda tudi kot nostalgija po mladosti, po tem, kar je minilo, po tem, kar sem nekoč delal. Ostajajo seveda tudi načrti za naprej. V teh načrtih in željah pa so tudi srednje in manjše vloge, ki bi jih rad ustvarjal.»

Henrik IV., Ženova usoda in njegova izpoved, Hamlet ostajajo kakorkoli v Starešiničevem življenju neizbrisna znamenja, kot v vsakem igralcu. Najin pogovor se sedaj odvija vedno manj uradno, čisto sproščeno, ob črnini, ki diši po istrskem nebu in zemlji. Pove mi svojo ljubezen do morja. Govoriva o filmu, o komedijskem žanru, o glasbeni komediji. Pove mi, kako so mu v akademiji pravili, da to ni umetnost in pritrdi Hrvatom, ki imajo danes svojo «Komedijo», ker se tej zvrsti niso izognili. Govoriva o pesniški zbirki Marka Pavčka. Želim si zaključek intervjuja in vprašam Starešiniča, kaj mu pomeni Trst. Odgovori mi.

«Na tukajšnje Slovence sem se navezal bolj kot sem si mislil ali celo želel. Bili so mi in so mi blizu. Morda zaradi njihovega problema biti ali ne biti. Navezal sem se, in to usodno, na tukajšnje gledališče. Opraviti do konca svojo dolžnost; tudi to me je obdržalo v tem mestu.»

«Bližina junakov, ki morajo izpeljati svojo akcijo do konca,» pomislim. Ko se posloviva je globoka noč. Tiho se odpravim iz stanovanja po starih stopnicah na ulico. Srečanje z igralcem, ki si ga tolikokrat videl na odru, je vsekakor zanimivo srečanje; osvetli ti osebnost in tisto bit na odru, ki je bila in je za Starešiniča usodna.

ACE MERMOLJA

700 strani o gledališkem snovanju Jožeta Babiča

Med stvarnostjo in domišljijo

Tone Peršak

V zbirki Knjižnice Mestnega gledališča ljubljanskega je v teh dneh izšla zajetna knjiga z naslovom «Med stvarnostjo in domišljijo» in podnaslovom «O režiserju Jožetu Babiču». Napisal jo je Tone Peršak z uporabo bogatega gradiva, ki ga je dobil v Centru za teatrologijo in filmologijo pri AGRFT v Ljubljani, v arhivu CK ZKS, v arhivu v Mariboru in v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, v raznih slovenskih gledaliških in časopisih in pri posameznikih, med katerimi sam avtor izrecno omenja Franceta Filipiča.

Ne vem, če je v teh povojnih letih bila še za katerega od slovenskih gledaliških delavcev napisana taka knjiga, toda njena vsebina dokazuje, da si jo je Jože Babič zaslužil, saj je, kot je zapisano v prvem stavku prvega poglavja, že več kot štiri desetletja ustvarjalno ploden v slovenskem gledališču.

Težko bi bilo povzeti vso vsebino več kot 700 strani obsegajoče knjige. Avtor si jo je zamislil kot sprehod skozi Babičevo gledališko življenje ob vseskozi spremljajočem razmišljanju o gledališču kot nenadomestljivi kulturni komponenti življenja vseh časov in zato tudi o njegovi družbeni vlogi, pa tudi ob vseskozi spremljajočih Babičevih čisto osebnih izkušnjah, tistih, ki so ga skozi leta zorenja privedla do v uvodu citirane ugotovitve: «V tej luči bi tudi lahko opredelil svojo lastno pot, ki je romantične zagnanosti in vere v možnost, da bi gledališče lahko pomagalo spreminjati svet, prišla do veliko bolj treznega spoznanja, da je spremenjeni svet tisti, ki terja spremembo gledališča.»

Poglavja, ki se vrstijo v knjigi zajemajo tako po uvodu Babičevo mladostno življenje, učna leta in prvi stik z gledališčem, ko je prisotna tudi že njegova politično - ideološka opredelitev, potem pa zapovrstjo ptujsko obdobje, vojna leta, spet ptujsko in nato mariborsko gledališko obdobje, prvo tržaško obdobje v letih 1947 - 1960, umetniško vodstvo SG, romanje po raznih gledališčih in režije v njih, prvi film, ter filmske in TV režije, novogoriško obdobje (1968 - 75), s katerim je povezana profesionalizacija gledališča, zopet poglavja o režijah po raznih odrih in filmskih ateljejih, drugo tržaško obdobje (1975 - 1978) pa je še vse, kar se je nanizalo v njegovi dejavnosti tja nekje do sezone 1981/82.

Avtorju Tonetu Peršaku je uspelo vso to materijo tako rekoč vzorno uskladiti kljub nekaterim neizbežnim časovnim preskokom in vračanjem, povrhu pa še spretno obogatiti s citiranjem odlomkov iz kritičnih ocen Babičevih režij v dnevnem, periodičnem in strokovnem tisku. Posebno številni so tudi citati iz kritik v Primorskem dnevniku. Kako obsežno je lahko to gradivo, kaže že sam podatek, da je Babič režiral v Trstu blizu 160 predstav in da obsega njegov režiserski opus precej več kot 200 samo gledaliških režij, da filmskih in televizijskih in priložnostnih ob raznih proslavah, niti ne štejemo.

Skratka, ko knjigo preberemo, imamo pred seboj celovito ustvarjalno in osebno legitimacijo človeka, polnokrvnega gledališkega ustvarjalca in poustvarjalca, misleca in svojstveno razmišljujočega človeka z neko intimno filozofijo, ki ga dela vseskozi zanimivega in mnogokrat tudi nepredvidljivega, a vedno genialnega teatrskega človeka, ki kljub ne več mladim letom še ni povedal zadnje besede. (jk)

V PETEK, 8. T.M. KONCERT V TRŽAŠKEM KULTURNEM DOMU

Violončelist Ciril Škerjanec in pianist Aci Bertoncelj gosta Glasbene matice

Izvajala bosta sonate Beethovna, Brahmsa in Debussyja ter lirične melodije L. M. Škerjanca

V programski politiki koncertnih ustanov so recitali violončelistov prav gotovo pomembni, saj sodi violončelo tudi med solistične instrumente in zanj so glasbeni ustvarjalci napisali vrsto tehtnih del. Zaradi svoje značilne spevnosti zlahka prevzema široko razpredene melodije in se med vsemi godali zvočno najbolj približuje pevskemu glasu v tenorsko-baritonski legi.

Dva prvovrstna slovenska glasbena umetnika — violončelist Ciril škerjanec in pianist Aci Bertoncelj — bosta na prihodnjem abonmajskem koncertu Glasbene matice, v petek, 8. aprila, izvedla izbrane sonate za violončelo in klavir Beethovna, Brahmsa in Debussyja ter pet liričnih melodij Lucijana Marije Škerjanca.

O njuni odlični igri, absolutnem obvladanju vseh tehničnih problemov in doživetem muziciranju so si danes soglasni glasbeni kritiki, posebno pa še v tem, da je v njuni igri občutno prisotno inteligentno ravnotežje sil kot plod kontinuiranega umetniškega sodelovanja. Slednje je še posebej prednost dua Škerjanec - Bertoncelj, saj sta oba tudi konkretna solista, pri čemer se ni mogoče vselej izogniti dokaj različnemu pogledu na pojmovanje glasbe.

Ciril Škerjanec je po zaključeni Srednji glasbeni šoli v Ljubljani študiral pri slavnem čelistu Andrèeju Navarri v Parizu. Več let je deloval kot prvi solo čelist v Essnu v Nemčiji, sedaj pa poučuje na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Kot solist in kot član Tria Tartini je koncertiral v mnogih glasbenih središčih v Evropi in v ZDA (med drugim tudi v slovitem Carnegie Hallu). Bil je tudi večkrat koncertni gost Glasbene matice v Trstu kot solist z orkestrom Glasbene matice in kot član Tria Tartini. Med svoja odličja šteje škerjanec med drugimi nagradi Prešernovega sklada in Društva slovenskih skladateljev.

Tudi pianist Aci Bertoncelj je dober znanec tržaške Glasbene matice ter ga obiskovalci koncertov cenijo kot odličnega glasbenega oblikovalca. Po diplomi na Akademiji za glasbo v Ljubljani je nadaljeval klavirske študije dve leti v Parizu, nato pa še leto dni v Rimu. Na koncertnem odru ga srečujemo kot solista, klavirskega spremljevalca pa še kot člana Tria Tartini. Tudi njega je umetniška pot zanesla v glasbena središča mnogih evropskih držav in v ZDA. Prejel je vrsto priznanj, med drugimi tudi nagrade Prešernovega sklada, mesta Ljubljane in Društva slovenskih skladateljev. Kot Škerjanec je tudi Bertoncelj docent na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Spored dua Škerjanec - Bertoncelj navaja v prvem delu sonati Debussyja in Beethovna.

Ludwig van Beethoven je napisal pet sonat za violončelo in klavir. Prvi dve op. 5, sta mladostni deli iz leta 1796, tretja je nastala l. 1808, zadnji dve op. 102, pa sta iz zadnjega ustvarjalnega obdobja velikega skladatelja.

Obe sonati op. 5 je Beethoven napisal za pruskega kralja Friedericha Wilhelma II., ki se je rad ukvarjal z glasbo. Za sonato v g-molu je značilna neka strastna zagnanost, ki je zaznavna tudi v marsikaterem Beethovnovem zgodnjem klavirskem delu. Neobičajna je razporeditev posameznih stavkov. Prvi stavek je Adagio sostenuto ed espressivo in šele v drugem — Allegro molto piuttosto presto — je skladatelj uporabil sonatno obliko.

Claude Debussy spada med najpomembnejše predstavnike glasbenega impresionizma. V svojih delih je izoblikoval svojstven glasbeni izraz, povsem je zavrgel romantični patos in s svojo občutljivo umetniško naravo razodel v tonskih podobah, v razkošnih zvočnih barvah, najgloblja doživetja.

Za Debussyjev izrazni način so morda najznačilnejše klavirske skladbe, najzrelejša pa so dela iz zadnjih let njegovega ustvarjanja, med njimi tri sonate: za violončelo in klavir, za flavto, violo in harfo ter za klavir in violino. Bile naj bi prva polovica šesterih sonat za različne instrumente, vendar druge polovice skladatelj ni utegnil napisati.

Debussyjeva sonata v d-molu za violončelo in klavir iz leta 1915 je grajena v ciklični obliki in je zanjo značilna čvrsta, linearna melodija, ki do neke mere zamenja za skladatelja tako tipično harmonsko barvitost.

Drugi del koncerta bosta slovenska umetnika pričela z izvedbo Pet liričnih melodij Lucijana Marije Škerjanca, skladatelja, ki je umrl pred desetimi leti in spada med najpomembnejše slovenske glasbene ustvarjalce.

L. M. Škerjanc je osebnost, ki je več kot pol stoletja izpopolnjevala in bogatila slovensko glasbeno kulturo. Bil je skladatelj, pianist, dirigent, pedagog in glasbeni pisec, nenehno snujočega duha, ki se zaveda živih potreb kulturne sredine.

Rodil se je l. 1900 v Gradcu. Glasbo je študiral najprej v Ljubljani in na praškem konservatoriju, nato kompozicijo pri Josephu Marxu in klavir pri Antonu Trostu na dunajski Visoki šoli za glasbo ,nakar se je izpopolnjeval pri Vincentu d'Indyju v Parizu ter dokončal študij dirigiranja pri Felixu Weingartnerju na baselskem konservatoriju. Od l. 1922 je poučeval glasbo v Ljubljani, kompozicijo na konservatoriju in kasneje na Glasbeni akademiji ter je vzgojil mnoge generacije skladateljev iz raznih krajev Jugoslavije. Bil je rektor Akademije za glasbo, dirigent Orkestralnega društva Glasbene matice in direktor Slovenske filharmonije. Od l. 1949 je bil član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Opus tega vsestransko zavzetega slovenskega glasbenika je zelo obsežen: pet simfonij, kantata «Sonetni venec», simfonične pesnitve, Gazele, štiri uverture, deset scenskih opusov, koncerti za klavir, violino, violončelo, flavto, klarinet, fagot, harfo itd. pet godalnih kvartetov, godalni kvintet klavirske skladbe, samospevi itn. Na področju glasbene publicistike so odlične njegove biografije slovenskih skladateljev, pa še učni pripomočki, priročniki, preko tristo esejev, glasbene kritike itd.

Vsa bogata dejavnost L. M. Škerjanca je prežeta s trdim strokovnim znanjem. V svojih estetskih naziranjih ni bil nikoli zaprt za nove in drugačne ustvarjalne naravnanosti.

Pet liričnih melodij je Škerjanc napisal l. 1953 in izkazujejo skladateljev izrazit smisel za zvočno barvitost.

Johannes Brahms je bil severnjaški, mračni in včasih fantastični sanjač, a tudi realist, ter romantik in klasik obenem. Prav zaradi te dvojnosti lahko njegovo umetnost označimo za klasično po obliki in romantično po inspiraciji. Vse življenje je vase zaprti skladatelj nekako nadaljeval Beethovnovo tradicijo, kar pri nekaterih povzroča zmotno mnenje, da je bil epigon in novoklasik, čeprav je v resnici eden od največjih in najbolj izvirnih mojstrov v zgodovini glasbe.

Brahms je napisal dve sonati za violončelo in klavir. Prva op. 38 je zgodnje delo iz leta 1865, druga op. 99 pa je iz zrele ustvarjalne dobe. Obe uživata pri violončelistih visoko priznanje, čeprav je prva v e-molu melodično bolj bogata in dojemljiva. Preprosta zgradba sonate op. 38 v e-molu, «pastoralne sonate» kot jo včasih imenujejo, upravičuje tudi njeno dostopnost pri poslušalcih.

Sonato v e-molu je Brahms začel komponirati l. 1862. Napisal je tri stavke a je počasnega izločil in kasneje dokomponiral nov fugiran finale. Prvi stavek je v sonatni obliki z mestoma sanjavimi, mestoma izrazitejšimi mesti, drugi je poetičen in lahkoten menuet z resnim osrednjim triom. Kljub liričnosti prvih dveh stavkov pa je sonata nekak izraz spoštovanja do J. S. Bacha: glavna tema prvega stavka je tesno povezana s «Contrapunctus» III. Bachovega dela «Umetnost fuge», fugato finala pa presenetljivo spominja na «Contropunctus» XIII. istega dela.

GOJMIR DEMŠAR

V SOBOTO 9. IN NEDELJO 10. T.M. POMEMBEN KULTURNI DOGODEK

Ob gostovanju zagrebškega gledališča «Komedija» z glasbeno komedijo «Rdeči otok» M. Bulgakova

Srečanje Konstantina Paustovskega z Bulgakovom (poglavje iz Knjige potepov)

Na pomlad je nekega mirnega in snežnega dne prišel k meni v Puškino Bulgakov. Tedaj je pisal roman Bela garda in si je za eno izmed poglavij vsekakor želel ogledati «snežene kape», majhne nanose snega, ki se v dolgi zimi naberejo na strehah, ograjah in drevesih.

Ves dan se je Bulgakov sprehajal po tisto leto opustelem Puškinem. Obstal je, opazoval in se zavijal v star, oguljen krznen plašč — bil je visok, suh, otožen. Imel je pronikave sive oči.

— Dobro je! — je odgovoril — Prav to sem potreboval. Kakor da se je v sneženih kapah zgostila vsa zimska tišina.

— Dekadent! — je Bulgakovu dejal Zuzenko — Vendar je hudičevo nadarjen tip. Krepko uri samega sebe.

Kaj je mislil s tem? Nisem ga razumel. Tedaj je Zuzenko prav tako nerazumljivo in nejevoljno pojasnil.

— Vtise zbira. Mojster!

Verjetno je imel prav. Bulgakov je hlastno požiral vse, kar je, če tako rečem, izbočeno v življenju okoli nas. Po končani gimnaziji sem Bulgakova izgubil z oči; šele sedaj sva se srečala v uredništvu lista «Žvižg».

To zimo je pisal Bulgakov svoje ostre novele, v katerih sta porog in groteska dosegla rušilno moč.

Spominjam se nemira, ki so ga povzročili njegovi članki in novele, kot so «Zapiski na manšetah», «Usodna jajca», «Hudičevstvo» in «Doživljaji Čičikova (poema v dveh točkah s prilogom in epilogom).»

Hudoženstveno gledališče je Bulgakovu predlagalo, naj napiše na podlagi svojega romana «Bela garda» gledališko delo. Bulgakov je zamisel sprejel in tako so nastali «Dnevi Turbinovih». To izmučeno in izredno delo je doživelo številne peripetije, prepovedi, toda vse je premagala pisateljeva nadarjenost in dramska prepričljivost.

Usoda Bulgakova je bila čudna in težka.

MHAT je prikazoval samo njegova stara dela. Po sedmi predstavitvi je bilo njegovo novo delo «Molière» prepovedano. Nehali so brati njegovo prozo.

Zelo je trpel zaradi tega, mučilo ga je in končno ni več vzdržal. Stalinu je napisal pismo, ki je izžarevalo vzvišeno dostojanstvo «ruskega pisatelja». V njem je vztrajal na edini in sveti pisateljevi pravici, da objavlja in se tako pogovarja s svojim ljudstvom in mu služi z vso silo svojega bistva. Odgovora ni dobil.

Bulgakov je žaloval. Ni mogel zaustaviti svoje književne misli. Ni mogel vreči na smetišče svoje domišljije. Za človeka, ki piše, ni in ne more biti hujše kazni.

Ker ni imel možnosti, da bi objavljal, je za svoje bližnje pisal čudne zgodbe — otožne in šaljive. Pripovedoval jih je doma, ob čajni mizici.

Žal je ostalo le malo teh zgodb ohranjenih v spominu. Večina jih je pozabljenih, ali pa so, če zapišemo v staromodnem jeziku, utonile v leto.

V otroštvu sem razločno videl Leto — počasno podzemsko reko s črno vodo, v kateri so zelo dolgo, vendar brez vrnitve, tonili predmeti, ljudje in celo človeški glasovi. Spominjam se takšne zgodbe.

Bulgakov baje piše vsak dan Stalinu, dolga in skrivnostna pisma in se podpisuje «Tarzan».

Stalin se vsakič začudi in celo malce prestraši. Radoveden je, kot vsi ljudje, in zahteva, naj Berija takoj poišče in privede avtorja pisem. Stalin se jezi: «V organih so brezdelneži, ki ne znajo ujeti enega samega človeka!»

Končno Bulgakova ujamejo in ga privedejo v Kremelj. Stalin ga pozorno, celo nekako dobronamerno opazuje, si prižge pipo in brez naglice vpraša:

— Ali mi vi pišete ta pisma?

— Jaz, Josip Visarinovič.

Molk.

— In — za kaj gre, Josip Visarinovič? — vpraša vznemirjeno Bulgakov.

— Nič. Zanimivo pišete.

Molk.

— Vi ste, torej, Bulgakov?

— Jaz, Josip Visarinoovič.

Zakaj nosite zakrpane hlače in pošvedrane čevlje? Joj, to ni dobro! Niti najmanj dobro.

— Tako pač... Kakor da bi bil naš zaslužek boren, Josip Visarinovič.

(Nadaljevanje na 12. strani)

V IZDAJI ZALOŽBE BOREC

Novi roman Toneta Svetine «Med nebom in peklom»

Če koga ni treba posebej predstavljati, potem je to Tone Svetina, najbolj bran slovenski pisatelj. Samo založba Borec je izdala in prodala preko 80.000 izvodov romanov tega pisatelja, da pri tem ne omenjamo izdaj drugih založb in številnih prevodov. Zato nas tudi ne preseneča, da je Svetina za svoj opus vojnih romanov (Ukana, Ognjeni krst, Volčiči, Med nebom in peklom) februarja letos dobil tudi Kajuhovo nagrado. In med deli, ki se uvrščajo v njegovo nagrajeno življenjsko delo je tudi najnovejši Svetinov roman MED NEBOM IN PEKLOM, ki je v dveh knjigah izšel pri založbi Borec, žal le v standardni opremi v 5000 izvodih. Tudi to je vojni roman, njegova posebnost pa je, da je posvečen osvobodilnemu boju na Primorskem in v okviru tega usodi Maslove družine iz Ostrožnega brda v Brkinih. Zato bo ta tekst še posebej zanimiv za ljudi iz Slovenskega Primorja, za starejšo generacijo, ki je sama sodelovala v osvobodilnem boju, pa tudi za mlajše, ki bodo iz tega romana nazorno spoznali trpljenje in boj svojih očetov. Pri tem ni odveč poudariti prav besede samega pisatelja, da bo samo tisto, kar bo zapisano, ohranjeno kot narodov dokument. Brez spomina pa ni zgodovine in brez zgodovine ni naroda. Že v tem je velik pomen tega Svetinovega romana, pa čeprav se v epilogu pisatelj tudi resignirano sprašuje, ali bodo mladi znali ceniti smrt Bečanove mame in kri, ki so jo njeni otroci prelili na vseh straneh, da bi z njo zaznamovali, kje je slovenska zemlja.

Roman Med nebom in peklom torej obširno pripoveduje o osvobodilnem boju na Primorskem, zlasti v Brkinih, pri čemer pa pisatelj slika, kot to za njegova dela sploh velja, na eni strani partizanske borce, na drugi strani pa tudi sovražnike, tujce in njihove domače podrepnike. Glavna osebnost pa je, če lahko tako zapišemo, primorsko ljudstvo, čeprav je v ospredju pripoved o družini Maslovih, po domače Bečanovih, z Ostrožnega brda. Pripoved o narodnem heroju Karlu Maslu, njegovih bratih in sestrah, ki so vsi, razen dveh najmlajših, sodelovali aktivno v boju za svobodo, in seveda tudi o očetu Bečanu in materi, ki je rodila enajst otrok in jih vzgojila v zavedne slovenske ljudi in aktivne borce za svobodo. Bečanovi materi in spominu nanjo je knjiga pravzaprav tudi posvečena. Čeprav o njej pisatelj posebej ne govori dosti, oziroma vsaj ne več kot o drugih članih Bečanove družine, pa je vendar čutiti prisotnost matere kot začetnice rodu, kot vzgojiteljice svojih otrok in njihove vodnice skozi življenje in boj. Navzočnost matere, ki je s svojim ravnanjem pripomogla, da so se vsi njeni otroci zoperstavili okupatorju in eni tudi za to žrtvovali svoja življenja je bralcu vseskozi prisotna. Tako Bečanova mati skupaj z otroki simbolično predstavlja slovensko ljudstvo, ki se je na Primorskem tako aktivno in enotno vključilo v boj za osvoboditev. Seveda pa Svetina kot izkušen pisatelj vojnih romanov tudi v tem svojem najnovejšem delu razgrinja pred bralcem široko panoramo osvobodilnega boja, že pred vojno, ko so se posamezniki upirali fašistični oblasti, pa zlasti od leta 1941, ko so Maslovi fantje prinesli z onstran nekdanje meje idejo upora in boja. Čeprav je dogajanje omejeno predvsem na Brkine in okolico, je prizorišče dogajanj tudi Kras, da ne govorimo o prikazu sovražnikovega delovanja v mestih. Kot v svoji Ukani, je Svetina pri prikazovanju sovražnikovega nasilja, konkretnega upora malih slovenskih ljudi, zlasti pa v slikanju spopadov, bitk in akcij, pravi mojster. Le da v najnovejšem romanu ne gre za Gorenjsko temveč za Brkine in Kras. Pri tem ni odveč poudariti, da je Svetina objektiven kronist. Na eni strani sovražnikov ne podcenjuje in omalovažuje, čeprav je vpraša nje, v koliko je pri vseh italijanskih fašističnih policijah zadel njihovo bistvo. Na drugi strani pa je Svetina objektiven tudi do naših ljudi. Nič ne skriva napak nekaterih vodilnih tovarišev, zlasti tistih, ki razmer na Primorskem niso poznali, pa so s svojim ravnanjem povzročali ne samo nejevoljo temveč tudi konkretno škodo. In tudi ne odrinjanja, da ne rečemo zapostavljanja narodnega heroja Karla Masla. Ta kritičnost, objektivna, zdrava in konkretna, je seveda tudi odlika Svetinovega pisanja in še posebej tega dela, ki samo potrjuje pisateljevo priznanje za zvestobo zgodovinski resničnosti. Pri tem ni odveč poudariti, da se Svetina ne navdušuje nad vojno. Nasprotno, Njegov roman Med nebom in peklom je protivojni roman, je delo, ki opozarja na nesmiselnost in strahote vojne, v kateri je vedno vprašljivo govoriti o zmagovalcu, temveč prej o uničenju. Pa čeprav je borba za osvoboditev naroda skrajno sredstvo, pa vendar tisto sredstvo, ki obstoj naroda najbolj potrjuje.

Ko ocenjujemo najnovejšo stvaritev Toneta Svetine lahko poudarimo tudi ugotovitev iz obrazložitve Kajuhove nagrade. Da gre za široko literarno fresko osvobodilnega boja, predvsem pa za odkrivanje resnice in potrjevanje zavesti narodove prisotnosti v dogajanjih, pri čemer velja poudariti še Svetinov neutesnjeni čustveni zanos, s katerim je oblikoval svojo pripoved. Nobeno delo ni brez napak. Nekateri bodo lahko Svetini očitali šabloniziranje pri slikanju sovražnikovega okolja, morda predolgo ekspozicijo v prvi knjigi, preširoko slikanje začetkov družine Maslo. Toda ob zajetnem romanu iz osvobodilnega boja na Primorskem, ob slikanju usode družine Bečanovih, ob prikazu primorskega ljudstva v usodnem času je Svetinov tekst veliko delo, objektivno, zanimivo in med prvimi tovrstnimi deli o Primorski, obenem pa umetniški protest proti vojni.

Sl. Ru.

OB ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU ZNANE IDRIJSKE SLIKARKE

Glavni, čeprav ne edini motiv Fanči Gostiše je njena stara, domača ter značilna Idrija

Razmere ji niso dopuščale, da bi se slikarsko šolala - Tudi pozno se je svojega najljubšega dela lotila - Doslej je imela že vrsto razstav - Kritiki so jo dobro ocenili

Našel sem jo v pripravah za dolgo pričakovano in že pred leti načrtovano slikarsko razstavo v Ferrari, namreč našo idrijsko slikarko Fanči Gostiševo, ki ji je stekla zibelka 4. aprila leta 1913.

Fanči Gostiša je umetnica samorastnica, z vsem, kar lepega, p. tudi napornega ta beseda pomeni. Rodila se je v rudarski Idriji, kar ji je gotovo vtisnilo svoj pečat in kar izpričuje tudi njen temperament. Izhaja iz številne in delavne idrijske družine: njen ded je bil «c.k. jamski posiovodja», avtoriteta in veličina, imel je deset sinov; oče pa je bil cenjen šolnik in upravitelj več idrijskih šol. V dveh zaporednih rodovih je prišlo iz te družine kar osem rudarskih inženirjev in strokovnjakov, nekateri z evropsko veljavo. Po očetu, ki je bil vsestransko umetniško usmerjen (učitelj risanja, rezbar, režiser) je Fanči prejela smisel in željo po umetniškem ustvarjanju, po svoji koroški materi, ki je bila doma iz Bajdiš nad Borovljami, pa je prav tako podedovala mehkobo in nagnjene za umetnost. Splošna talentiranost tako za glasbo kot za slikarstvo in še njena izredna sposobnost za tuje jezike (zna italijansko, nemško, angleško in francosko) — vse to ji v življenju ni veliko pomagalo, oziroma je bilo dobro za druge bolj kot zanjo samo.

Ko je oče moral kot slovenski učitelj na novo delovno mesto v Allianello pri Brescii, je za njim šla tudi družina, a jim je oče kmalu umrl v Brescii. Fanči, ki je že imela za sabo idrijsko osnovno in komplementarno ter dveletno trgovsko šolo (realke tedaj že ni bilo več), je v Brescii nadaljevala višjo trgovsko šolo, a jo je morala zapustiti zaradi svojega antifašističnega vedenja. Vrnila se je v Idrijo in se zaposlila v odvetniški pisarni, nato pa na anagrafskem uradu.

Skladatelj Vinko Vodopivec, ki je bil nekoč na obisku v Idriji in tam poslušal pevske zbore, je postal pozoren na mlado pianistko Fanči; vzpodbudil jo je za študij glasbe (klavirja) in jo napotil k profesorju Emilu Komelu. Privatno je začela študirati glasbo in se enkrat tedensko vozila na lekcije v Gorico (1939).

Motiv iz starega dela Idrije (olje)

Takoj po razpadu Italije je stopila v partizanske vrste, vendar je bila iz zdravstvenih razlogov kmalu demobilizirana. Leta 1944 so jo aretirali Nemci, bila je že obsojena na smrt, a so jo potem prek idrijskih in ljubljanskih zaporov odgnali v neko taborišče v Gornji Šleziji, blizu Wroclawa. Tu je nevarno zbolela; januarja 1945 je pobegnila iz taborišča, aprila 1945 se je prebila na Štajersko, junija pa se je vrnila domov v Idrijo.

Po vojni je največ let delala pri idrijskem rudniku kot pisarniška moč, a zaradi njene vsestranske razgledanosti, zlasti še znanja jezikov, so jo po navadi uporabljali tudi za druge, zahtevnejše naloge (na primer prevajanje strokovne literature). Še danes se nerada spominja, kako je «delala tlako» za nič kaj veliko pokojnino.

Za slikarstvo in umetniško šolanje ni bilo ne časa ne denarja, tako v njeni mladosti pod Italijo kot tudi pozneje. Čeprav je že v osnovni šoli kazala izreden dar za risanje, se zdi skoraj neverjetno, da je začela slikati razmeroma pozno, saj je prvo razstavo imela ko je dopolnila osemintirideset let. Četudi, kot rečeno, ni bilo misliti na kako akademijo, se je iz lastne potrebe, kolikor so ji razmere dopuščale, izpopolnjevala in pripravljala na slikarstvo s skiciranjem, risanjem in kopiranjem po raznih evropskih galerijah.

Njena prva razstava v domači Idriji (1961) je bilo pogumno, že drzno dejanje, saj je dotlej Idrija Gostiševo poznala le kot uradnico, prevajalko in cenjeno dijaško inštruktorico za jezike. Od tistega časa pa Fanči neprestano slika in tudi razstavlja.

Največ razstav je sicer imela v sami Idriji (1961, 1965, 1967, 1971, 1974, 1982, v koloniji tudi 1969, 1970), razstavljala pa je tudi v Tolminu (1964, 1979), Trbovljah (1964), Zagorju (1964), Kopru (1965), Ferrari (1974), Novi Gorici (1975), Piranu (1975), Kranju (1977), Soštanju (1977), Ljubljani (1977), Cerknem (1979) in Kanalu (1980). Najpomembnejši razstavi (tudi največji po obsegu) sta bili njeni razstavi v Idriji 1974 in 1982, z lepima katalogoma.

Leta 1968, po njeni četrti samostojni razstavi v Idriji, je umetnostni kritik Sandi Sitar v Primorskih novicah o njej takole zapisal: «Našla si je lasten likovni izraz, ki včasih spominja na dela nekaterih šolanih slikarjev, ki jih verjetno Gostiševa sploh ne pozna. Tako je, da kljub vsej individualni različnosti slikarji včasih vendarle niso daleč narazen. Tako se uvršča tudi idrijska slikarka v krog, kamor so se mnogi vključili mnogo laže in v mnogo ugodnejših življenjskih pogojih.»

Njen prvi in glavni motivni navdih, ki pa ni ostal edini, je bila tista stara in domača ter značilna Idrija, ki je zaradi nujnih, še večkrat pa tudi nepotrebnih, surovih posegov sedaj izgubila velik del svojega nekdanjega obraza, pravzaprav svoje duše. Zato so tiste slike danes že dragoceno kulturno zgodovinsko pričevanje in prav o njih se je l. 1977 ob njeni kranjski razstavi v razstavni zgibanki pohvalno izrazil kritik dr. Cene Avguštin, ki je Gostiševo primerjal s tistimi slikarji, ki so v svojih mestnih vedutah proslavili in za vedno ohranili svoje mesto od Vaupotičeve Ljubljane do drugih slikarjev in krajev, svoj zapis pa je tako zaključil: «V okviru slovenskega samorastniškega slikarskega snovanja predstavljajo idrijski motivi Fanči Gostiševe po svoji oblikovni in vsebinski zasnovi enega najvidnejših in najbolj privlačnih dosežkov. To je delo, ki bo ostalo in njegov pomen bodo morda v polni meri razumeli šele zanamci, ko jim bo prizadevanje Fanči Gostiševe zagotovo pomenilo enega najbolj celovitih sporočil o slikovitosti in lepotah Idrije.»

Občasno se je Gostiševa posvečala tudi portretom in v tej zvrsti je skoraj vedno uspela, saj je v barvah in potezah znala izraziti življenjsko pristnost bodisi strica z brki, starega rudarja s cigareto, kofetarice ali dobre, trpeče in pobožne matere.

Včasih je njena narava zakipela v razkošnem cvetju, zadnjih deset, enajst ali morda dvanajst let pa je začela odkrivati ne le bližnjo idrijsko okolico z romantično dolino Belce in Divjim jezerom v jesenskih barvah, temveč tudi stare domačije na Cerkljanskem in Tolminskem, zlasti v Baški Grapi.

Obok (olje)

Čeprav v njenih delih prevladuje oljna tehnika, je treba reči, da ji enako uspevajo akvareli, ki ji nastajajo prav tako hlastno, v hitrih zamahih kot olja, brez kakšnega posebnega naknadnega dodelovanja oziroma lepšanja. Pri slikanju je prav nič ne brigajo slikarski stili, čuti se popolnoma prosto in brez poprejšnjega preizkušanja meče barve na platno kot ji narekuje srce. Tudi se noče zatekati v marsikdaj samo modno družino naivcev, enostavno — hodi po svoji poti. Čeprav je to le zemljepisna oznaka in v strokovnem pogledu zelo malo pomeni, se mi zdi, da Fanči Gostiševi najlepše pristoji atribut «idrijska» slikarka. Njena rodna Idrija leži med gorami. Zelene gmote okoliških gričev in vrhov nekako pritiskajo na mesto v kotlinici. To človeka na neki način utesnjuje, hkrati pa ga še z večjo močjo vzpodbuja, da rad pogleda nad obzorje, da si zaželi duhovnega sveta, sveta lepote in umetnosti. Petsto let je Idrija rasla ob živosrebrnem studencu. Rudnik in njegova miselnost sta dajala prednost tehniki, realnemu svetu, a kljub temu je bilo vedno dovolj potrebe in tudi ljudi, ki so šli še za drugim ciljem. Med temi so umetniške duše, je tudi slikarka Fanči Gostiševa, ki ji niti nemila usoda, pa narodno in družbeno neugodne razmere nekoč pod Italijo niso mogle prepečiti, da slednjič ne bi prišla v vrsto likovnih umetnikov in si tu našla svojega lastnega mesta, pa četudi je bilo to možno šele precej let po vojni, v kateri je kot partizanka, potem pa kot aktivistka sama sodelovala, poleg tega pa še trpela v nemških taboriščih. Slike Fanči Gostiševe so polne lirizma, vendar ne sladkobne; so pristen izraz njene duševnosti in v njih najdemo humano sporočilo o ljubezni do narave, stvari in človeka.

TOMAŽ PAVŠIČ

V MOSKVI NOVI PREDPISI IN UKREPI

Za ponovno uvedbo «družbene higiene»

Policaji so se obvezali, da bodo žrtvovali po 80 ur dela, da bi v glavnem mestu SZ vladala red in mir - Tudi navijači so divji

MOSKVA — Za sovjetsko glavno mesto vsi tujci, ki jih pot pripelje sem, pravijo, da je zelo čisto mesto. In zares je Moskva zelo čista, posebno, če jo primerjamo s «čistočo» naših mest v zadnjih letih. Za Moskvo je tudi dolgo veljalo, da je to mirno in ponoči tiho mesto. Kaže, da je tako bilo, pa čeprav je tudi res, da smo pred dvema desetletjema veliko govorili in pisali o moskovskih huliganih, ki so postali pravzaprav pojem nočnih razgrajačev in pretepačev, nekakšni vzhodnjaški vandali. Če je to bilo pred kakimi dvajsetimi leti in je nato sledila razmeroma dolga doba miru in nekakšne «družbene higiene», se sedaj ponovno pojavljajo težave in so se na primer moskovski policaji obvezali, da bodo mimo ali poleg svoje službe žrtvovali po osemdeset ur na leto za to, da bi v glavnem mestu Sovjetske zveze vladala mir in red. Iz tega lahko sklepamo, da je nekdanja «služba prostovoljne družbene kontrole», ki so jo sestavljali prostovoljni civilni policaji, odpovedala, in da na moskovskih ulicah ni vedno vse v najboljšem redu.

Še več, prav te dni so objavili nekaj preprostih predpisov, ki naj bi s svojo strogostjo napravili malo reda. Pojav pijanega človeka na ulici ali na javnem mestu nasploh «žali dostojanstvo človeka in družbeno moralo», je rečeno v uvodu nekega zadevnega predpisa in «takšno obnašanje se bo odslej kaznovalo z globo od 3 do 10 rubljev». Če pa se bo ta način obnašanja ponovil, bodo kazni mnogo strožje, saj bo državljan, ki ga bodo drugič zajeli na ulici v pijanem stanju, moral odšteti od 10 do 30 rubljev. V primeru pa, da bo prišel policiji v roke človek izpod šestnajstih let starosti, bodo zanj plačali ali starši ali varuhi.

Moskovske mestne oblasti so poskrbele tudi za druge zadevne ukrepe, da bi «okrepile družbeni red in disciplino ter mirno življenje» v mestu, ki šteje sedaj že 9 milijonov prebivalcev. Tako bodo odslej strogo kaznovali nočne razgrajače, ki bi kalili nočno tišino od 11. ure zvečer do 7. ure zjutraj. Razgrajač bo pač odštel globo enega rublja. Če pa bo njegovo obnašanje hujše, ga lahko zadene kazen 9 rubljev. S podobnimi globami bodo kaznovali tudi ljudi, ki kadijo v prostorih, kjer je kajenje prepovedano, ki se kopajo v krajih, kjer je kopanje prepovedano in podobno.

Kaže, da so tudi v Sovjetski zvezi športni navijači nedisciplinirani in lahko rečemo tudi divji, kajti sicer bi sovjetske oblasti ne bile primorane tako postopati. S posebno odločbo se ureja obnašanje na športnih in tudi drugih javnih prireditvah. Tako so na športnih prireditvah prepovedane uporaba siren in drugih naprav za močne zvočne efekte, skratka na igriščih naj se navijač obnaša dostojno, v nasprotnem primeru ga bo zadela kazen, tudi zapor.

Kot smo že rekli, se je moskovska policija ponudila tudi za prostovoljno služenje, da bi v mestu vladala mir in red. Vsak policaj se je obvezal, da bo opravil osemdeset ur «prostovoljne službe», seveda v nočnih urah, kajti «zagotoviti je treba ljudem, ki se v nočnih urah vračajo z dela, posebno v obrobnih in predmestnih predelih varno vrnitev domov». Iz tega bi mogli sklepati, da se doslej ne dogaja vedno tako, oziroma da se vračamo spet v čase huliganstva, ko so pretepaško nastrojeni mladeniči brez vzroka napadali mirne ljudi.

Nobelova nagrada skoraj 300 milijonov

STOCKHOLM — Nobelovo nagrado za l. 1983 so krepko povečali in bo znašala kar 202.700 dolarjev, to se pravi skoraj 300 milijonov lir. Povečali so jo namreč kar za 30 odstotkov v primerjavi z lanskim letom in sicer v zvezi z dejstvom, da so v lanskem oktobru švedsko krono krepko devalvirali, tako da je v primerjavi z dolarjem pridobila kar 16 odstotkov.

Najmlajši praded je Bolgar

SOFIJA — Agencija BTA poroča, da je najmlajši praded na svetu bolgarski državljan Ilija Stojanov, kateremu se je rodil pravnuk, ko je bil star 53 let. Pred njim je bil najmlajši praded neki Španec, ki so ga vpisali v Guinnessovo knjigo rekordov, ker je postal praded pri 57. letu starosti.

Bolgarska tiskovna agencija v zvezi z novim «rekorderjem» pravi, da je hči Ilije Stojanova postala babica pri 30. letu. Poročila se je namreč, ko je bila stara 16 let in je pri 21. letu starosti imela že troje otrok, njena najstarejša hčerka pa je sledila materinemu zgledu in je pri nepopolnih sedemnajstih letih bila že mati dveh otrok.

RADIO TELEVIZIJA

NEDELJA, 3. APRILA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

10.00 Nabožna oddaja
10.10 Maša
12.30 Ko je življenje dar
13.00 DNEVNIK 1 — Ob 13. uri
13.30 DNEVNIK 1 — Vesti
14.00 V teku nedelje...
15.05 in 16.20 Discoring — tedenska oddaja o glasbi in ploščah
17.20 Muppet show s Paulom Simonom
18.30 Športne vesti Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.30 «L'amante dell'Orsa Maggiore» — 3. del TV nadalj.
21.50 Športna nedelja: Polčas košarkarske tekme play-offs
22.35 DNEVNIK
22.40 Športna nedelja, 2. del
23.00 Koncert Stefana Rossa
23.35 DNEVNIK 1 — Nočne vesti Vremenske razmere

Drugi kanal

10.00 Bolj zdravi in lepši
10.25 Monteverdi: Magnificat, secondo
10.50 Kamen Marka Pola — TV film
11.20 Sandokan — 4. epizoda
12.10 Opoldanski program: Rastline, živali, zvezde in druge stvari
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 Starsky in Hutch — TV film
15.10 Blitz — predstave, šport, kviz in običaji... Športne vesti: Mednarodni turnir v tenisu
17.15 Ameriška Hit Parade
17.30 Francija: Le Mans: Motociklizem
18.20 Blitz — predstava Napoved vremena
19.50 DNEVNIK 2
20.00 DNEVNIK 2 — Nedelja sprint
20.30 Mislili bomo v ponedeljek — glasbeni variete
21.35 Profesionals — TV film Je le lepa slika
22.25 DNEVNIK 2 — Nocoj
22.35 Micromega — dok. oddaja
23.30 Šolska vzgoja
24.00 DNEVNIK 2 — Nočne vesti

Tretji kanal

12.30 Di Gei glasba
13.30 Gipo Recital
14.15 17.25 Neposredni športni prenosi: Kolesarstvo Turin: Plavanje
17.25 «Inverno di malato»
18.25 Ophira — 1. del nadalj.
19.00 DNEVNIK 3
19.15 Deželne športne vesti
19.35 Po turneji
20.20 Posebna oddaja programa Orecchiocchio
20.30 Športne kronike, razgovori, intervjuji in debate
21.30 Baročni praznik — 5. del
22.30 DNEVNIK 3
22.50 Posebna oddaja s F. R. David
23.10 Profil skladatelja: Lino Liviabella

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.05 Poročila
9.10 Živ, žav — otroška matineja
9.35 P. Turrini — W. Pevny: Alpska saga, avstrijska nadalj.
11.40 625
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Poročila
14.35 Visok pritisk, zabavno glasbena oddaja
15.30 Kralj Rihard in križarji, ameriški film
17.20 Poročila
17.25 Naš kraj: Ljubstava
17.40 Športna poročila
17.55 Veliki cirkus, dok. film
18.20 Portreti: Evgen Sajovic
18.55 Ne prezrite
19.10 Risanka
19.22 TV in radio nocoj
19.24 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 A. M. Car — Ž. Mitrovič: Savamala, TV nadalj.
20.40 TV plošča: «Atomsko sklonišče»
21.00 Športni pregled
21.30 Izviri — zlati griči hrvaškega Zagorja: Meje sveta, dokumentarec
21.50 Poročila

Koper

15.00 Boks: Priština — jug. prvenstvo
17.45 Ponovitev filma
19.30 TVD — Stičišče
19.45 Mladi policaji - serijski film
20.30 Kraljica za Cezarja — film
22.05 Sedem dni
22.20 Španske operne zvezde: Teresa Berganza

Zagreb

13.00 Jugoslavija, dober dan
13.30 Družbeni problemi na vasi: Pridelovanje hrane
14.30 Narodna glasba
15.00 Freske Jugoslavije
17.15 Nedeljsko popoldne
19.30 TV dnevnik
20.00 Savamala, TV nadalj.

PONEDELJEK, 4. APRILA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

10.00 Jackson Five — risanka
10.20 Veliki samotarji
11.00 Giselle
13.00 Posebna oddaja o knjigah — Potovanja
13.25 Vremenske razmere
13.30 DNEVNIK
14.00 Poirot in zadeva Amanda — film
15.30 «L'amante dell'Orsa Maggiore» — ponovitev TV nadalj.
17.00 DNEVNIK 1 — Flash
17.05 Neposreden prenos preko tvoje antene
17.10 Remi — risani film
17.30 Vsi za enega
18.00 Topolino story — risanka
18.20 Nabožna oddaja
18.50 Komični film s Stanliom in Olliom
19.00 Italija zvečer
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.30 «Soldati a cavallo» - «Vojaki na konju» — film Režija John Ford; igrajo John Wayne, William Holden, Costance Towers, Athena Gibson, Anna e in drugi.
22.25 DNEVNIK
22.35 Srečanje s kinematografijo
22.45 Posebna oddaja DNEVNIKA 1
23.40 DNEVNIK 1 — Nočne vesti Vremenske razmere

Drugi kanal

10.00 V poklon Wagnerju: «Parsifal» — drama v treh dejanjih
11.10 Risanka
12.20 Zaklad Alfeusa Winterborna TV film
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 Tandem
13.50 Paroliamo
14.00 Risanka
14.10 Paroliamo, 2. del
14.30 Blondie — TV film Blondie vzgaja Birillina
15.15 Risanka
15.30 «C'era una volta...» — «Bilo je nekoč...» — film Režija: Francesco Rosi; igrajo Sophia Loren, Omar Sharif, George Wilson, Dolores Del Rio in drugi.
17.30 DNEVNIK 2 — Flash
17.35 Mladi in zgodovina — TV film Prva ljubezen
17.50 Stereo
18.50 Starsky in Hutch — TV film Napoved vremena
19.45 DNEVNIK 2
20.30 «Un pezzo di cielo» — «Košček neba» — 1. del TV nadalj., po avtobiografskem delu Janine David
21.35 Denar, denar — 7. del
22.35 DNEVNIK 2 — Nocoj
22.45 Basil in Sybil — TV film
23.40 DNEVNIK 2 — Nočne vesti

Tretji kanal

16.30 in 17.30 Discoslalom —
18.25 L'orecchiocchio
19.00 DNEVNIK 3
19.30 Ponedeljkove deželne športne vesti
20.05 Šolska vzgoja: Didaktične komunikacije
20.30 Evropska kulturna bogastva
21.30 DNEVNIK 3
21.40 Šolska vzgoja;
22.10 Ponedeljkov proces športnim dogodkom
23.15 DNEVNIK 3

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.35 in 10.35 TV v šoli TV koledar, Kultura govora, Makedonščina, Odmor, Povej mi, povej, Vrt, Podravina, Pesnik življenja (Nazor), Dolina Inda, V izobraževalnem centru Nikola Tesla, Botanik.
17.20 Poročila
17.25 Smogovci, otroška serija
17.55 Sodobna medicina: Spolne bolezni niso zatrte
18.25 Obzornik
18.45 Glasba za mlade
19.15 Risanka
19.26 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 A. Hieng: Dež v Piranu, TV igra
20.50 Spoznano - neznano, oddaja o znanosti

Koper

14.00 in 17.00 Odprta meja

Danes bodo v okviru oddaje «Odprta meja» med drugim predvajali tudi naslednje vesti:

TRST — Volitve in polemike
TRST — Velikonočne počitnice in nakupovanja
GRADEŽ — Ribe
TRŽIČ — Kosovelov večer

17.20 TVD — Novice Ponedeljkov športni pregled
17.35 TV šola
18.00 Ponovitev filma
19.30 TVD — Stičišče
19.45 Z nami pred kamero — oddaja v živo
20.30 Inšpektor Bluey — serijski film
21.21 Turistični vodič
21.30 TVD Danes —
21.45 Ponovitev filma
23.05 Lepotna kirurgija

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Veliki orkestri; 10.00 Poslušali boste: 10.30 Mladinski oder; 11.15 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 in 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Beneški kabaret; Šport in glasba.

KOPER

(Slovenski program)

8.00, 13.30, 16.30 Poročila in Primorski dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Veselo v nedeljsko dopoldne; Za zdravje in Prometni servis; 8.00 Ekonomska priporočila; Objave, glasba ter kmetijska oddaja: upadanje kmečkega prebivalstva; 13.00 Popoldne na valu Radia Koper in Humoristični prispevek; 13.40 Sosednji kraji in ljudje; 14.20 Glasba po željah; 15.30 Radio Koper na obisku Pri zeleni bratovščini; 17.00 Primorska poje; 17.30 Nedelja na športnih igriščih.

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov
UKW — Beli križ 102,0 MHz
UKW — Koper 98,1 MHz
UKW — Nanos 88,6 MHz

KOPER

(Italijanski program)

7.15, 10.30, 12.30, 13.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 9.30 Lucianovi dopisniki; 10.00 Glasba; 10.35 La girandola; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Svet mladih; 12.00 Sedem plus sedem; 12.10 Glasba po željah; 14.30 Glasbeni trg; 15.15 Stisk roke; 15.30 Glasba; 16.00 Count down; 16.30 Glasba; 17.45 in 18.45 Glasbeni program.

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 256,4 metra ali 1170 kilohertzov
UKW — Beli križ 97,7 MHz
UKW — Koper 89,3 MHz
UKW — Nanos 101,0 MHz

RADIO 1

8.00, 9.57, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 in 7.00 Glasba in besede za praznični dan; 8.50 Kmetijska oddaja; 9.30 Romance Francesca Paola Tostija; 13.20 Italija poje; 14.00 Radio 1 - za vse; 16.00 Posebna velikonočna oddaja; 18.30 Glasovi v predalu; 19.30 Glasbeni odmor; 20.00 Don Pasquale drama v treh dejanjih; 23.05 Orkester v večeru.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00-7.05 Triperesna deteljica; 8.00 Radio 2 - predvaja; 8.45 Zgodba dolga milijon; 9.35 «L'aria che tira»; 11.00 «Danes kot danes»; 12.00 Tisoč in ena pesem; 12.48 Hit Parade 2; 13.41 Sound track; 14.30 Nedelja z nami; 19.50 Glasbeni trenutki; 21.00 Glasba in kino; 22.50 Lahko noč, Evropa.

LJUBLJANA

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Radijska igra za otroke; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.05 Pihalne godbe; 14.20 Humoreska tedna; 14.45 Z majhnimi ansambli; 15.10 Pri nas doma; 15.30 Nedeljska reportaža; 15.55 Pojo amaterski zbori; 16.20 Popoldanski simfonični koncert; 17.05 Priljubljene operne melodije; 17.50 Zabavna radijska igra; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasbena tribuna mladih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Disko, disko; 0.05 Nočni program.

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.30 Dobro jutro po naše; 9.00 Vstajenjski motivi v besedi in glasbi; 9.30 S koncertnega in opernega repertoarja; 10.30 Mladinski oder; «Vstajenje»; 10.50 Paleta orkestrov; 11.30 Poldnevniški razgledi: Beležka; 12.00 Literarne sugestije; 13.20 Gospodarska problematika; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Tone Svetina: «Ukana»; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Veselo športno popoldne; 17.00 J. S. Bach: Velikonočni oratorij za soliste, zbor in orkester; 18.00 Od Milj do Devina; 18.30 Priljubljeni motivi.

KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro in Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved in Cestne razmere; 6.45 Prometni servis in Napoved; 7.15 Val 202; 12.40 Popoldne na valu Radia Koper; 13.00 Zanimivo; 13.15 Glasbena šola; 13.40 Glasbene želje poslušalcev; 14.00 Prisluhnite med glasbo; 14.30 Naši zbori; 14.45 Glasbene želje poslušalcev; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 17.00 Zaključek

KOPER

(Italijanski program)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Glasbeni program; 10.10 Zdravo, mladi; 11.00 Svet mladih; 11.35 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Pesem tedna; 15.20 Glasba; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Glasbeni program; 17.32 in 18.45 Glasba.

RADIO 1

8.00, 10.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00-8.30 Glasbena kombinacija; 9.00 Glasbeni program z Mino; 11.10 Top and roll; 11.34 Rossini: «Ženske»; 12.00 Ulica Asiago Tenda; 13.25 Poštna kočija; 13.25 Master; 14.30 Dabadam bam bam; 17.30 Globetrotter; 18.05 Mali koncert; 18.35 Šolska vzgoja; 19.30 Radio 1 - jazz '83; 20.00 Potovanje gospoda Perrichona; 21.30 Folklorna glasba; 22.00 Objektiv Evropa; 22.35 Za zavesami.

LJUBLJANA

6.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.10, 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Aktualni problemi marksizma; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica za mlade risarje; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.00 Na dnevni dan; 12.10 Veliki orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Pri zborih jugoslovanskih postaj; 14.25 Naši poslušalci čestitajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.50 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Na ljudsko temo; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom B. Franka; 20.00 Kulturni globus; 20.10 Prisluhnite, izberite...; 21.05 Glasba velikanov: J. S. Bach; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Iz našega glasbenega arhiva; 23.05 Branko Šömen: Pesmi; 23.15 Ob domačem ognjišču; 0.05 Nočni program.

TEDENSKI SPORED JUGOSLOVANSKE TELEVIZIJE

TOREK, 5. aprila 1983
LJUBLJANA

9.05, 10.35 TV v šoli, 16.25 Šolska TV, 17.25 Poročila, 17.30 Zbis - Zlati čeveljčki, 17.55 Glasba narodov - Mehika, 18.25 Obalno-kraški obzornik, 18.40 Pisani svet, 19.10 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 20.00 Vzhodno od raja, 1. del ameriške nadaljevanke, 20.50 Aktualno, 22.20 Poročila.

KOPER

13.30 in 17.00 Odprta meja, 17.30 TVD novice, 17.35 TV šola, 18.00 Inšpektor Bluey — serijski film, 19.00 TVD stičišče, 19.45 Z nami pred kamero, 20.30 Takoj se bo končala najina noč — film, 22.10 Turistični vodič, 22.25 TVD danes, 22.40 Dokumentarna serija.

SREDA, 6. aprila 1983
LJUBLJANA

9.25 in 10.35 TV v šoli, 17.35 Poročila, 17.40 Ciciban, dober dan, 17.55 Zbori iz Vojvodine, 18.25 Notranjski obzornik, 18.40 Oropana blagajna, 18.50 Madžarska svatba, folklorno glasbena oddaja, 19.10 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Plavajoča ledena plošča, 21.00 Šepetanje v vetru, 21.30 Rossiniana — balet.

KOPER

13.30 in 16.30 Odprta meja, 17.00 Košarka, 18.30 TV šola, 19.00 Komike, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Z nami pred kamero, 20.30 Nogomet: Evropski pokali, 22.15 Turistični vodič, 22.30 TVD danes, 22.45 Sodelavci — serijski film.

ČETRTEK, 7. aprila 1983
LJUBLJANA

9.05 in 10.35 TV v šoli, 16.50 Šolska TV, 17.50 Poročila, 17.55 Živali v gibanju, 18.25 Ljubljanski obzornik, 18.40 Na sedmi stezi, 19.10 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 20.00 Trednik, 21.00 Francija v šansonu, 21.25 Dolgo iskanje: Duh protestantizma v ZDA, 22.15 Poročila.

KOPER

13.30 in 17.00 Odprta meja, 17.30 TVD novice, 17.35 TV šola, 18.00 Sodelavci — serijski film, 19.00 Eurogol, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Z nami pred kamero, 20.30 Obzorja, 22.00 Turistični vodič, 22.15 TVD danes, 22.30 Kdo pozna umetnost?

PETEK, 8. aprila 1983
LJUBLJANA

8.55 in 10.35 TV v šoli, 17.25 Poročila, 17.30 Domači ansambli, 18.00 Risanka, 18.25 Obzornik, 18.40 Koruza, 19.05 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Bolnišnica na koncu mesta - nadaljevanka, 21.00 Propagandna oddaja, 21.05 Zrcalo tedna, 21.25 Nočni kino, Mila ptica mladosti — film, 23.30 Poročila.

KOPER

13.30 in 17.00 Odprta meja, 17.30 TVD novice, 17.35 TV šola, 18.00 Visoki pritisk, 19.00 Aktualna tema, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Z nami pred kamero, 20.30 Zasebno življenje — film, 22.00 Turistični atlas, 22.15 TVD danes, 22.30 Prijatelji — TV drama.

SOBOTA, 9. aprila 1983
LJUBLJANA

8.00 Poročila, 8.05 Zbis, 8.25 Ciciban, dober dan, 8.40 Smogovci, 9.10 Tarzan, 9.35 Pisani svet, 10.05 Zvoki godal, 10.25 Živali v gibanju, 10.50 Bistre vode, 11.20 Poročila, 15.10 PJ v nogometu, 17.00 PJ v košarki, 18.30 Galaktika, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Mož z zlato roko — film, 22.00 Dober večer, 22.45 Poročila.

KOPER

17.15 Nogomet, 19.00 Tajna služba — film, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Z nami pred kamero, 20.30 Zasebno življenje — film, 22.00 Turistični atlas, 22.15 TVD danes, 22.30 Prijatelji — TV drama.

SOBOTA, 9. aprila 1983
LJUBLJANA

8.00 Poročila, 8.05 Zbis, 8.25 Ciciban, dober dan, 8.40 Smogovci, 9.10 Tarzan, 9.35 Pisani svet, 10.05 Zvoki godal, 10.25 Živali v gibanju, 10.50 Bistre vode, 11.20 Poročila, 15.10 PJ v nogometu, 17.00 PJ v košarki, 18.30 Galaktika, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Mož z zlato roko — film, 22.00 Dober večer, 22.45 Poročila.

KOPER

17.15 Nogomet, 19.00 Tajna služba — film, 19.30 TVD stičišče, 19.45 Z nami pred kamero, 20.30 Zasebno življenje — film, 22.00 Turistični atlas, 22.15 TVD danes, 22.30 Prijatelji — TV drama.

SOBOTA, 9. aprila 1983
LJUBLJANA

8.00 Poročila, 8.05 Zbis, 8.25 Ciciban, dober dan,

Vesele velikonočne praznike vam želijo

CVETLIČARNA **Angela**
BOLJUNEC 41 — Tel. 228-855
Nudi vse vrste cvetja: poročne šopke, rastline in vence.
Nasveti in zdravila za gojenje vaših rastlin.

JESTVINE
SILVANO STAREC EMI
TRST
Ul. S. Pelagio 20

FODERAMI
A. PEPTOT
TRST
Ul. Ginnastica 22

GOSTILNA
AL PONTE
Crevatin
Noghere - Pri Orehu 131
Tel. 231-106

ZALOGA GRADBENEGA MATERIALA
cradfer s.d.f. E. CAH
plastične cevi — peči — keramika — sanitarije — izolacija
BOLJUNEC 340 — Tel. 228-166

TISKARNA
graphart
STUPAR VINICIO
TRST — Ul. Rossetti 14
Tel. 772-151

STAC
34133 TRST
Ul. F. Severo 20
P.O. Box 989
Tel.: 040/60518
Telex 460636 STAC I
M. Schart
PROIZVAJA:
Električne vodne črpalke — električne, bencinske in diesel kompresorje — bencinske in diesel generatorje za električni tok
NAJVEČJI SLOVENSKI PROIZVAJALEC V SEKTORJU
Izvoz v 26 držav PODRUŽNICE: Jeddah (S. Arabija) Djibouti - Philadelphia (ZDA) - Kairo - Beirut

CARNIEL s.n.c.
TRST
Ul. S. Caterina 11, tel. 631-277
otroška obutev
žensko spodnje perilo

CVETLIČARNA
SAVINA
TRST — Ul. dell'Istria 10
Tel. 755-590

MESNICA
GRDINA - ŽERJAL
BOLJUNEC 371
Tel. 228-405

PRODAJA
LANCIA
AUTOBIANCHI

ELEKTROMEHANIČNA DELAVNICA
STELLA
di FURLAN & STELLA
TRST
Ul. Cologna 4 — Tel. 571-152

POHIŠTVO
Korošič
TRST, Ul. S. Cilino 39 - tel. (040) 54-390
vošči vesele velikonočne praznike

ZALOGA GRADBENEGA MATERIALA IN KURIVA
KARLO ČOK
LONJER 236 — Tel. 910-124

Konjušnica Rosandra
JAHALIŠČE V BOLJUNCU
JAHANJE IN JAHALNA ŠOLA
MARIO in PAOLO GIOTTA
BOLJUNEC 67 — Tel. 228-483

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO
KMETIJSKI STROJI VSEH VRST
KMETIJSKA ZADRUGA - Trst
z o. j.
SEDEŽ: TRST, Ul. Foscolo 1 - Tel. 794-386
POSLOVALNICI:
TRST, Ul. Flavia 62 Tel. 812-397
MILJE, Ul. Tonello 6 Tel. 272-494
UPRAVA IN SKLADIŠČE: Industrijska cona Terza Traversale Est Tel. 817-325

Jasmine
FURLAN LICIA
ŽENSKO PERILO - HALJE
KOPALKE
TRST - Ul. Mazzini 41
Tel. 040/65-913

MESNICA
PANGERC SERGIO
DOMJO 33
Tel. 820-346

SADJE IN ZELENJAVA
CELESTINA GRUDINA
Lonjerska cesta 177

GOSTILNA
PRI STUDENCU
STRAIN
DOLINA 40 — Tel. 228-116
Ob petkih zaprto

restavracija bar

«LA MARINELLA»
TRST Miramarski drev. 323 — Tel. 410-986
Za vsako svečano priložnost spomnite se na naše ribje specialitete

SUPERMARKET
Despar DOMIO
Guido Jez
DOMJO 157
Tel. 826-541

REZERVOARJI ZA TEKOČA GORIVA
La Combustibile
34010 TRST DOMJO 38 - tel. 820.331 - 810.252
SERVIZIO TOTAL
PRODAJA NA DROBNO:
- plinskega olja
- kerosina za ogrevanje
- kurilnega olja (nafte)
- rezervoarjev
- olja za motorje in industrijsko uporabo
- drv
- premoga
- premoga za ražnje

Celestino Danieli
- VODOVODNI MATERIAL IN ARMADURE
- MANSARDNA OKNA IN PODSTREŠNE STOPNICE
- KAMINI Z IZKORISTKOM TOPLEGA ZRAKA IN VODE
- OPEČNI IN ŠAMOTNI MATERIAL
- ŠAMOTNI DIMNIKI
- ZVOČNA IN TOPLOTNA IZOLACIJA
- IZOLACIJA PROTI VLAGI IN ZA VODNO TESNENJE
- OKRASNE PLOŠČE IZ STIROPORA
- FASADNI MATERIALI

34016 OPČINE (Trst)
Narodna ulica 77 Tel. (040) 211-034

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA
Valetič Ivo in Karis Jožita
optika Viki foto·kino
kontaktne leče
TRST — Ulica Buonarroti 6 — Telefon 772-996
(prečna Ul. Rossetti)

VELOX S.a.r.l.
IMPORT - EXPORT RAPPRESENTANZE
34133 TRST
Ul. Rismondo 9
Tel. 761-884 - 761-819
Ekskluzivna glavna zaloga:
ROGAŠKA mineralna voda - vrelec DONAT
RADENSKA mineralna voda
PRŠUT S. DANIELE
KRAŠKI TERAN
PIVO PUNTIGAM
in REININGHAUS - GRAZ - AUSTRIA
MINERALNA VODA in PIJAČE PLOSE

URARNA IN ZLATARNA
KARLO MIKOLJ
TRST — Campo S. Giacomo 3
Tel. 795-881

HOTEL RESTAURANT
SONIA
DOMJO 47
Tel. 820-229

FRIUL EXPORT s.r.l.
IMPORT-EXPORT-RAPPRESENTANZE
UVOZ - IZVOZ
Filiala TRST — Scala Belvedere 1
Tel. 43-713, 43-714 — Telex 460319
Sedež VIDEM — Ul. Adige 27/7 — Tel. 0432/52967

Cremcaffè PRIMO ROVIS
vošči vsem svojim klientom, potrošnikom in pravim ljubiteljem kave
vesele velikonočne praznike

pod vsako streho...
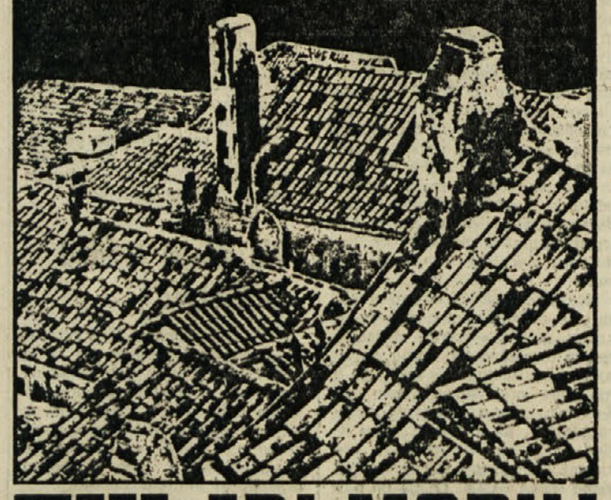
EDI MOBILI
Zastopnik kuhinj moretuzzo
TRST Ul. Balamonti 3 - tel. 820766
Ul. Di Vittorio 12 - tel. 813301

GOSTILNA **«Pri vodnjaku»**

Guštinčič Gigi

ZAPRTO
OB ČETRTKIH

JEZERO
Telefon 228-211

JESTVINE - DROGERIJA

SILVAN GRGIČ

PADRIČE 37-54
Tel. 226-293

GRADBENI MATERIAL
IN ŽELEZNINA

DANEU ALOJZ

OPČINE
Proseška 13
Tel. 211-044

GOSTILNA

GRGIČ

PADRIČE 36
Tel. 226-112

„Locanda Mario"

VRT
BAR - SOBE
PARKIRIŠČE

Lovske specialitete Žabe

Zaprto ob torkih

DRAGA S. ELIA — Tel. 228-173

MESNICA - UVOZ ŽIVINE IN MESA

ALBIN BAK

PADRIČE 116
Tel. 226-184

TRGOVINA JESTVIN - TOBAKARNA
PRODAJA PLINA AGIPGAS - PUBLIGAS

KARLO KALC

GROPADA 97
Tel. 226-366

Društvena gostilna

Novi najemnik DEBENJAK NADA

vošči vesele velikonočne praznike

OPČINE — Proseška ul. 39/a — Tel. 213803

GOSTILNA

MAHNIČ

Najemnik
ANGELA METLIKA

BAZOVICA
Ul. I. Gruden 29

PEKARNA

RUDOLF MARC

BAZOVICA, Ul. S. Kosovela 24
Tel. 226-171

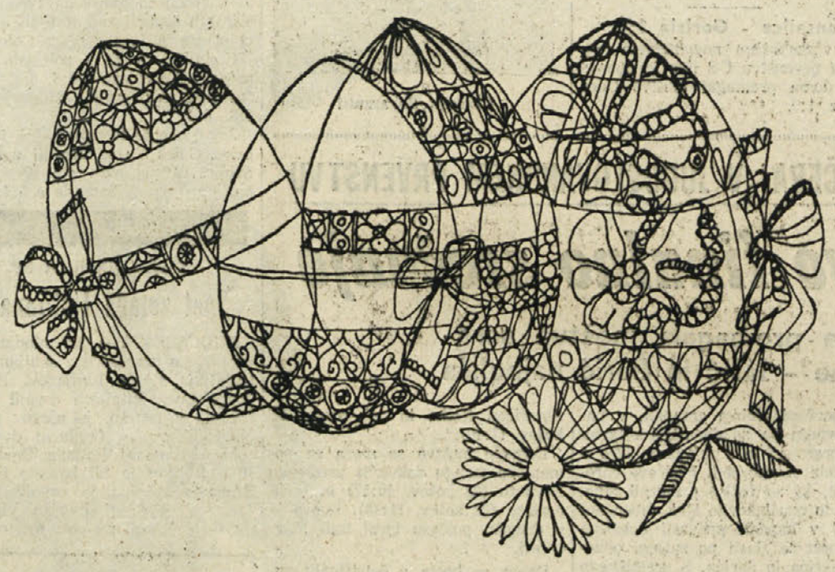

MESNICA

DANIELI MARINO

OPČINE
Narodna ul. 69
Tel. 211-097

GOSTILNA

«PRI POŠTI»

LILIANA BONTEMPO

bedra - divjačina - sveže ribe - veliki krofi

BAZOVICA — Ul. I. Gruden 56
Tel. 226-125

FOTO

SEDMAK

PROSEK 131
Tel. 225-394

Se priporoča!

PEKARNA - SLAŠČIČARNA

ŽUŽEK

TRST — Ul. Giulia 39

TOBAKARNA
IN PRODAJALNA
ČASOPISOV

SEDMAK

PROSEK 151

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA «DESPAR»

G. PONTARI & C.

vam nudi vsak teden
posebne ponudbe

OPČINE - NARODNA 63
TEL. 212-197

GOSTILNA

«Nove sorelle»

MONFAGGIO ENNIO

PROSEK 167
Tel. 225-146

Društvena gostilna na Proseku

PROSEK 280 - Tel. 225-137

**se priporoča
in želi cenjenim gostom
vesele velikočne praznike**

PRVOVRSTNE DOMAČE JEDI IN DOMAČA VINA
LEPA DVORANA
PROSTOREN VRT V SREDIŠČU VASI

SREČKO OREL

DEVINŠČINA 6 — PROSEK — Telefon 225-149

SOBNE RASTLINE
SPOMLADI: VELIKA IZBIRA ENOLETNIC

RESTAVRACIJA

VLADI LUXA

PROSEK 539
Tel. 225-398

HOTEL - RESTAVRACIJA

KRAS

PRI BOŽOTU

RISTORANTE ALBERGO CARSO 1835

REPENTABOR 1
Tel. 227-113

POHIŠTVO

TRST — PROSEK — Tel. 225-277

MESNICA

RAVBAR BORIS

KRIŽ 193

AVTODELI

A. VECCHIET

Nadomestni deli FIAT - mopedi

34011 NABREŽINA 166

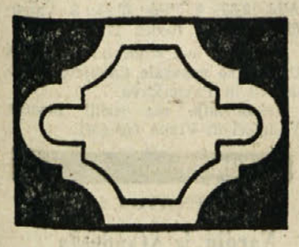

ROLICH

NABREŽINA
Kamnolom, 35/E
Tel. 200-371

KERAMIČNE PLOŠČICE
SANITARIJE

CVETLIČARNA

KOSMINA

NABREŽINA 108/A
Tel. 200-375

ZALOGA PAPIRJA

GUIDO ZIDARIČ

NABREŽINA 120/bis
Tel. 200-232

GOSTILNA
IN TOBAKARNA

GRILANC

Najemnik BASTIANČIČ

SALEŽ 59
Tel. 229-113

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA

LEGIŠA

SESLJAN 41
Tel. 209-147

BAR

TERZONI-TERČON

NABREŽINA 143

ŽELEZNINA
IN DROGERIJA

TERČON

SESLJAN 27/A
Tel. 299-920

MARMORNO PODJETJE

«ZIDARIČ»

SEMPOLAJ 4/B

GOSTILNA

SARDOČ

PREČNIK 1/B
Tel. 200871

GRADBENI MATERIAL

TERČON

najemnika Zbogar Orlando in Ret Ezio

SESLJAN 27/A
Tel. 299-259

ŽELEZNINA

Rožica Terčon-Pertot

NABREŽINA 124
Tel. 200-122

GOSTILNA
IN TRGOVINA JESTVIN

GRUDEN

SEMPOLAJ 49
Tel. 200-151

BAR

KANIN

pristna vina in domača kuhinja

SEMPOLAJ 18 — tel. 200-963

FRIZERSKI SALON

SONJA ROLIČ

NABREŽINA
Tel. 200-203

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA

JAZBEC

NABREŽINA (center)
Tel. 200-174

NOGOMET

VČERAJ V PRVENSTVU C-1 LIGE

TRIESTINI ZELO POMEMBNA TOČKA

Osvojila jo je v gosteh proti Carrareseju - Ugodno kolo za Tržačane

Carrarese - Triestina 0:0

CARRARESE: Aliboni, Bobbiessi, Rossi, Savino, Panizza, Toffi, Remondina, Di Carlo (od 70. min. Bosco), Bressani, Menconi, Araldi (od 36. min. Del Nero).

TRIESTINA: Nieri, Costantini, Trevisan, Leonarduzzi, Mascheroni, Zanini, De Falco (od 66. min. Mariani), Tolfo, Pasciullo, Ruffini, Ascagni (od 85. min. Strukelj).

SODNIK: Boschi iz Parme.

KOTI: 6:4 za Carrarese.

GLEDALCEV: 14.000.

CARRARA — Triestina je na težkem gostovanju osvojila izredno pomembno točko proti moštvu Carrareseja. Nedvomno so v tržaškem taboru s to točko zadovoljni glede na včerajšnje razplete na ostalih igriščih tega prvenstva. Tržačani so namreč ohranili enako prednost na lestvici in z neodločenim izidom v Carrari napravili tudi lep korak naprej po poti do napredovanja v višjo ligo.

Včerajšnje srečanje ni bilo na posebno visoki kakovostni stopnji. Obe ekipi sta namreč igrali v «strahu» pred porazom. Sicer pa je bilo že ob vstopu Triestine na igrišče jasno, kakšne so namere tržaškega trenerja Buffonija. Dovolj je namreč, da povemo, da je v vlogi srednjega napadalca igral branilec Pasciullo . . .

Nogometaši Carrareseja so bili še posebno nevarni v začetku in proti koncu srečanja. Sicer pa se je tekma v glavnem odvijala na sredini terena, tako da sta bila oba trenerja praktično brezposelna. Vratar Nieri je namreč prvi in zahtevnejši poseg opravil v 70. minuti.

Izid brez zadetkov pa je pravično plačilo za obe moštvi. Od Triestine so bili najboljši Leonarduzzi, Mascheroni in Ascagni, pri domačinih pa sta se najbolj izkazala Savino in Del Nero.

Igor Pavletič

VČERAJ V B LIGI

Milan in Lazio igrala neodločeno

V včerajšnjem, 28. kolu sta tako vodilni Milan kot drugovrščeni Lazio igrala neodločeno, Como pa je premagal v gosteh Bologno in je tako sedaj sam na tretjem mestu lestvice. Bolonjčani pa so kar predzadnji.

IZIDI 28. KOLA

Bari - Arezzo 0:0; Bologna - Como 0:1; Campobasso - Cremonese 1:1; Cavese - Milan 2:2; Monza - Reggiana 2:0; Palermo - Lazio 0:0; Perugia - Foggia 1:0; Pistoiese - Catania 1:0; Sambenedettese - Atalanta 0:0; Varese - Lecce 0:0.

LESTVICA

Milan 40; Lazio 37; Como 33; Catania, Cremonese in Cavese 32; Arezzo 30; Lecce, Varese in Campobasso 27; Sambenedettese, Atalanta in Palermo 26; Pistoiese in Perugia 25; Monza 24; Reggiana, Foggia in Bologna 23; Bari 22.

PRIHODNJE KOLO (10. 4.)

Arezzo - Pistoiese; Catania - Campobasso; Cavese - Bari; Como - Atalanta; Cremonese - Perugia; Foggia - Milan; Lecce - Lazio; Monza - Varese; Reggiana - Palermo; Sambenedettese - Bologna.

V PRIJATELJSKI TEKMI

Osem golov Udineseja

Portogruaro - Udinese 0:8 (0:4)

V prijateljski tekmi je videmski prvoligaš zabil osem golov amaterskemu moštvu Portogruara, ki nastopa v promocijskem prvenstvu. Kljub temu, da je deževalo, so Videmčani igrali dobro in sproščeno. Trenerja Ferrarija je predvsem zanimalo, kako se bo obnesel Panchieri, ki je bil dalj časa poškodovan.

Monselice - Gorizia 1:0

V včerajšnjem nogometnem srečanju prvenstva C-2 lige je Monselice doma premagal moštvo Gorizie z 1:0.

TAKO V C-1 LIGI

IZIDI 26. KOLA

Brescia - Rondinella	2:1
Carrarese - Triestina	0:0
Fano - Piacenza	0:0
Vicenza - Forlì	1:1
Parma - Rimini	1:0
Sanremese - Pro Patria	1:1
Spal - Modena	0:1
Trento - Matese	3:0
Treviso - Padova	1:1

LESTVICA

Triestina 36, Padova 34, Carrarese 33, Rimini in Vicenza 31, Parma 27, Trento 26, Treviso 25, Spal, Mestre, Sanremese in Pro Patria 24, Fano 23, Rondinella, Piacenza, Modena in Brescia 22, Forlì 18.

PRIHODNJE KOLO

Forlì - Parma, Mestre - Carrarese, Modena - Triestina, Padova - Spal, Piacenza - Treviso, Pro Patria - Brescia, Rimini - Vicenza, Rondinella - Fano, Sanremese - Trento.

TENIS

V MONTE CARLU

Wilander po sledeh rojaka Björna Borga

V polfinalu je premagal Barazzuttija, ki je bil izločil Vilasa

MONTE CARLO — Šved Mats Wilander in Američan Mel Purcel sta finalista letošnjega turnirja v Monte Carlu, ene najpomembnejših teniških prireditev na peščenem igrišču. Šved je v polfinalu gladko s 6:2, 6:3 premagal Italijana Corrada Barazzuttija, ki je bil v četrtfinalu presenetljivo z 2:6, 6:3, 6:4 izločil Argentinca Guillerma Vilasa. Barazzuttija je jutranje srečanje z Vilasom očitno utrudilo, saj je bil proti Wilanderju, ki čedalje bolj prepričljivo stopa po sledeh rojaka Bjorna Borga, zelo slab.

Corrado Barazzutti

Mel Purcel pa je premagal Španca Manuela Orantesa s 6:3, 2:1. Orantes je namreč sredi drugega seta zapustil igrišče zaradi poškodbe.

ŽENSKI TURNIR V TARANTU

V velikem finalu Cecchini - Goleš

TARANTO — V velikem finalu mednarodnega ženskega turnirja v Tarantu bosta igrali Italijanka Cecchinijeva in Jugoslovanka Goleševa.

Cecchinijeva je v polfinalu premagala Weberjevo s 6:4, 6:4, Goleševa pa je odpravila Minterjevo s 6:3, 6:4.

Jugoslovanki Renata Sašak in Sabrina Goleš sta se uvrstili v finale dvojic. V polfinalu sta premagali par Canapi - Villaverde s 6:4, 6:0.

MOTOCIKLIZEM

VELIKA NAGRADA FRANCIJE

Američan Roberts v prvi vrsti

LE MANS — Američan Kenny Roberts bo startal v prvi vrsti v kategoriji do 500 ccm na današnji motociklistični Veliki nagradi Francije za SP. Roberts je namreč dosegel najboljši čas na poskusnih vožnjah pred rojakom Spencerjem. Italijan Lucchinelli pa je bil peti.

Tako v poskusnih vožnjah

500 ccm: 1. Roberts (ZDA) yamaha; 2. Spencer (ZDA) honda; 3. Haslam (VB) yamaha.

250 ccm: 1. Saron (Fr.) yamaha; 2 Fernandez (Fr.) bartol; 3. Wimmer (ZRN) yamaha.

125 ccm: 1. Tormo (Šp.) mba; 2. Lazzarini (It.) garelli; 3. Gresini (It.) mba.

50 ccm: 1. Lazzarini (It.) garelli; 2. Dörflinger (Švi.) kreidler; 3. Timmer (Niz.) bultacco.

POPRAVEK

V včerajšnjem «Pismu uredništvu» se nam je vrinila neljuba napaka. Objavili smo: «Ugotovil sem namreč, da društva, med katerimi . . .» na mesto: «Ugotovil sem namreč, da eno izmed društev, med katerimi naj bi potekali, po trditvah Stojana Sosiča, tesni prijateljski odnosi, ni obvestilo večine svojih sodnikov.»

Bralcem in Franku Širci se za napako oproščamo.

Uspel šahovski turnir

Pred kratkim je športna šola Trst priredila v prostorih ŠZ Bor prvo srečanje v šahu za osnovne šole mesta Trst in Milj. Srečanja se je udeležilo 52 otrok iz devetih osnovnih šol. Po dveh odigranih partijah je na prvem mestu šola «Bazoviški junaki», druga je šola «Marica Gregorič», tretja pa šola «Oton Župančič». Prihodnja tri kola bodo na sporedu v soboto, 16. aprila, zadnja tri pa v soboto, 7. maja. Najboljše udeležence turnirja bodo nagradili v okviru osnovnošolske olimpiade, ki bo v soboto, 28. maja.

Prvi del šahovskega tekmovanja je dobro uspel in večina otrok je pokazala dobro obvladanje osnovnih šahovskih elementov.

Na sliki: nekateri mladi udeleženci šahovskega turnirja.

KOŠARKA

VČERAJ V JUGOSLOVANSKEM PRVENSTVU

Šibenki prvo finalno srečanje

Zasluženo je premagala moštvo sarajevske Bosne - Jarić in Šarić najboljša

Šibenka — Bosna 103:98 (48:57)

ŠIBENKA ŠIBENIK: Petrović 17, Žečević 4, Žurić, Ljubojević 14, Petani, S. Djurić 4, Damjanić, Macura 20, Marelja 5, Šarić 20, Jarić 19, Slavica.

BOSNA SARAJEVO: Vučević 10, B. Djurić 6, Benaček 26, Pajović, Primorac, Radovanović 23, Zrno, Varajić 24, Mutapčić 2, Bilanović, Hadžić 7, Mitrović.

ŠIBENIK — V prvi tekmi jugoslovanskega košarkarskega prvoligaškega prvenstva je Šibenka pred nabito polno dvorano povsem zasluženo premagala sarajevsko Bosno. Šibenčani so si s to zmago že zagotovili tretje srečanje v Šibeniku, v primeru, da bi v povratni tekmi v Sarajevu doživeli poraz.

Košarkarji Šibenke so sicer slabo začeli, tako da je Bosna v prvem delu tekme zanesljivo prešla v vodstvo. Vse je kazalo, da bodo Sarajevčani zlahka zmagali, v nadaljevanju pa so domačini zaigrali kot prerojeni in z zagrizeno igro v obrambi onesposobili Pešićeve varovance, ki so odtlej prikazali zmedeno in neučinkovito igro. Šibenčani so si v napadu priigrali določeno prednost še zlasti po zaslugi odličnih Jarića in Šarića. S premišljeno igro so ohranili vodstvo do konca in tako osvojili srečanje.

Z ZMAGO NAD SINUDYNEJEM

Ford v polfinalu

Ford — Sinudyne 80:74 (39:37)

CANTU' — V tretji četrtfinalni tekmi za «play-offs» italijanskega košarkarskega prvenstva je Ford premagal bolonjski Sinudyne in se bo v polfinalu pomeril z rimsko Bancoromo.

Pierluigi Marzorati, kapetan evropskega prvaka Forda

Tudi tretja tekma je bila izenačena in živčna. Branilec Sinudyneja Fredrick (24 točk) je odlično zaustavil Rivo, a mu je na koncu zmanjkalo sape. Vrhu tega sta popolnoma odpovedala reprezentanta Vallalta (10 točk) in Bonamico (6), tako da je bil pri gostih najboljši Američan Rolle, ki je dosegel 22 košev (7:10).

Domače moštvo se mora za pomembno zmago zahvaliti predvsem Bryantu (22 košev, 10:17) in Innocentinu (22 košev, 11:18). Dobro je v drugem polčasu igral tudi Marzorati.

Danes se bosta v četrtfinalu pomerila še Scavolini in Berloni. Zmagovalec te tekme bo v polfinalu igral z milanskim Billyjem.

PLAVANJE

D. Petrič le drugi

MARIBOR — Na jugoslovanskem državnem prvenstvu plavalnem prvenstvu (25-metrski bazen) je včeraj prišlo do velikega presenečenja. Na 200 m prosto je namreč Zagrebčan Sović premagal Darjana Petriča.

Naj omenimo pa, da je Boru Petrič včeraj osvojil dva naslova: na 100 m delfin in 200 m mešano.

SABLJANJE

NA MLADINSKEM SP

Spet zmaga Italijana

BUDIMPEŠTA — Na mladinskem svetovnem prvenstvu v sabljanju se nadaljuje slavje Italijanov. Potem ko je Luca Vitalesta osvojil zlato kolajno v floretu, je njegov rojak Marco Marin v finalnem dvoboju sablje premagal Poljaka Olecha z 10:5. Italijan je bil izrazito boljši. Bronasto kolajno je osvojil Madžar Szetey, drugi Italijan Virgilio pa se je uvrstil na peto mesto.

ORVISI
bogata izbira vsakovrstnih igrač
TRST — UL. PONCHIELLI 3

V ANKETI TEDNIKA «MLADINA»

Igralka Krasa S. Doljak mlada športnica Slovenije

V petek, 8. aprila, bo v Kulturnem domu v Črnomlju podelitev priznanj najboljšim mladim športnikom in športnicam Slovenije v letu 1982, ki so jih izbrali bralci tednika «Mladina». Ti so dva meseca izpolnjevali kupone v okviru akcije «Izbirajmo najboljše mlade športnike», katere namen je bil predvsem v tem, da bi v ospredje prišli mladi, ki se ukvarjajo z manj znanimi športi oziroma se šele sedaj prebijajo proti vrhu in so zato širši javnosti manj znani. Akcija, ki je bila tokrat že tretja, je odlično uspela, saj je bil odziv bralcev zelo dober.

Za nas je še posebej pomembno dejstvo, da je med nagrajenci tudi namiznoteniška igralka Krasa Sonja Doljak, izbira katere je ugodno presenetila tudi same organizatorje pobude. Poleg Doljakove sta bili nagrajeni tudi plavalka PK Triglav iz Kranja Mateja Kosirnik in tekmovalka v kartingu AMD Moste Irena Lavrič.

Med fanti so bili nagrajeni strelec SD Olimpije Rajmond Debevc, nogometaš Olimpije Marko Elsner in smučar SK Novinar iz Ljubljane Rok Petrovič. Nagrajence namenoma niso uvrstili na prvo, drugo in tretje mesto, temveč jim bodo podelili tri enakovredna priznanja, da bi še bolj poudarili pravi namen akcije.

Priznanje za «fair-play» bo dobil košarkar Olimpije Pavle Polanec.

Brž ko je izvedela za nagrado, je Sonja Doljak dala tedniku «Mladina» naslednjo izjavo: «Mnogi sploh ne vedo, da živimo v Italiji, da je klub Kras slovenski. Seveda je sedaj že drugače, ko smo nekaj let prisotne v italijanskem športnem svetu. Moram reči, da nas bolj spoštujejo v kakem Rimu ali Neaplju, kot v Trstu. Nihče nima nič proti nam, razen tistih, ki jih moti to, da smo dobre . . . Nisem vedela, da obstaja takšna akcija v Sloveniji. Zelo sem vesela, da sem bila izbrana. Na vašo podelitev v Črnomelj bom zagotovo prišla. Vesela sem, ko o nas pišejo tudi vaši časopisi, saj nas tako bralci vsaj malo spoznajo. Hvala vsem, ki so glasovali zame in za druge športnike.»

Med nagrajenci je tudi nogometaš Marko Elsner

GIMNASTIKA

VČERAJ NA «PRVEM MAJU»

Izbirno tekmovanje

Na stadionu «1. maj» v Trstu je bilo včeraj notranje izbirno tekmovanje gimnastičnega odseka. Nastopilo je 22 deklet in to trinajst iz prve selekcije ter šest iz druge selekcije tekmovalno, tri iz tretje selekcije pa netekmovalno.

Nastop naših deklet v športni ritmični gimnastiki je vsekakor predstavljal lepo presenečenje, saj ni mogoče zanikati, da so v zadnjem obdobju skoraj vse opravile presenetljiv napredek. Dobri akrobatski osnovi so dodale zelo domiselne elemente, s tekočo kompozicijo, uglašene povezave, lep občutek za ritem in uglašenost na glasbeno spremljavo.

Rezultati so bili taki:

1. SELEKCIJA

(vaja brez orodja in kolebnica)

1. Rudež 18,30; 2. Bužečan 18,25; 3. Svetina 18,15; 4. Kermec T. 17,95; 5. Schmidt 17,80; 6. Kozlovič 17,70; 7. Kovač 17,60; 8. Marucelli 17,10; 9. Sosič 17,05; 10. Laime 17; 11. Antoni in Repini 16,95; 13. Šušmelj 16,90.

2. SELEKCIJA

(vaja brez orodja in žoga)

1. Kermec V. 18,95; 2. Volpi in Albi 18,30; 4. Pilat 18,25; 5. Valenčič 18,15; 6. Rudež 17,90.

Zaključni netekmovalni nastop s trakom so pokazale Carlijeva, Gerdolova in Pavletičeva.

Tekmovanje sta sodili Branka Vajngerl in Vesna Gregori.

NOGOMET

V 1. Jugoslovanski ligi

PORAZ SPLIČANOV

Nepričakovano so izgubili v Skopju - Ljubljanska Olimpija danes v Vinkovcih proti Dinamu

V včerajšnjem anticipiranem srečanju 22. kola prve jugoslovanske nogometne lige je splitski Hajduk dokaj nepričakovano izgubil v Skopju proti Vardarju z 1:2 (1:0).

Spličani so vodili po prvem polcasu z zadetkom, ki ga je dosegel Bogdanović, nakar so v začetku drugega dela prejeli dva gola (Ringov iz enajstmetrovke in Urošević), v nadaljevanju pa jim izida ni uspelo več izenačiti.

V drugi včerajšnji tekmi pa je Beograd, ki se na vse kriplje bori pred izpadom, doma premagal moštvo Budučnosti z 1:0 (0:0). Zmagovitj zadetek je dosegel Marić.

Ljubljanska Olimpija pa bo danes gostovala v Vinkovcih, kjer jo čaka dokaj težka naloga proti domačemu Dinamu.

DANAŠNJI SPORED

Radnički - Dinamo (Z); Rijeka - Velež; Sarajevo - Osijek; Dinamo (V) - Olimpija; Vojvodina - Partizan; Sloboda - Željezničar; Galenika - Crvena zvezda.

V ITALIJANSKEM POKALU

Prelahki zmagi Verone in Torina

VERONA, CATANZARO — Ob splošni brezbrižnosti gledalcev in igralcev samih sta bili včeraj četrtfinalni tekmi za italijanski pokal med širimi prvoligaši.

V Veroni je domače moštvo premagalo Ascoli je kar s 5:0 (2:0). Gostje so tekmo docela podcenjevali, saj jim je bolj pri srcu prvenstvo, v katerem se borijo pred izpadom. Pri Veroni pa so priložnost dobili rezervni igralci, ki so se zelo potrudili. Gole so dosegli Di Gennaro, Sella, Penzo (2) in Dirceu.

V Catanzaru, kjer je nastopil Torino, se je le malo igralcev resno lotilo tekme. Ob koncu so z 1:0 zmagali gostje (gol je v 80. minuti dosegel Borghi), ki so se spretno držali trenerjevega navodila: «največ z najmanjšim trudom».

Metaloplastiki ni uspel podvig

MOSKVA — Metaloplastiki iz Šabca ni uspel podvig v polfinalu rokometnega pokala prvakov, Jugoslovanski rokometaši, ki so v prvem srečanju doma zmagali s šestimi zadetki razlike (23:17), so včeraj izgubili v Moskvi proti ekipi CSKA s 16:25 (9:11) in so tako izločeni

Totocalcio

Bari - Arezzo	X
Bologna - Como	2
Campobasso - Cremonese	X
Cavese - Milan	X
Monza - Reggiana	1
Palermo - Lazio	X
Perugia - Foggia	1
Pistoiese - Catania	1
Sambenedettese - Atalanta	X
Varese - Lecce	X
Carrarese - Triestina	X
Benevento - Empoli	X
Taranto - Casertana	1

NAGRADNI SKLAD
8.654.112.890 lir

V ORGANIZACIJI ŠPORTNEGA ODSEKA KULTURNEGA DRUŠTVA DANICA

Športni mesec na Vrhu povsem uspel

Udeležilo se ga je skupno kar 106 tekmovalcev - Predsednik društva Žarko Grilj poudaril pomembnost te prireditve - Zanimanje med mladimi

Z nagrajevanjem najboljših se je na Vrhu v četrtek zvečer končal športni mesec, ki ga je pripravil športni odsek Kulturnega društva Danica. Prva ocena, ki jo lahko damo, je nedvomno pozitivna, saj je bil odziv na prireditvi povsem zadovoljiv. Dovolj je, da povemo, da se je raznih športnih panog udeležilo 106 atletov, od teh 64 moških in 42 žensk.

Pred četrtkovim nagrajevanjem so v okviru vrhovske manifestacije odigrali še nekaj tekem. V odbojki je med moškimi slavil Gornji Vrh nad Doljnim z rezultatom 3:0. Med ženskami pa je bil rezultat 2:0 v korist Doljnega Vrha.

V nočnem štafetnem teku so v moški konkurenci slavili športniki z gornjega dela vasi, med ženskami pa so bile predstavnice Doljnega Vrha hitrejše.

Pred nagrajevanjem je v imenu društva spregovoril predsednik Žarko Grilj, ki je poudaril pomembnost te prireditve, ki potrjuje, da je na Vrhu s strani mladih veliko zanimanje za tako aktivnost. Škoda le, je nadaljeval predsednik KD Danica, da v vasi nimajo primernih prostorov, kjer bi to dejavnost razvijali skozi celo leto. S tem v zvezi naj povemo, da bodo Vrhovci že letos uredili betonsko ploščo, kjer bodo lahko igrali odbojko.

Odgovorni za športni odsek pri društvu Avguštin Devetak je v svojem posegu podčrtal, da je letošnja prireditev presegla vsako pričakovanje, kar je najboljša spodbuda za njeno nadaljevanje. Pri tem pa je obžaloval dejstvo, da se te mnifestacije ni udeležilo veliko število starejših vaščanov in to tudi pri organizaciji.

Med nagrajevanjem so najboljši dobili kolajne, ekipe pa pokale. Poseben pokal pa so prejeli predstavniki Doljnega Vrha, ki so v končnem seštevku premagali športnike Gornjega Vrha s 15:6.

Posebna priznanja pa so bili deležni Gabrijel, Ladi, Tanja, Miranda in NadjaDevetak, ki so se v največjem številu udeležili raznih panog, ki so bile na sporedu.

Športni mesec na Vrhu so sklenili z željo, da bo naslednja izdaja še zanimivejša in da bo priklicala še večje število domačinov. Vsekakor zanimiva pobuda, ki jo velja posnemati.

(pr)

BOKS

Sotgia prvak

GROSSETO — Sebastiano Sotgia je nov italijanski prvak v lahki kategoriji. Sinoči je v prvem krogu s k.o. premagal prvaka Alessandra Scappecchija.

NOGOMET

V PRVENSTVU C-2 LIGE

Nardin iz Štandreža poskrbel za pravcati podvig

CIVITAVECCHIA — Slovenskemu vratarju Nardinu iz Štandreža, članu profesionalnega moštva Civitavecchia, ki nastopa v C-2 ligi, je med včerajšnjo ligaško tekmo z Imperio uspel pravcati «podvig», saj je neposredno iz svojega kazenskega prostora z nogo poslal žogo v nasprotnikovo mrežo. Tekma se je končala z 1:1.

NAŠI NAJMLAJŠI V RAZNIH KOŠARKARSKIH PRVENSTVIH ● NAŠI NAJMLAJŠI V RAZNIH KOŠARKARSKIH PRVENSTVIH

M. Kojanec (Sokol): «Nismo pričakovali tolikšnega števila mladih košarkarjev»

Pred časom smo podali pregled naših najmlajših nogometašev pri vseh naših društvih, za njimi pa smo pisali o naših mladih dekletih, ki nastopajo v prvenstvu «under 15».

Sedaj so na vrsti košarkarji. Predstavili bomo naša mladinska moštva od minibasketa do «dečkov», in si ogledali, kakšno je trenutno stanje našega naraščaja.

Pri nabrežinskem Sokolu gojijo poleg ženske odbojke tudi moško košarko. Letos je v prvenstvu «Žini & Rosenwasser», vpisal svoje moštvo tudi Sokol. Mladi nabrežinski košarkarji trenirajo pod vodstvom Marka Kojanca, ki je drugače tudi član Jadranovega mladinskega moštva. Marko se s trenerstvom ukvarja drugo leto, saj je prav lani začel z delom z najmlajšimi pri svojem matičnem društvu.

«Letos imamo zelo številno ekipo, saj imamo kar 23 mladih košarkarjev za eno samo moštvo.»

«Kako to, da niste ob tako visokem številu sestavili dve ekipi?»

«Najprej, ker je pri nas premalo trenerjev. Pri tem pa moram dodati, da ob začetku letošnje sezone sploh nismo predvideli takega navala in smo se celo bali, da bo premalo ljudi za eno ekipo. Obenem imamo pri Sokolu precej heterogeno skupino, v smislu, da se nekateri igralci ukvarjajo z minibasketom že tretje leto, nekateri pa so šele letos prvič začeli s treningom. Poleg tega igrajo pri nas tudi nekateri košarkarji Kontovela, ker pri njih ni dovolj ljudi za sestavo moštva v tej kategoriji. Kmalu bomo vpisali v prvenstvo Plasmon dve naši ekipi, čeprav bodo v eni v bistvu sami košarkarji Kontovela, ki se letos niso udeležili nobenega prvenstva.» Predvidevamo, da bomo že v naslednji sezoni lahko sestavili dve naši moštvi, tako da bodo mlajši igrali v prvenstvu minibasketa («veveričke»), starejši pa v prvenstvu propaganda.

Minikošarkarji Sokola trenirajo dvakrat tedensko in Kojanc je z udeležbo zelo zadovoljen, saj treninge obiskuje najmanj 15 igralcev, glede uspehov v letošnjem prvenstvu nam je Marko povedal naslednje: «V prvem delu smo povsem zadovoljili in nekje dosegli zastavljeni cilj. V drugem delu prvenstva pa smo zabeležili nekaj spodrsljajev. Moram priznati, da ne morem neposredno kriviti igralcev za nekatere neuspehe, saj smo večkrat imeli smolo (pristranska sojenja, bolezni v moštvu).»

Na sliki: mladi sokolovci s trenerjem Markom Kojancem

Ekipo Sokola sestavljajo: Rudi Stanisa, David Pizziga, Robert Paulina, Dejan Legiša, Aljoša Saksida, Vasja Legiša, Adrijan Ferfolja, Mauro Carli, Dejan Pertot, Michele Legiša ter igralci, ki so na sliki s trenerjem Markom Kojancem. To so: Marjan Gruden (1975), Paolo Tenze (1972), Jurij Gruden (1976), Ivan Lesizza (1971), Kristjan Kerin (1975), Danijel Šuligoj (1971), Tomaž Legiša (1975), Samo Adam (1972), David Grzden (1971), Marko Hmeljak (1974), Vanja Devetak (1974), Mitja Gruden (1974), Matej Gruden (1974).

(Cancia)

TOMOS

Servis in nadomestni deli, deli za vespe in mopede, pnevmatike, spremembe pri ciao in vespah, popravila motorjev.

Ponudba

- Pnevmatike Firestone po zelo ugodnih cenah.
- Brezplačna montaža in stekanje koles.
- Po naročilu dobite tudi kmetijske pnevmatike.

Pri: bencinski črpalki AGIP, lastnik Pecikar Alessandro, ob drž. cesti 14 - Devin (pred motelom) - Tel: 208-580

KMEČKA BANKA GORICA

KMEČKO DELAVSKA POSOJILNICA V SOVODNJAH

KMEČKO OBRTNA HRANILNICA V DOBERDOBU

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH

KMEČKA IN OBRTNA HRANILNICA IN POSOJILNICA - NABREŽINA

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA d.d. TRST
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE S.p.A.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 83382 (85723)
Naročnina
Mesečna 9.000 lir — celoletna 65.000 lir
V SFRJ številka 6,00 din, za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 223023
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 39.000 lir, Finančni 1.500, legalni 1.500, osmrtnice po formatu. sožalja 1.500 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 300 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Stran 12 3. aprila 1983 Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član Italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ZAPISEK PO SMRTI BRITANSKEGA GENERALA

Major-general sir Terence S. Airey in njegova tržaška tri leta in pol

Posegel je v dobo dveh važnih povojnih dogodkov: tristranske izjave o vrnitvi vsega bivšega STO Italiji in izkoriščenja posledic resolucije kominforma

Prejšnji ponedeljek, 28. marca t.l., je v Norfolku na Angleškem umrl v 83. letu starostu **sir Terence S. Airey,** britanski general, ki je bil od 15. septembra 1947 (ko je začela veljati pariška mirovna pogodba z Italijo), pa do 13. marca 1951 na čelu anglo - ameriške zavezniške vojaške uprave — ZVU — (po angleško AMG in po italijansko GMA) za cono «A» tedanjega Svobodnega tržaškega ozemlja — STO (ali FTT oz. TLT) v Trstu. Njegov uradni naziv, ki Tržačanom niti do danes ni povsem jasen, se je glasil: **«Major - General T. S. Airey C. B., C. B. E., Commander of the British/ United States Zone, Free Territory of Trieste, GOC in C. BETFOR (British Element Trieste Force).** Njegov sedež je bil v prostorih ZVU v palači današnje kvesture (Ul. del Teatro Romano), stanoval pa je v Devinskem gradu, na katerem je zaradi tega vedno vihrala angleška zastava. Poveljnik ameriške vojaške posadke imenovane **TRUST — Trieste United States Troops** — pa je bil ameriški **Major - General William M. Hoge** s sedežem v Miramarskem gradu.

Čeprav je gen. T. Airey poveljeval ZVU in enotam BETFOR samo tri leta in pol od skupno devet let in četrt (od junija 1945 do oktobra 1954), kolikor je trajala angloameriška ZVU v bivši coni «A» STO, bo tista kratka doba v zgodovini naših krajev, posebno pa Trsta in Tržačanov, in v zgodovini primorskega in vsega slovenskega ljudstva, zapisana kot «doba anglo-ameriške politike tihe anekcije cone «A» k Italiji». General Airey pa je bil izvajalec te politike ob pomoči dveh «političnih svetovalcev» — «advisor»-jev (ali «advajzorjev», kot smo jih takrat imenovali: ameriškega (Eddlemana) — **«United States Political Advisor»** in britanskega (Sullivan) — **«British Political Advisor»,** ki sta — kot je zapisano v uradni publikaciji ZVU **«Trieste Handbook 1950»** — predstavljala «britansko in ameriško zunanjepolitično misijo v Trstu». S tem je pokojni general s svojimi sodelavci obilno prispeval, da je bilo «slovenskemu narodu po drugi svetovni vojni odvzeto mnogo njegovega narodnega ozemlja tako v coni «A» kot izven nje» in da se je takrat «solidariziral z določenimi protijugoslovanskimi stališči najbolj reakcionarnih krogov italijanske iredente in fašističnega nacionalizma», kot se je pred devetimi leti v Ljubljani v svojem znamenitem govoru o mednarodnem položaju Jugoslavije izrazil pok. Edvard Kardelj in poudaril, da je bilo po vojni pač «pravo močnejšega na drugi strani». Danes lahko dodamo, da je pokojni general pomagal izvajati tisto aneksionistično politiko tudi iz svojega lastnega — morda iz neke vrste «sir»-ovskega osebnega političnega prepričanja v njeno pravilnost.

To je dokazal že po šestih, oziroma desetih mesecih svoje vojaške uprave s svojim odnosom do dveh najvažnejših dogodkov med tisto upravo: v letu 1948: do zloglasne marčne predvolilne (spričo volitev v sosednji Italiji v podporo De Gasperijevi KD) tristranske izjave vlad ZDA, Anglije in Francije **(«Tripartite proposal by the United States, Great Britain and France recommending that the Territory of Trieste be returned to Italy»)** s predlogom za «vrnitev» obeh con STO Italiji, in odnosa do junijske resolucije kominforma.

Že njegova poročila varnostnemu svetu Organizacije združenih narodov (kakršna sta morala pošiljati poveljnika obeh con STO) dokazujejo, da je bil med najbolj vnetimi zagovorniki tistega predloga. Vsa ta poročila so v svojih sklepnih stavkih vztrajno ponavljala, da je treba ves STO v celoti vrniti Italiji. Vsebovala pa so poleg tega — pri obravnavanju političnih vprašanj — svojevoljno ločitev prebivalstva cone na proitalijanski del in «slavokomuniste» ter tako «umetno ohranjala tezo o narodnostni in razredni napetosti», kot je zapisal v svojem temeljitem delu **«Tržaško vprašanje po drugi svetovni vojni» dr. Janko Jeri.** Šele v svojem zadnjem poročilu (za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 1950) tik pred premestitvijo, je dodal, da bi bilo rešitev na podlagi tristranske izjave «najbolje doseči s sporazumom med Jugoslavijo in Italijo».

Seveda je naš dnevnik, katerega uredništvo je bilo takrat v današnjih prostorih uredništva «Il Piccolo» (ki ni smel takrat več izhajati, ker se je — kot znano — spečal s fašizmom) generalova poročila zlasti po tristranski izjavi, v sedmih zaporednih člankih, ostro kritiziral in napadal. Zaradi tega je generalova ZVU odgovornega urednika postavila pred svoje vojaško sodišče kljub neštetokrat deklarirani svobodi tiska z očitnim namenom, da z «zgledno» kaznijo vsaj začasno onemogoči izhajanje dnevnega glasila mogočnega protianeksionističnega gibanja. (Celo nacionalistični škof Santin je bil takrat v nekem pogovoru za tisk prisiljen priznati, da je večina tržaškega prebivalstva nasprotna aneksiji, proaneksionistični oblastniki pa so «post festum» izjavljali, da so množice tega gibanja v svojih pogostih mogočnih pouličnih manifestacijah štele vedno več kot 50.000 ljudi). In res je — očitno po posvetovanju z generalom in z obema «advisorjema» vojaški sodnik britanski polkovnik Bayliss, obsodil odgovornega urednika na nezaslišano visoko globo v znesku dveh milijonov in osemsto tisoč lir (za vsak članek po 400.000), saj takrat najvišja mesečna plača časnikarja ni dosegla niti 30.000 lir. Toda bralci so z nekajtedensko nabirko globo poravnali.

Tista sodna razprava pred vojaškim sodiščem v juniju leta 1948 pa je znamenita tudi zato, ker je omenjeni polkovnik (po poklicu londonski odvetnik) obema urednikovima zagovornikoma, pokojnima dr. A. Kukanji in dr. K. Ferlugi kljub prisotnima prevajalcema v slovenščino, angleščino in italijanščino, prepovedal rabo slovenščine in s tem očitno po nalogu gen. Aireya, prekinil dotedanjo prakso v vseh teh povojnih letih pred vojaškimi sodišči. Zlasti je bil prizadet dr. Kukanja, ki je tri leta prej istega sodnika med prvo sodno razpravo slovesno pozdravil kot predstavnika zmagovitih zaveznikov, ki po letu 1918 vzpostavlja enakopravnost slovenščine tudi v sodni palači, iz katere je bila do takrat izgnala.

Prav zaradi težav v izvajanju te svoje aneksionistične politike je general Airey nenormalno dolgo zavlačeval z razpisom volitev v krajevne upravne civilne organizme — občinske svete in pokrajinski svet. Šele po resoluciji kominforma konec junija, ki je razbila enotnost demokratičnega protianeksionističnega gibanja pod vodstvom Slovensko - italijanske ljudske fronte, se je general Airey odločil razpisati volitve na dan 12. junija 1949. Tržaško kominformistično vodstvo se je namreč pridružilo nezaslišano grobi aneksionistični obrekovalni gonji iredentističnih šovinistov in fašistov proti Jugoslaviji. V Trst je pod generalovo zaščito in tudi ob njegovi dobrodošlici prišel tudi sam predsednik rimske vlade De Gasperi in zagotavljal, da Italija pričakuje ne le vrnitev cone «A», temveč vsega STO «od Timave do Mirne».

Generalove priprave na tiste prve tržaške povojne volitve so bile zelo skrbne in so se začele že dva meseca po objavi resolucije kominforma. Že v septembru 1948 je podpisal «ukaz» za sestavo volilnih imenikov, ki je določal, da so — v nasprotju z določbo mirovne pogodbe — dobile volilno pravico osebe, ki so bile na dan 15. septembra 1947 italijanski državljani in so do 31. decembra 1948 končale 21. leto starosti in bile vpisane v sezname stalnega prebivalstva cone «A». «Praktično so dobili na ta način volilno pravico desettisoči italijanskih beguncev (optantov) iz Jugoslavije odstopljenih krajev... medtem ko so volilno pravico odrekli vsem tistim, ki so morali bežati pred fašizmom iz svojega rodnega kraja v Jugoslavijo in drugam, čeprav so se že vrnili ob koncu vojne», navaja v svoji dokumentarni knjigi dr. J. Jeri, ki nato obširno iznaša podatke o tistih volitvah in brezuspešnih protestih jugoslovanske vlade zaradi generalove kršitve mirovne pogodbe.

Poleg teh dveh najvažnejših dogodkov, ki pokojnega generala pač dovolj označujejo — seveda drugače kot je to storil L. C. v torkovi številki tukajšnjega italijanskega dnevnika — bi lahko našteli še vrsto drugih pomembnih protidemokratičnih in predvsem protislovenskih generalovih ukrepov. Obširno jih je opisal Jeri, kronološke sezname dogodkov v generalovih tržaških letih pa sta v Jadranskem koledarju za leta 1950 in 1952 objavila naša časnikarja Dušan Hreščak in pok. Franc Kavs. O deležu obeh generalovih političnih svetovalcev — Sullivana in Eddlemana — pa lahko sklepamo le na podlagi nekega dopisa enega izmed njih, ki ga je pred mnogimi tedni prebral v neki oddaji Radia Trst «A» naš prizadevni sotrudnik in zgodovinar prof. J. Pirjevec; našel ga je lani med važnim gradivom iz tiste generalove dobe v londonskih arhivih.

S. R.

● Ob gostovanju zagrebškega gledališča

(Nadaljevanje s 6. strani)

Stalin se obrne k ljudskemu komisarju za preskrbo;

— Kaj samo sediš in gledaš? Ali ne moreš obleči tega človeka? Kradejo že lahko pri tebi, ne morejo pa obleči pisatelja! Zakaj si prebledel? Si se prestrašil? Takoj ga obleci. V gabarden. Kaj samo sediš? Vihaš roke? Le poglej ga, kakšne škornje je obul. Takoj jih sezuj in daj človeku! Vse ti je treba reči, sam ničesar ne razumeš!

In tako začne Bulgakov oblečen, obut, sit odhajati v Kremelj in nepričakovano se razvije prijateljstvo med njim in Stalinom. Stalin je včasih žalosten in v takih trenutkih potoži Bulgakovu:

— Ali razumeš, Miša, vsi vpijejo: genialen, genialen! Z nikomer pa ne morem popiti niti kozarček konjaka!

Bulgakov tako postopoma, potezo za potezo, zrno za zrnom, oblikuje Stalinovo podobo. In moč nadarjenosti Bulgakova je tolikšna, da je ta podoba humana, do neke mere celo simpatična. Nehote pozabiš, da pripoveduje Bulgakov o nekom, ki mu je prizadejal toliko hudega. Nekoč pride Bulgakov k Stalinu utrujen in vznemirjen.

— Sedi, Miša! Zakaj si žalosten? Kaj je?

— No ja, gledališko delo sem napisal.

— Srečen bi moral biti! Zakaj si žalosten?

— Gledališča ga nočejo igrati, Josip Visarinovič.

— Kje bi hotel, da ga izvedejo?

— V MHAT, seveda, Josif Visarinovič.

— Gledališča dopuščajo nesramnosti! Ne vznemirjaj se, Miša. Sedi. Stalin zgrabi telefonsko slušalko:

— Gospodična, hej gospodična! Zvežite me z MHAT! Z MAHT me zvežite! — Kdo je tam? Direktor? Poslušajte, tukaj Stalin. Halo! Slišite? Stalin se začne jeziti in močno piha v slušalko.

— V Narkomatu za zveze sedijo norci. Pri njih se vedno zatakne. Gospodična, še enkrat me vežite z MAHT! Še enkrat, po rusko govorim! Kdo je tam? MAHT? Poslušajte, nikar ne odložite slušalke? Tukaj Stalin. Ne odložite! Kje je direktor? Kako? Umrl? Malo prej? Le pomisli, kako živčni so postali ljudje! Človek se niti šaliti ne sme.

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ KRIŽA

V spomin na pok. prijatelja Maria Sirka daruje Albin Maganja z družino — Križ 20.000 ter v spomin na pok. prijatelja Rudija Šemca 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Maria Sirka darujejo Marta in Dauči 10 tisoč, Marija in Nini Furlan z družinami 20.000, Danila, Alda in Tončka Košuta 30.000, Miloš Kovač 10 tisoč, Viktorija Tretjak (Križ 8) 5 tisoč ter Srečko Sedmak «Dolenc» - Prosek 15.000 lir.

Namesto cvetja na grob tov. Maria Sirka daruje Nadal Pochioni 20 tisoč lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ LONJERJA

Ob obletnici smrti Borisa Čoka daruje žena Mirka s hčerama 10.000 lir.

Vesela družba iz Lonjerja daruje 50.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ BORŠTA

V spomin na Draga Marca daruje sestrična Pepca Petaros 50.000 lir.

Dne 5. aprila poteka 38 let ko je žrtvoval svoje mlado življenje v uničevalnem taborišču — v tržaški Rižarni Danilo Petaros. Z ljubeznijo se ga spominja brat Marijo z družino in daruje 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Karla Marca (Milčeta) darujejo družina Petaros (Boršt 89) 5.000, Aldo Strajn (114) 5.000, Milka Žerjal 5.000, družina Rapotec (62) 5.000 in družina Pertot (Zabrežec 29) 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB S KONTOVELA

Namesto cvetja na grob Cvetane Štoka vd. Danev darujeta Ivanka in Marija Markčeva 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB Z OPČIN

Namesto cvetja na grob Marije Komar vd. Carli daruje Rudi Vremec z družino 10.000 lir. V isti namen daruje Vera Ratzemberck z družino 10.000 lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE

V spomin na Čelestino Zotti por. Capanni darujeta Ivan in Pepka 15 tisoč lir.

V spomin na Alda Križmančiča daruje Štefanija Gornik 10.000 lir.

* * *

V spomin na Alda Križmančiča daruje Viktor Stopar 20.000 lir za ŠZ Sloga.

V počastitev spomina Mihaela Štoke daruje Vojko Ferluga 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Mileno Pertot daruje Elda Doles 10.000 lir za mladinski pevski zbor Glasbene matice.

N. N. daruje 15.000, Marija Možina 10.000 in Lidija Pellegrini 10.000 lir za nagrobni kamen msgr. A. Rozmana.

Namesto cvetja na grob drage prijateljice Mery Štok - Debevc darujeta Tončka in Pavla Kolarič 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Namesto cvetja na grob Milene Martelanc daruje Rožka Miklavec 10.000 lir za nakup klavirja za SKD Barkovlje.

V počastitev spomina žene sošolca Gilberta Trampuža daruje Dragica Jerina - Blaževič 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na pok. starše in brata Marjana daruje Antonija Petaros por. Strajn z družino 5.000 za spomenik padlim v NOB iz Boršta in 5.000 lir za PD Slovenec iz Boršta.

Danes bi Albert Ščuka praznoval 80. rojstni dan. Žena in otroci z družinami se ga spominjajo in darujejo 50.000 lir za nakup klavirja za SKD Barkovlje.

Vida Sancin (Boljunec 362) daruje 11.000, Laura Kofol (414) 4.000, Svetomir Čok (36) 10.000 in Argia Pecar (Boljunec) 6.000 lir za Zvezo borcev Boljunec.

Namesto cvetja na grob Maria Sirka, prijatelja iz otroških let, daruje Dušan Košuta z družino 15.000 za KD Vesna, 15.000, za vzdrževanje doma Albert Sirk, 15.000 za spomenik padlim v NOB iz Križa, 15.000 lir za ŠD Mladina in 15.000 lir za vzdrževanje Ljudskega doma v Križu.

V spomin na predrago Viko in Stojana Smerkolja darujeta Vlasta in Armido 10.000 lir za TPPZ Pinko Tomažič.

V počastitev spomina Mihaela Štoke daruje Ema Kerševan 5.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje.

Namesto cvetja na grob Rudija Mahniča darujeta žena Kristina in hči Majda 10.000 za pevski zbor Valentin Vodnik in 10.000 lir za Skupnost družina Občine.

V spomin na Rudija Šemca daruje Angel Rebula 10.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje.

V spomin na Alda Križmančiča daruje družina Metlika (Bazovica 32) 10.000 lir za ŠD Zarja.

Stano Kralj (Trebče 6) daruje 10 tisoč lir za godbo Viktor Parma Trebče.

V počastitev spomina Cvetane Stocca vd. Danev darujeta hčeri 100.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob tov. Maria Sirka darujejo Viktor in Alda Tence 30.000 ter Alojz in Irma Švab 20.000 lir za vzdrževanje Ljudskega doma v Križu.

Namesto cvetja na grob tov. Maria Sirka darujejo Viktorija Kodrič 10.000 za vzdrževanje Ljudskega doma v Križu in 10.000 lir za tržaško glasilo Delo.

V spomin na tov. Maria Sirka darujejo člani upravnega odbora Ljudskega doma v Križu 40.000 lir za tržaško glasilo Delo.

Namesto cvetja na grob Gizele Sirk - Košuta darujeta Vlasta in Armido 10.000 lir za dom Albert Sirk.

V počastitev spomina Cvetke Benčič darujeta Ivanka in Franc Resinovič 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob tov. Maria Sirka darujeta Zofi in Odon 25 tisoč lir za vzdrževanje Ljudskega doma v Križu.

Namesto cvetja na grob Maria Sirka darujeta Ančko in Lučana 15 tisoč lir za sklad Dela, družina Malalan (Prosek) pa 20.000 lir za vzdrževanje kriškega Ljudskega doma.

V spomin na dragega moža in očeta Maria Sirka darujejo žena Pierina in hčerki Milena in Tanja 30 tisoč lir za ŠD Mladina, 30.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika, 30.000 lir za ŠD Vesna, 30.000 lir za moški zbor Vesna, 30.000 lir za sekcijo KPI J. Verginella, 30.000 lir za KD Vesna, 30.000 lir za ljudski dom v Križu in 30.000 lir za tržaško Delo.

Namesto cvetja na grob bratranca Maria Sirka darujeta Aleksander in Niko 50.000 lir za pevska zbora Vesna iz Križa.

V spomin na dragega Maria Sirka darujejo bratje in sestra 50.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika, 50.000 lir za Ljudski dom iz Križa, 50.000 za Delo in 50.000 lir za moški zbor Vesna.

V spomin na Cvetano Stocca vd. Daneu daruje Marija Stocca Čuk 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na pok. Cvetano Štoka vd. Danev daruje Marica Daneu 10 tisoč lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

Namesto cvetja na grob Milene Martelanc daruje Gipa Kemperle z družino 10.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Maria Sirka darujejo Liana, Tino, Petrina 10.000 ter Ester in Piero 10.000 lir za Godbo na pihala Vesna iz Križa.

V spomin na Maria Sirka darujeta Eda in Dora 10.000 lir za Godbo na pihala Vesna iz Križa.

Roža Kočevar - Božič daruje 20.000 lir za Zvezo borcev Boljunec.

Ob drugi obletnici smrti Oliana Korošca daruje žena Bruna 50.000 lir za pevski zbor Jadran.

Namesto cvetja na grob Alda Križmančiča daruje družina Andreja Metlike 10.000 lir za KD Lipa.

V spomin na Markovega očeta darujeta učiteljica in sošolci 20.000 lir za osnovno šolo Primož Trubar v Bazovici.

Namesto cvetja na grob Alda Križmančiča darujejo družini Čač in Ražem 15.000 ter Dino in Dragica Stopar 10.000 lir za osnovno šolo Primož Trubar.

Namesto cvetja na grob dragega brata Rudija daruje Lidija 50.000 lir za sekcijo VZPI - ANPI Križ.

Danilo Guštinčič daruje 5.000 lir za KD Vesna.

V spomin na Maria Sirka darujejo Nino in Rosa Busetti 10.000 ter Mimi Bogatec 10.000 lir za ŠD Vesna.

V spomin na Cvetano Štoka vd. Danev darujejo pekarna Malalan 20.000 ter Olga in Stojan 10.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Guida Pertota in Cvetano Štoka daruje Marjan Starc 10.000 lir za ŠD Kontovel.

Ob prvi obletnici smrti moža daruje Dorina Saksida 50.000 lir za mladinski pevski zbor Glasbene matice.

V spomin na Cvetano Štoka vd. Danev darujejo Aleksi, Daniela in Norči 20.000 za dvorano na Kontovelu in 20.000 za spomenik padlim v NOB s Kontovela.

V spomin na Cvetano Štoka vd. Danev daruje Vida Gerlanc - Mennucci 10.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

V spomin na Maria Sirka daruje Rudi Pahor z družino 20.000 lir za moški pevski zbor Vesna.

V spomin na Maria Sirka darujejo Liana, Tino in Pierina 10.000 lir za moški pevski zbor Vesna.

Ob osmi obletnici smrti dragega brata Silvota daruje sestra Milena z družino 20.000 lir za KD Slovan.

Mali oglasi telefon (040) 79 46 72

OSMICO je odprl Frandolič v Slivnem št. 25. Toči belo in črno vino.

SERGIO FERFOLJA pri Piščancih ima odprto osmico.

OSMICO je v Prebenegu odprl Alojz Bandi. Toči tipično prebeneško vino.

POTREBUJEMO uradnico/ka s perfektnim znanjem angleščine ali nemščine po možnosti obeh tudi kot prva zaposlitev. Za prošnjo odpisati na FRIULEXPORT Srl Trst.

RAZPRODAM dve kompletni kuhinji po polovični ceni, hrastovo otroško sobo ter raznovrstno pohištvo. Telefon 040/54390.

OSMICO je odprl Doro Sirk v Podgori. Toči pristno briško vino.

KROJAČNICA KOŠUTA ima na zalogi nove spomladanske vzorce blaga za moške in ženske obleke, suknjiče, hlače, kostime (tailleur). Drevored D'Annunzio 11, Trst.

IZGUBIL sem črna očala za vid od Samatorce do Bajte. Janko Trampuž, Zgonik št. 35.

V KRIŽU na reviji «Primorska poje» so mi pomotoma zamenjali dežni plašč rjave barve. Emil Gombač, Lonjerska cesta 328, telefon 040/910145.

OSMICO je v Nabrežini odprl Dušan Radovič. Poskrbljeno za prigrizek.

MLAD fant išče kakršnokoli zaposlitev kot vajenec ali pa pri kakem avtoelektričarju ali v trgovini z radioaparati. Tel. 040/228313.

PRODAM golf GL diesel letnik 1982 (avgust) bele barve v odličnem stanju. Telefonirati v večernih urah na št. 0481/779469.

ČISTILNICA «TATJANA» Nabrežina Kamnolomi št. 78 nudi cenjenim strankam vsakovrstne usluge čiščenja in likanja po ugodnih cenah. Urnik: vsak dan razen sobote, od 8. do 13. in od 16. do 19. ure.

ZOBOZDRAVNIK Ivo Petkovšek javlja, da bo odsoten do 4. aprila.

OSMICO je v Mačkoljah odprl Edvardo Tul. Toči belo in črno vino.

PRODAM volkswagen maggiolino 1200 letnik 1974 v odličnem stanju. Telefonirati od 13. do 14.30 in v večernih urah na št. 040 422093.

OSMICO je odprl Rikardo Živec v Koludrovici. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Ljubi Petaros v Borštu.

V DOLINI prodam stanovanje: dve spalnici, dnevna soba, kuhinja, kopalnica, klet, parkirni prostor in prostor za zidavo garaže. Telefon 040/228-390.

ODDAM v najem zemljišče, oddaljeno samo sedem minut od Trsta, z razgledom na morje. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Zemljišče».

PRODAM ape 600 MP. Telefon 040/824381.

PRODAM fiat 500 letnik 1968 z novimi gumami in opravljenim tehničnim pregledom. Telefonirati ob nedeljah na št. 040/575145.

OSMICO je odprl Karlo Pegan v Zgoniku 58. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Ladi Kocjan, Dolina 147.

OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lonjerju št. 253. Toči belo in črno vino.

PODJETJE PAHOR prodaja v Trižiču stanovanja, trgovine in garaže v gradnji različnih velikosti. Za informacije telefonirati na št. 040/208251.

PODJETJE Malalan - Benčina prodaja v rezidenčni coni na Opčinah stanovanja v gradnji različne velikosti, tudi z vrtom in boxom. Za informacije tel. 211043.

MEBLO ITALIANA

išče sodelavca za delo na področju uvoza in izvoza. Kandidat mora obvladati slovenski in italijanski jezik ter imeti nagnjenja za tako delo. Prošnje s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela pošljite na naslov: **Meblo Italiana, Tržaška cesta 138 - Gorica.**

VATOVEC

Trst - Ulica Machiavelli 28 - Tel. 69076

BELA TEHNIKA, NAPRAVE ZA OGREVANJE, SIVALNI STROJI, RADIO, TELEVIZORJI, MAGNETOFONI IN HI-FI NAPRAVE

- Ugodne cene, vljudnost, domačnost
- Brezplačna dostava na dom ali na meji

Ignis	Bosch	Philips	Hoover
Candy	Blaupunkt	Sanyo	Braun
Rex	Grundig	Hitachi	Moulinex
San Giorgio	Telefunken	Inno-Hit	Girmi
Ariston	Metz	Krups	Singer

PRIJETNA IN ZDRAVA TOPLOTA

Keramične lončene klasično zidane peči po naročilu, izdelane po tradicionalni slovenski pečarski obrti. Dekoracija - kakovost - nizka cena Informacije, prodaja, montaža:

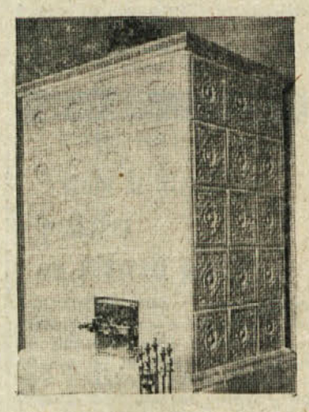

BELOGAL ITALIANA S. R. L.

33010 Bela Peč (Fusine laghi) TRBIŽ
Ulica delle Ponte 8
Tel. 0428/61149 od 9. do 12. ure

«za plačila z redno zapadlostjo (stanarine, plačila Sip, Acega, takse) skrbi moja tajnica: Tržaška hranilnica»

«Servis snopičev» (servizio mazzettisti) je ena izmed prednosti, ki jih ima korentist Tržaške hranilnice. Kot odlična «tajnica» se Tržaška hranilnica obvezuje, da poskrbi za vsa plačila, za katera je treba ponavadi zgubljati precej časa (da ne govorimo o riziku, da se na katero pozabi): stanarine, plačila Sip in Acega, davki in takse in vse druge redne zapadlosti.

A tekoči račun pri Tržaški hranilnici nudi celo vrsto prednosti, olajša vam življenje in da nekak «patent» zaupanja. Za Tržaško hranilnico ne boste več tujec: boste njen korentist.

Studio Mark 577

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE crt